

T R A N S K R I P T
81. SJEDNICE ZASTUPNIČKOG DOMA
PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BOSNE I HERCEGOVINE,
ODRŽANE 14. 7. 2010. GODINE, S POČETKOM U 10,10 SATI

PREDSJEDAVAJUĆI
NIKO LOZANČIĆ:

Dame i gospodo zastupnici, zauzmite svoja mjesta. Dame i gospodo zastupnici, poštovani gosti, otvaram 81. sjednicu Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH.

/INTONIRANJE HIMNE/

Na današnju sjednicu osim zastupnika pozvani su naši redoviti gosti, predsjedatelj i članovi Predsjedništva BiH, predsjedatelj i članovi Vijeća ministara BiH, predstavnici OHR-a, OEES-a i drugih međunarodnih organizacija u BiH koje redovito prate rad našeg doma, te predstavnici određenih nevladinih organizacija. Pozdravljam sve nazočne zastupnike i goste, kao i predstavnike sredstava javnog informiranja.

Prema informaciji službe, sjednici je nazočno 28 zastupnika. Odsustvo su najavili zastupnici: Rifat Dolić, Mehmed Suljkanović, Sead Jamakosmanović i Lejla Klokić. Kašnjenje su najavili: Zlatko Lagumdžija i Sefer Halilović. Konstatiram da sjednica ima kvorum za rad i odlučivanja.

U okviru prethodnih pitanja želim vas informirati da od Vijeća ministara još uvijek nismo dobili izvješće o radu u protekle četiri godine, a povodom inicijative zastupnika Denisa Bećirovića. Inače je ova inicijativa poslovnički procesuirana i upućena prema nadležnim povjerenstvima, te se iz tog razloga ta točka nije našla na današnjem dnevnom redu sjednice.

Što se tiče izmjena dnevnog reda, želim vas upoznati da smo s predloženog dnevnog reda skinuli točku 4. Prijedlog okvirnog zakona o besplatnoj pravnoj pomoći, predlagatelj: Vijeće ministara, zakon broj: 01,02-02-3-42/10 od 8. 6. 2010. godine (drugo čitanje), s obzirom da je Prijedlog zakona odbijen na 48. sjednici Doma naroda, održanoj 13. 7. 2010. godine; točku 8. Godišnje izvješće o rezultatima aktivnosti Institucije ombudsmena za ljudska prava BiH, jer smo dobili zahtjev Zajedničkog povjerenstva za ljudska prava, prava djeteta, mlade, useljeništvo, izbjeglice, azil i etiku da se ova točka skinje jer zbog nedostatka kvoruma nisu održali sjednicu i nisu razmatrali navedeno izvješće.

Dopunili smo točku 3. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti tajnih podataka s Izvješćem Zajedničkog povjerenstva za nadzor nad radom Obavještajno-sigurnosne agencije, koje je negativno; točku 13., raniju 15., Davanje suglasnosti za ratificiranje sa podtočkom a) Sporazum između Vijeća ministara BiH i Vlade Republike Turske o suradnji u oblasti zdravstva.

Za točku 8., raniju točku 10., Informacija Vijeća ministara o terorističkom napadu na Policijsku upravu u Bugojnu (zaključak Doma sa 80. sjednice, održane 30. 6. 2010.), nismo

dobili materijal Vijeća ministara, ali smo od Povjerenstva za obranu i sigurnost dobili Prijedlog mjera Ministarstva sigurnosti i informacije i predložene mjere policijskih agencija u BiH u vezi s terorističkim napadom na Policijsku upravu u Bugojnu i Mišljenje Povjerenstva o ovim materijalima. Povjerenstvo nije prihvatilo navedene materijale.

Otvaram raspravu o predloženom dnevnom redu.

Uvaženi zastupnik Denis Bećirović.

DENIS BEĆIROVIĆ:

Gospodine predsjedavajući, uvažene kolegice i kolege, cijenjeni gosti i predstavnici medija, s obzirom da već tri sjednice zaredom predlažem da se na dnevni red uvrsti tačka koja se odnosi na četverogodišnji izvještaj o radu Vijeća ministara BiH, ali nažalost bez efekta, za sada, ja predlažem, ako smo zaista ozbiljni u namjeri da ta tačka dođe na dnevni red, da mi danas tu tačku dnevnog reda uvrstimo u dnevni red. I kada dođe ta tačka dnevnog reda da donesemo zaključak, u okviru te tačke dnevnog reda, u okviru kojeg ćemo sada i zvanično ovdje na sjednici Parlamenta naložiti Vijeću ministara da nam za iduću sjednicu dostavi takvu tačku dnevnog reda.

Čini mi se poslije gotovo tri mjeseca odugovlačenja da je u pitanju svjesna opstrukcija i nespremnost Vijeća ministara i onih koji čine Vijeće ministara da podnesu račun, polože jedan izvještaj o četverogodišnjem radu ovdje pred Parlamentom BiH, konkretno u Predstavničkom domu. Ovaj Predstavnički dom je, između ostalog, birao to Vijeće ministara i sasvim je normalno, kao što se radi i u drugim zemljama, da to Vijeće ministara podnese izvještaj ovdje Predstavničkom domu. Prema tome, da ne bi konstatovali i na narednoj sjednici, a ostale su još svega dvije osim ove, kako je to u proceduri i kako očekujemo nešto od Vijeća ministara, ja predlažem da na ovakav način to danas razriješimo, da to uvrstimo kao tačku dnevnog reda. Da danas zvanično na sjednici obavežemo još jednom Vijeće ministara BiH da nam dostavi takav jedan izvještaj.

NIKO LOZANČIĆ:

Ukoliko želite kandidirati novu tačku dnevnog reda, molim Vas da definirate naziv tačke i da dostavite ovdje kako bismo je mogli prezentirati zastupnicima i staviti na izjašnjanje. Ja vas još jedanput podsjećam da smo Vašu inicijativu, u skladu s Poslovníkom, procesuirali i uputili nadležnim povjerenstvima. Nismo dobili očitovanje ni nadležnih povjerenstava još uvijek. Čim to dobijemo, ova inicijativa će biti na izjašnjanju ovdje u Domu.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Šefik Džaferović.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Gospodine predsjedavajući, kolegice i kolege, dame i gospodo, ja nemam ambiciju, namjeru da predlažem niti novu tačku dnevnog reda niti skidanje bilo kakve tačke koja je na dnevnom redu kojeg ste Vi naveli, ali imam obavezu da ukažem, povodom rasprave o dnevnom redu, na jednu pojavu koja se, između ostalog, tiče i ovog dnevnog reda. Radi se o skidanju sa dnevnog reda (kojeg ste vi svakako morali skinuti, dakle tu nema nikakve dileme jer je pao u Domu naroda) Okvirnog zakona o pružanju besplatne pravne pomoći.

Vidite, mi smo na sjednici Ustavnopravne komisije u prošli četvrtak raspravljali ovaj zakon u drugom čitanju, podržali ga i onda kazali da nije protekla amandmanska faza, da će ona u subotu da protekne, pa smo vodili računa da to bude danas na ovoj sjednici, pa smo u ponedjeljak ponovo održali sjednicu prije dva dana i razmotrili amandmane koje je uputila jedna od naših uvaženih koleginja ovdje. I naravno, trošilo se za to vrijeme, devet ljudi je moralo doći, ljudi iz Ministarstva pravde su morali doći, pokrenut je čitav mehanizam, i sve to košta. I, na kraju, desi se jučer sjednica Doma naroda i kažu u prvom čitanju mi to odbacujemo i sve pada u vodu. Mislim, prvo ... to je pravo Doma naroda i ja u to ne želim da ulazim, to je Ustav ove zemlje, ali hoću da svima nama skrenem pažnju da se možda malo pametnije i racionalnije organiziramo da džaba ne trošimo i da džaba ne pokrećemo resurse tamo gdje to nije potrebno. Trebamo ih usmjeravati tamo gdje trebaju da budu usmjereni. Jer, ako ću ja dizati Ustavnopravnu komisiju i svih devet ljudi, ili ne znam koliko ih je bilo, doći, ostaviti svoje obaveze u ponedjeljak ovdje, i to košta, dolazak kolege kolima košta, je li tako, i to plaćati, a sutra to neko jednostavno onako, kako se to kaže u svakodnevnom žargonu, šutnut nogom a meni to tako liči na Dom naroda. Neka se ne ljute, to je njihovo pravo, ali i moje je pravo da to tako procijenim, onda tako ne treba da radimo. Ja vas molim da vidite šta možete uraditi tamo sa tim drugim kolegijem da ne dolazimo više u ovakve situacije.

Hvala vam još jedanput.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Slavko Matić.

SLAVKO MATIĆ:

Hvala, gospodine predsjedatelju.

Uvažene kolegice i kolege zastupnici, poštovani gosti, nisam se javio da bih predlagao nekakve nove točke u dnevnom redu, čak ni izmjene, ni dopune, nego samo da kažem da ukoliko želimo našu predviđenu zadnju točku u dnevnom redu, 13., gdje su sporazumi, danas apsolvirati i završiti, moram reći da nismo uspjeli održati sjednicu Povjerenstva za vanjske poslove, niti jučer u predviđenom terminu, niti u ponovnom pokušaju od jutros. Postoji volja kod većine članova Povjerenstva da to ipak obavimo danas kako bi spasili ove sporazume i danas ih realizirali, dali suglasnost vjerojatno kroz glasovanje. Ali obzirom na ovako mršav kvorum, postoji opasnost da ukoliko u radu ove sjednice pokušamo organizirati sjednicu ove komisije, da ćemo dovesti u pitanje rad Zastupničkog doma u smislu kvoruma. Da li se unutar Kolegija planirala kakva pauza pa da predvidimo tad sjednicu Komisije. Ukoliko nije, ako postoji mogućnost da će nam se kolege pojedine i kolegice još pridružiti u radu, mi bi mogli rad Komisije obaviti i dok radi i Zastupnički dom istovremeno.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Mi ćemo vidjeti u toku današnjeg zasjedanja, znači najvjerojatnije oko 13,00 omogućiti vam pauzu da možete sazvati sjednicu Komisije.

Sljedeći je uvaženi drugi zamjenik predsjedatelja dr. Milorad Živković.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Pitanje koje je potegao uvaženi poslanik Džaferović već četiri godine opterećuje rad ovog parlamenta. Mi smo u više navrata pokušavali da razgovaramo sa kolegama iz Doma naroda ali bezuspješno. Samo u zadnjih mjesec dana vidjeli ste koliko smo puta morali da odustanemo i da sami preuzmemo aktivnost u ovome domu od zajedničkih nastojanja da radimo. Jedna je stvar Maoča, druga je stvar DKP mreža, treća stvar je Poslovnik, ništa ne žele da rade i svaki naš prijedlog oni smatraju kao da su oni autonomni u svom radu, tako da poslovnički imaju pravo da obore zakone kada im dođu u proceduru, bez obzira u kakvom su stanju ti zakoni prošli u ovome domu. Prema tome, to je stvar da svako odgovara za svoj posao koji radi. Međutim, imaju neke nelogičnosti koje možemo i sami da ispravimo, kao što je nelogičnost da zajednička komisija, kada raspravlja o zakonskom projektu, mora dva puta da se sastaje da bi principe zakona podržala. Ako se već zajednička komisija sastane gdje učestvuje i Dom naroda i Predstavnički dom i usvoji principe zakona, to valjda znači i za jedan i za drugi dom. Pa ne treba za popis da se dva puta sastaje ova komisija i te stvari možemo da završimo mi sami ovdje. I taj poslovnik, ako oni već ne žele da riješe na način na koji riješe, da mi pokušamo da to rješavamo. Znači, ima nešto i do nas.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Denis Bećirović, replika.

DENIS BEĆIROVIĆ:

Ja bih samo želio da podsjetim na jednu stvar koja je općepoznata činjenica. Većina koja postoji ovdje u Predstavničkom domu također postoji i u Domu naroda. I na ovakav način da ljudi iz vladajućih stranaka govore također o svojim kolegama iz vladajućih stranaka u Domu naroda, kao prebacuju odgovornost, zaista ne stoji. Stoga bi trebalo imati zaista tu činjenicu u vidu i ne pokušavati unutar jednih te istih stranaka, koje imaju većinu u oba doma, prebacivati iz jednog doma u drugi dom kao da su to ljudi iz različitih stranaka. Sve su to vladajuće stranke u oba doma i u ovom Vijeću ministara BiH.

NIKO LOZANČIĆ:

Sljedeći je uvaženi zastupnik Husein Nanić.

HUSEIN NANIĆ:

Zahvaljujem se, predsjedavajući.

Kolegice i kolege poslanici, ja sam samo htio da prokomentarišem izjavu gospodina Matića, a vezano je za ovu 13. tačku dnevnog reda i predložene sporazume. Nažalost, i evo na kraju mandata, ali mandat mi poslanici imamo do 3. oktobra ili ako to negdje drugdje ne piše drugačije, dešava se već zaista duže vrijeme da ova komisija služi zaista forme radi, samo da glasa, potvrdi ili ne potvrdi ove sporazume. I već duže vrijeme jedan broj te istih poslanika ne dolazi na sjednicu i mi evo po ovom pitanju treći put zakazujemo sjednicu i gubimo vrijeme. I zbog toga želim javno da ukažem da ima poslanika koji redovno dolaze na sjednice i dan prije da bi mogli prisustvovati sjednicama, a ima nekih poslanika koji se nalaze i u zgradi a ne žele da

dođu na sjednice. Zbog toga sam, evo htio to javno, podržavam ovo, trebamo donijeti ove sporazume u interesu BiH i onih kojih se tiču ti sporazumi, ali i upozoravam na neodgovornost poslanika po pitanjima i njihovom prisustvu samim sjednicama.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.
Nema više prijavljenih.

Imamo samo jedan prijedlog za dopunu dnevnog reda, prijedlog uvaženog zastupnika Denisa Bećirovića: Inicijativa za usvajanje zaključka kojim se Vijeće ministara zadužuje da sačini izvještaj o radu Vijeća ministara BiH za period od januara 2007. do juna 2010. godine.

Stavljam prijedlog na izjašnjavanje.

_____ (?)
/nije uključen mikrofon/

NIKO LOZANČIĆ:

Imate mogućnost se izjasniti o prijedlog da se danas stavi na dnevni red. Ja ću se izjasniti u skladu sa svojim mišljenjem i sa Poslovníkom, a i svi vi imate to pravo.

Izvolite, pripremite se za glasovanje.
Glasujte sada!
17 glasova „za“, 10 „protiv“. Nedovoljna entitetska većina.

Glasujemo u drugom krugu.
Glasujte sada!
19 glasova „za“, šest „protiv“, četiri „suzdržana“. Nedovoljne dvije trećine glasova „protiv“ te konstatiram da je prijedlog za dopunu dnevnog reda prihvaćen i isti će biti pozicioniran pod točkom 13.

Konstatiram da je Zastupnički dom Parlamentarne skupštine BiH za 81. sjednicu Doma utvrdio sljedeći

DNEVNI RED

1. Usvajanje Zapisnika 80. sjednice Zastupničkog doma;
2. Zastupnička pitanja:
 - a) Komentari na dobivene odgovore,
 - b) Nova zastupnička pitanja;
3. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti tajnih podataka, predlagatelj: Vijeće ministara BiH, zakon broj: 01,02-02-8-19/10 od 4. 2. 2010. godine, s Izvješćem Zajedničkog povjerenstva za nadzor nad radom Obavještajno-sigurnosne agencije BiH;

4. Prijedlog zakona o izmjenama Zakona o upravnim sporovima Bosne i Hercegovine predlagatelj: Vijeće ministara BiH, zakon broj: 01,02-02-5-39/10 od 4. 6. 2010. godine (drugo čitanje);
5. Prijedlog zakona o međunarodnom i međuentitetskom cestovnom prijevozu, predlagatelj: Vijeće ministara BiH, zakon broj: 01,02-02-3-44/10 od 16. 6. 2010. godine (prvo čitanje);
6. Prijedlog zakona o izmjeni Okvirnog zakona o visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini, predlagatelji: zastupnici Kluba SDP-a BiH, zakon broj: 01-02-7-43/10 od 15. 6. 2010. godine (prvo čitanje);
7. Informacija Ministarstva sigurnosti Bosne i Hercegovine o policijskim aspektima akcije 'Svjetlost' i mjerama koje su tim povodom poduzete, materijal broj: 01,02-04-395-1/10 od 25. 6. 2010. godine;
8. Informacija Vijeća ministara Bosne i Hercegovine o terorističkom napadu na Policijsku upravu u Bugojnu (zaključak Doma s 80. sjednice, održane 30. 6. 2010. godine);
9. Informacija o stanju javne zaduženosti Bosne i Hercegovine na dan 31. 12. 2009. godine, materijal broj: 01,02-16-1-742/10 od 4. 6. 2010. godine;
10. Razmatranje Inicijative skupine građana o osnovanosti postupanja pravosudnih tijela Bosne i Hercegovine u pogledu procesuiranja zločina za vrijeme tragičnog ratnog sukoba na teritoriju Bosne i Hercegovine (usvojena Inicijativa zastupnika Mirka Okolića na 59. sjednici Doma, održanoj 2. 9. 2009. godine);
11. Izjašnjenje o Inicijativi zastupnice Mirjane Malić za razmatranje na sjednici Doma točke dnevnoga reda – Osiguravanje transparentnosti i zakonitosti tiskanja izbornih listića za predstojeće Opće izbore 2010. godine;
12. Izjašnjenje o Inicijativi zastupnika Kluba Stranke za BiH za razmatranje na sjednici Doma točke dnevnoga reda – Informacija Pravobraniteljstva Bosne i Hercegovine o sprečavanju ove institucije da obavlja svoje funkcije u skladu sa zakonom;
13. Inicijativa za usvajanje zaključka kojim se Vijeće ministara BiH zadužuje da sačini Izvješće o radu Vijeća ministara BiH za razdoblje od siječnja 2007. do lipnja 2010. godine;
14. Davanje suglasnosti za ratificiranje:
 - a) Sporazuma između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Vlade Republike Turske o suradnji u oblasti zdravstva,
 - b) Ugovora između Bosne i Hercegovine i Kraljevine Španjolske o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja i sprečavanju fiskalne utaje u odnosu na poreze na dohodak i imovinu,
 - c) Ugovora o jamstvu za Kreditnu liniju Agencije za osiguranje depozita Bosne i Hercegovine između Bosne i Hercegovine i Europske banke za obnovu i razvoj.

Prelazimo na obradu utvrđenog dnevnog reda. Točka 1.

Ad. 1. Usvajanje Zapisnika 80. sjednice Zastupničkog doma

NIKO LOZANČIĆ:

Zapisnik ste dobili. Ima li primjedbi?
Nema prijavljenih, zaključujem raspravu.

Točka 2.

Ad. 2. Zastupnička pitanja:

a) Komentari na dobivene odgovore

NIKO LOZANČIĆ:

Do današnje sjednice odgovore na postavljena pitanja su dobili zastupnici: Husein Nanić od Visokog sudbenog i tužiteljskog vijeća BiH, na pitanje postavljeno na 78. sjednici Doma, i od Vijeća ministara BiH, na pitanja postavljena na 76. sjednici dva odgovora, na 77. sjednici Doma i na 78. sjednici Doma; Vesna Šain od Vijeća ministara, na pitanje postavljeno na 77. sjednici Doma; Lazar Prodanović od Vlade RS-a, na pitanje postavljeno na 76. sjednici Doma; Mehmed Suljkanović od Vijeća ministara BiH, na pitanje postavljeno na 76. sjednici Doma; Azra Alajbegović od Vijeća ministara BiH, na pitanje postavljeno na 76. sjednici Doma; Denis Bećirović od Vijeća ministara BiH, na pitanje postavljeno na 76. sjednici Doma; Rifat Dolić od Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice, na pitanje postavljeno na 75. sjednici Doma i Adem Huskić od Ministarstva pravde BiH, na pitanje postavljeno na 79. sjednici Doma.

Prelazimo na komentare na dobivene odgovore. Želi li netko komentirati dobijeni odgovor?

Uvaženi zastupnik Denis Bećirović.

DENIS BEĆIROVIĆ:

Ja sam od Vijeća ministara BiH dobio odgovor na jedno od postavljenih pitanja i u odgovoru sam dobio sljedeći odgovor koji je pomalo i nestvaran odgovor i zato bih volio s nekim od strane Vijeća ministara da potvrdim da li je zaista tačno ovo što je dostavljeno u odgovoru. Naime, u odgovoru na poslaničko pitanje, između ostalog, stoji da je Vijeće ministara u 2007. godini, dakle u cijeloj toj godini usvojilo četiri, svega četiri zakona, u 2008. godini svega 10 zakona, u 2009. godini svega 14 zakona i, evo, za 2010. nisam dobio podatke.

Mene interesuje od strane Vijeća ministara, dakle, tražim usmeni odgovor danas na sjednici – da li su ovi podaci zaista tačni?

NIKO LOZANČIĆ:

Sljedeći je uvaženi zastupnik Husein Nanić.

HUSEIN NANIĆ:

Zahvaljujem se, predsjedavajući.

Evo, ja sam dobio ovaj put na 81. sjednici najviše odgovora na postavljena pitanja. Ono što bih htio komentarisati jeste, i zahvaljujem se na ažurnosti Vijeću ministara na odgovorima s obzirom da su bili postavljeni na zadnje dvije-tri sjednice, pitanje otvaranja malograničnog prijelaza u općini Cazin – Tržačka Raštel. Nažalost, evo, već ovaj cijeli mandat, a ja sam u nekoliko navrata postavljao ovo pitanje i dobivao odgovore da se određene aktivnosti vode. I te aktivnosti se vode od 2003. godine i nažalost još uvijek, na kraju je konstatacija u odgovoru, da će u narednom periodu opet održati sastanak između predstavnika BiH i Hrvatske i tom prilikom da će se odlučiti o otvaranju i kategorizaciji tog prijelaza.

Ja, evo ovom prilikom zaista upućujem svoje negodovanje na sporost, jer nikako ne mogu da shvatim da treba osam godina za otvaranje jednog malograničnog prijelaza da se te sve procedure završe.

I drugi, također, komentar koji sam htio dati jeste na odgovor od strane Vijeća ministara. Ustvari, ovo je odgovor ministra civilnih poslova vezano za kampanju o uvođenju obaveznog srednjeg obrazovanja. Nažalost, u vrlo kratkom odgovoru se konstatira da one nadležnosti koje mi znamo, koje jesu nadležnosti samog ministarstva da treba postići određeni konsenzus itd. Međutim, ja ovdje ne vidim uopće nikakvu aktivnost ovog ministarstva da kaže ne, to ne treba, ili da, to treba, ili bilo kakvu analizu tog zahtjeva za uvođenje obrazovanja, bez obzira što ovo ministarstvo ima, kako je ovdje navedeno, znači koordinirajuću ulogu. Ja mislim da je ovo ministarstvo u obavezi da određene inicijative koje dobiju široku podršku javnosti i institucija da je potrebno da iznese svoj stav o tom pitanju.

I zbog toga, evo zaista nisam, ne želim ponavljati pitanje, nego htio sam da konstatiram, vezano za odgovor na ... pitanje, na jedan inertan odnos ovog ministarstva prema ovom pitanju, iako cijenim da je ono potrebno BiH i nalazim za potrebno da ga i mi podržimo, pa tako i Vijeće ministara.

Zahvaljujem se.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Lazar Prodanović.

LAZAR PRODANOVIĆ:

Hvala, predsjedavajući.

Htio bih da se zahvalim, prije svega, na odgovoru na dio poslaničkog pitanja koje sam postavio na 76. sjednici, a odnosi se na pitanje o ukupnom broju obavljenih medicinskih obdukcija u zdravstvenim ustanovama na sekundarnom i tercijarnom nivou u BiH. Ja sam dobio odgovor na ovo pitanje dostavljeno od strane Ministarstva zdravlja i socijalne zaštite RS-a. Taj broj, koji je urađen u 2009. godini, ja sam zadovoljan tim odgovorom i inače i brojem učinjenih obdukcija obzirom na ukupne okolnosti i deficitarnost kadrova iz oblasti medicinske patologije, ali nisam dobio odgovor od Federalnog ministarstva zdravlja. Prije svega, drago mi je što je ministar Nović ovdje kao i uvijek i veoma često zapravo na sjednicama. Ja ga molim, obzirom da ovaj sektor pripada njegovom ministarstvu, da dobijem, kako bi imao potpun odgovor iz čitave BiH na ovo veoma značajno pitanje. I utvrđivanje egzatnih uzroka smrti za lica kod kojih je nastupila, u skladu sa Zakonom o zdravstvenoj zaštiti, dakle da je prošlo manje od 24 sata od vremena prijema do nastanka smrti u zdravstvenoj ustanovi.

Hvala vam lijepo.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeća je uvažena zastupnica Azra Alajbegović.

AZRA ALAJBEGOVIĆ:

Poštovani predsjedavajući, kolegice i kolege, dame i gospodo, ja sam na pitanje 'kada će biti kontraceptivi na esencijalnoj listi lijekova za čitavu BiH', dobila odgovor kojim sam formalno zadovoljna, ... formalno. Vrlo je onako lijepo i sistematično hronolški odgovor napisan, u smislu aktivnosti ko je kome šta pisao, ko je od koga šta tražio, ali suštinski zapravo nemamo nikakav rezultat, zato što ne postoji niti inicijativa, niti zaključak, niti operacionalizacija stavljanja kontraceptiva na esencijalnu listu lijekova za BiH. Ja ne bih htjela da vam trošim vrijeme i da kažem koliko bi takav jedan vid zaštite od neželjene trudnoće bio imperativ i korist za, prije svega, reproduktivno zdravlje građana BiH i za promociju zdravlja građana BiH, a ne samo da liječimo bolesne.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Prelazimo na

b) Nova zastupnička pitanja

NIKO LOZANČIĆ:

Uvaženi zastupnik Šefik Džaferović.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Poštovani predsjedavajući, kolegice i kolege, dame i gospodo, ja imam dva poslanička pitanja. Prvo pitanje se upućuje Vijeću ministara BiH i glasi:

'U kojoj fazi se nalazi implementacija Zakona o visokom obrazovanju? Da li je tačno da postoje problemi oko titula i zvanja? Ako jeste, kada i kako se misli riješiti to pitanje?'

Nakon svih ovih silnih rasprava, a postoji problem oko ovih titula i zvanja, ne može se donijeti pravilnik, ne mogu se ljudi dogovoriti, koliko ja znam, neki problem jeste. Pravo da vam kažem, razmišljao sam da li da ovo iznesem javno na sjednici ili ne, ali bojim se da nije uopšte bila greška u donošenju ovoga zakona. Ovo je ružno što ja kažem, ali ako ćemo mi u nekoj oblasti unazaditi stanje, onda ne trebamo donositi zakone. Ja mislim da to nije tako i da je dobro što smo donijeli ovaj zakon i da trebamo dati snažnu podršku da se ovo konačno implementira i primijeni. Jer ne možemo više trpiti da nam čitave generacije izlaze ljudi svršenika na univerzitetu a da nemaju odgovarajuću diplomu i da ne mogu da rade posao. Ovdje je ministar koji se ozbiljno bavi tim pitanjem, ja bih ga zamolio da odgovarajući na ovo pitanje se dostavi jedna informacija vezano za ovo pa da raspravimo ako budemo imali vremena u ovom sazivu, ako ne onda oni koji budu sjedili u narednom sazivu svakako da o tome rasprave ovdje u Parlamentu.

I drugo pitanje je pitanje Izornoj komisiji BiH i Vijeću ministara BiH i glasi:

'Da li će se na dan izbora u BiH formirati biračka mjesta u inostranstvu i izvan oficijelnih sjedišta diplomatsko-konzularnih predstavništava?'

Ovo bi bilo značajno jer veliki broj birača žive izvan sjedišta predstavništava. Prema zakonu, Izbornom zakonu, izmjenama i dopunama Izbornog zakona postoji mogućnost glasanja

u diplomatsko-konzularnim predstavništvima u inostranstvu. To su dakle ambasade i konzulati, ali u diplomatskoj praksi DKP se nalazi onde gdje se nalazi službenik DKP-a u skladu sa zakonima zemlje u kojoj se nalazi DKP. To znači da ukoliko Izborna komisija BiH i Ministarstvo vanjskih poslova u saradnji sa zemljama domicila dogovore da biračka mjesta mogu da budu i gdje se nalaze veće populacije birača, a ne u oficijelnom sjedištu DKP, i to se smatra diplomatsko-konzularnim predstavništvom na taj dan. Uzmimo Ameriku naprimjer, mi tamo imamo DKP u Vašingtonu, Čikagu i Njujorku, koliko ja znam, ali recimo jedna velika populacija glasača BiH živi npr. u drugim dijelovima Amerike, npr. u Sent Luisu. Tim ljudima se ne isplati sjesti na avion i otići u Vašington ili Čikago, a nekoliko desetina hiljada je ljudi tamo. Valjda bi bilo logično da se organizira od strane Izborne komisije i ovog ministarstva i u Sent Luisu na taj dan glasanje za te ljude pa neka, ja govorim samo ovo kao primjer, i da na taj način zapravo ispunimo svrhu izmjena zakona u ovom pogledu. Jer, ponavljam, nije DKP samo tamo gdje je oficijelno sjedište, nego DKP je tamo gdje se nalazi službenik u datom trenutku,

NIKO LOZANČIĆ:

Vrijeme!

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

u skladu sa propisima zemlje, zemlje domaćina.

Izvinite, hvala vam lijepo.

NIKO LOZAJČIĆ:

Hvala.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Šemsudin Mehmedović.

ŠEMSUDIN MEHMEDOVIĆ:

Gospodo predsjedavajući, dame i gospodo zastupnici, uvaženi gosti, pozdravljam vas.

Ja imam tri kratka pitanja. Prvo je direktoru Uprave za indirektno oporezivanje, gospodinu Kemalu Čauševiću:

'Na osnovu kojeg zakona ili akta je zabranjeno da teretna motorna vozila sa registarskim oznakama BH ne mogu da voze priključna vozila, tegljače i slično sa stranim registarskim oznakama preko BH granice?'

Ovakav postupak je postao uobičajen od strane carinskih radnika Uprave i to Uprava provodi već duže vrijeme, čime u nedostatku posla za prevoznike se posao obezbjeđuje uglavnom za strane prevozničke firme, čime je oštećena domaća prevoznička djelatnost.

Drugo pitanje je Vijeću ministara, Ministarstvu pravde:

'Na osnovu kojih propisa i po čijem nalogu Ministarstvo pravde se miješa u samostalnost Vanjskotrgovinske komore BiH, kao i njeni zaposlenici Halilagić i Fazila Musić, i to po predstavi ministra vanjske trgovine i ekonomskih odnosa: kao da se radi o upravnoj organizaciji u sastavu ovog ministarstva donosi se po hitnom postupku rješenja o upravnom postupku koje je već unaprijed bilo pripremljeno?! Nije li ovaj postupak Ministarstva pravde destruktivan po budućnost ove važne ustanove za bh. privredu, a koja je po zakonu samostalna? Zašto je Ministarstvo pravde upustilo se u nenadležne aktivnosti, kršenje zakona, nije se uopšte upustilo u

suštinu problema i zašto je napravilo povredu pravila upravnog postupka, te kako Vijeće ministara misli zaustaviti dezintegracijske procese u ovoj veoma značajnoj ustanovi a da pri tome ne povrijedi njihovu samostalnost?

I treće pitanje direktoru SIPA-e:

'Šta je SIPA, tj. Regionalni ured Sarajevo koji teritorijalno pokriva područje, uradila da spriječi teroristički čin u Bugojnu?'

Prema informaciji OSA-e isti su obavijestili sve nadležne policijske agencije o postojanju opasnosti. Naime, ovo je treći teroristički čin na području ovog centra, regionalnog centra Sarajevo, a prethodili su mu, ako se sjećate, eksplozija na mezarju predsjednika Izetbegovića i teroristički čin u Fisuu Vitez. Da li je pokrenuto pitanje odgovornosti načelnika Regionalnog centra i šefa Odsjeka za borbu protiv terorizma? Prema saznanjima, direktor SIPA-e želi da unaprijedi ova dva odgovorna lica iako je očigledno da postoji dio odgovornosti zbog nepoduzimanja mjera iz svoje nadležnosti.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Selim Bešliagić.

SELIM BEŠLAGIĆ:

Poštovani predsjedavajući, poštovane kolegice i kolege, poštovani gosti, na osnovu člana 8. Poslovnika Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH podnosim inicijativu Predstavničkom domu Parlamentarne skupštine BiH.

Aneksom 2. Dejtonskog sporazuma (Ovlasti i prelazne odredbe), tačka 2. Kontinuitet pravnih propisa kaže sljedeće, navodim: 'Svi zakoni, propisi i sudski poslovnici koji su na snazi na teritoriji BiH u trenutku kada Ustav stupi na snagu, ostat će na snazi u onoj mjeri u kojoj nisu u suprotnosti sa Ustavom, dok drugačije ne odredi nadležni organ vlasti BiH'. Znači, nadležni organ BiH.

Naime, zbog čestog predlaganja novih zakona a koji na osnovu Aneksa 2. tačke 2. već postoje, predlažem inicijativu da Ministarstvo pravde BiH dostavi zakone koji se po kontinuitetu pravnih propisa trebaju primjenjivati u BiH po ovom članu.

I drugo, predlažem da Ministarstvo pravde BiH izvrši detaljan spisak ovih zakona, te predloži dopune ili izmjene određenih zakona koji su po Aneksu 2. još na snazi.

Hvala vam.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeća je uvažena zastupnica Azra Alajbegović.

AZRA ALAJBEGOVIĆ:

Poštovani predsjedavajući, dame i gospodo, ja imam nekoliko pitanja. Probat ću da budem kratka. Prvo pitanje Vijeću ministara:

'Zašto se ne rješavaju zahtjevi za državljanstvo? Ne kako će se riješiti, nego zašto se ne rješavaju, jer po mojoj informaciji ima preko 20-tak zahtjeva koji se već dosta dugo nisu riješili?'

Drugo je pitanje:

'Kada će biti u parlamentarnu proceduru uvedeni zakoni iz zaštite okoliša, pošto su nam to zakoni koji su nam uslov za put ka EU?'

Zatim imam pitanje Agenciji za lijekove i medicinska sredstva, koje glasi:

'Kada će Agencija za lijekove i medicinska sredstva početi sa potpunom primjenom zakona, osobito kada se odnosi na implementaciju zakona i članova iz segmenta o farmakovigilanci? Zatim, šta je razlog da se do danas nije pristupilo implementaciji usvojene sistematizacije, tj. raspisivanju internih i eksternih konkursa za popunjavanje radnih mjesta u Agenciji za lijekove i medicinska sredstva?'

Molim da mi se dostavi informacija o sljedećoj situaciji. Informacije sa tržišta govore da više od 50% lijekova kojima je registracija priznata po osnovu rješenja izdatih na nivou entiteta ima nepotpuno ili gotovo da nema nikakvu registracionu dokumentaciju, da veliki broj veledrogerija ne ispunjava osnovne uslove za poslovanje definisane zakonom.

Da li je Agencija provela postupak ocjenjivanja i potvrde dozvola u skladu sa rokovima utvrđenim ovim zakonom? Ako nije, zašto nije, jer se time dovodi u pitanje ravnopravna konkurencija na jedinstvenom tržištu lijekova u BiH?

Zašto Vijeće ministara uz sve prisutnu problematiku na tržištu lijekova u BiH, prije svega zbog neregulisanog stanja u određivanju cijena lijekova, ne pristupi ispunjavanju zakonom definisane obaveze o utvrđivanju i određivanju načina oblikovanja cijena lijekova, kao i način izvještavanja o cijenama lijekova?'

Zatim bih pitala Federalno ministarstvo zdravlja, odnosno Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije:

'Kako se moglo desiti da 26. juna 2010. godine Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja raspiše tender za betaferon, koji je zaštićeno ime, za terapiju multiple skleroze, a ne interferone, kako bi bilo logično i razumljivo, s obzirom da je komisija ili povjerenstvo Federalnog ministarstva zdravlja oformljena kao Komisija za terapiju interferonima, a ne terapiju betaferonima?'

Ovako koncipiran tender je doveo do nemogućnosti terapije pacijenata interferonima kojih ima tri, a istovremeno je došlo do favorizacije jednog proizvođača, što je nedopustivo.

U tom kontekstu, isto pokrećem inicijativu Federalnom ministarstvu zdravlja da Komisija za terapiju multiple skleroze interferonima, kako je ona konstituirana, bude preimenovana u 'Komisiju za terapiju multiple skleroze imunomodulatorima', što bi bilo u skladu sa novim

konceptom i vodičem za tretman multiple skleroze, čime bih na neki način potrošila ove svoje tri minute.

Hvala lijepo.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Adem Huskić.

ADEM HUSKIĆ:

Zahvaljujem, gospodine predsjedavajući.

Poštovane kolege, članovi Vijeća ministara, gosti, što reče Sado, ovi što su niže na listi imaju više pitanja, a ja imam tri.

Prvo pitanje:

'Kada će u parlamentarnu proceduru biti upućen *Zakon o državnoj pomoći*?'

Ja sam ovo pitanje postavio na 74. sjednici ovog doma koja je bila održana negdje 24. marta, to je prije četiri mjeseca. Odgovor još nisam dobio. Kako je poznato, rok za donošenje ovog zakona je bio 1. juli ove godine, odnosno dvije godine od stupanja na snagu Privremenog sporazuma. Pošto je donošenje ovog zakona bio osnovni uvjet iz Privremenog sporazuma koji je omogućavao određene trgovinske ustupke od strane EU, u medijima su se pojavile špekulacije da smo mi kao država zbog toga izgubili pola milijarde maraka. Ja ne mogu tvrditi je li to tačno ili nije tačno, ali je tačno da smo bili ili da je neko bio neodgovoran, pa pitam:

Kada će biti donesen zakon i ko je odgovoran zbog toga i da li će iko osim građana BiH snositi posljedice ovako neodgovornog odnosa prema državi?

Drugo pitanje:

'Koliko Ministarstvo vanjskih poslova plaća mjesečno diplomatama stanove i imaju li dokumentaciju za te troškove?'

Naime, prema nekim informacijama, saznanjima koje ja imam, diplomate dobijaju pola svoje plaće za stan koji bi trebao biti takav da se u njemu može obavljati normalan diplomatski život. Međutim, vrlo je česta praksa da naše diplomate unajmljuju garsonjere, pa tako sebi uštede mjesečno 1.000 do 2.000 eura, a usput blamiraju državu koja ih plaća. Dok se s jedne strane uvodi restrikcija na banalne troškove, tako kažu ljudi koji tamo rade, kao što je npr. toaletni papir i slično, novce istovremeno, legalno, na ovakav način uzimaju od države i stavljaju u vlastiti džep, a kažem da država se blamira. Pa, zbog toga predlažem da Ministarstvo vanjskih poslova od svih diplomata, koji na ovaj način dobijaju sredstva za stanarine, zatraži pisani ugovor sa stanodavcem.

Treće pitanje upućujem Regulatornoj komisiji za električnu energiju BiH, Federaciji, RS-u, te Ombudsmenu za zaštitu potrošača u BiH. Pitanja su sljedeća:

'Zašto građani kao krajnji kupci koji se žele priključiti na distribucijsku mrežu moraju podnositi zahtjeve i ponovo plaćati taksu iako su to već jednom uradili na istom objektu i evidentirani su kao kupci?'

I drugo:

'Zašto su cijene takse za elektroenergetsku saglasnost drastično različite i iznose od 50 maraka u Distriktu Brčko do 1.800 maraka u Tuzli, tamo u Elektrodistribuciji Tuzla?'

Obrazloženje:

Problemi navedeni u ovim pitanjima odnose se naročito na povratnike, kao najranjiviju kategoriju, u prijeratne objekte i objekte građana gdje je struja ranije bila isključena, ne krivicom vlasnika. Iznosi i takse su enormno visoke a građani su iste već jednom platili i evidentirani su kao potrošači, odnosno imaju potrošačku šifru.

Ovo je vrlo česta pojava. Meni se dosta ljudi žalilo zbog ovoga i mislim da je ozbiljan problem i da trebamo dobiti odgovor zašto je to tako.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Husein Nanić.

HUSEIN NANIĆ:

Zahvaljujem se, predsjedavajući.

Dopustite mi da postavim danas dva pitanja.

Prvo pitanje je Federalnom ministarstvu finansija a radi se o sljedećem. S obzirom da je UNA banka Bihać obratila se ovom ministarstvu za refundiranje isplaćenih sredstava po osnovu stare devizne štednje koje je UNA banka isplatila po osnovu rješenja o izvršenju na nekretnine banke i s obzirom da je UNA banka već više godina pod prinudnom upravom, te da bi refundacija traženih sredstava u značajnoj mjeri pomogla poslovanju banke, pitam Ministarstvo:

'Da li će i kada izvršiti refundaciju traženih sredstava prema UNA banci?'

Drugo pitanje je za Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice i Ministarstvo pravde BiH, pitam:

'Da li je imalo inicijativu u ovom mandatu ili u prošlim mandatima da se upotreba vjerskih i etničkih simbola u BiH na određeni način reguliše?'

U tom smislu u parlamentarnu proceduru ću uputiti draft zakona kojim bih volio da također se Ministarstvo očituje o njemu i mislim da ima dovoljno vremena da i u ovom mandatu završimo tu priču, ukoliko bude političke volje, da se donese zakon o upotrebi etničkih i vjerskih simbola u BiH, kojim bi se utvrdila pravila korištenja naziva i simbola koji pripadaju jednom narodu ili vjeri, kojim bi se definirala zabrana upotrebe imena naroda u nazivima javnih dobara i javnih prostora, kao i zabrana korištenja etničkih i vjerskih simbola na javnim dobrima i javnim prostorima.

Cilj je ovog zakona sprečavanje nacionalne i vjerske netolerancije i netrpeljivosti a u cilju osiguranja ravnopravnosti i suživota svih naroda u BiH. Ja cijenim da je BiH potreban ovaj zakon, da je potrebno donijeti određena pravila kojim bi se ... definisala upotreba vjerskih i etničkih simbola u BiH.

Zahvaljujem.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Nemam više prijavljenih, zaključujem ovu točku dnevnog reda.

Prelazimo na 3. točku dnevnog reda:

Ad. 3. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti tajnih podataka, predlagatelj: Vijeće ministara BiH, s Izvješćem Zajedničkog povjerenstva za nadzor nad radom Obavještajno-sigurnosne agencije BiH

NIKO LOZANČIĆ:

Na 79. sjednici Doma, održanoj 16. 6. 2010. godine, Dom je sukladno članku 112. stavak (3) odlučivao o negativnom Izvješću Zajedničkog povjerenstva koje je drugi put bilo negativno. Dom nije prihvatio ovo izvješće, te je Prijedlog zakona ponovno vraćen Zajedničkom povjerenstvu radi izrade novog izvješća. Povjerenstvo je treći put dostavilo negativno izvješće dana 13. 7. 2010. godine. Danas, sukladno članku 112. stavak (4), odlučujemo o ovom izvješću. Ukoliko prihvatimo ovo izvješće, Prijedlog zakona je odbijen; a ukoliko ne prihvatimo, konstatirat ćemo da se zakonodavni postupak obustavlja. Želim napomenuti da smo 9. 7. 2010. godine dobili od Vijeća ministara zaključak u vezi amandmana na Prijedlog zakona.

Otvaram raspravu o Izvješću Zajedničkog povjerenstva.

Uvaženi prvi zamjenik predsjedatelja Beriz Belkić.

BERIZ BELKIĆ:

Poštovane kolegice i kolege, skoro da nakon objašnjenja predsjedavajućeg, kada je riječ o proceduri i sudbini ovog zakona, skoro je i bespredmetno nešto posebno diskutovati, rezultat je izvjestan, ili će se prekinuti procedura ili će zakon biti oboren, ali imam potrebu da ukažem na dvije-tri stvari.

Dakle, prije svega, ako ste primijetili, ako niste pogledajte, Vijeće ministara nam je dostavilo zaključak, ovo je za mene novina, kojim se odbijaju amandmani. Dakle, amandmane odbija ili prihvata ovaj parlament, a Vijeće ministara daje mišljenje, podržava, ne podržava, prihvatljivo, neprihvatljivo. I meni se čini da ova proceduralna praksa nije u skladu sa pozicijom Vijeća ministara kada je riječ o ovoj problematici. Bilo bi dobro da obavijestimo Generalni sekretarijat da nama treba mišljenje, a ne odbijanje ili prihvatanje amandmana. To je jedna stvar.

Predsjedavajući vas nije podsjetio, evo ja podsjećam, mi smo dobili i Mišljenje Ministarstva sigurnosti koje je Vijeće ministara prihvatilo i kao svoj stav dostavilo ovdje nama i želim onima koji nisu bili spremni podržati ove izmjene i dopune Zakona o zaštiti tajnih podataka da ih podsjetim na posljedice koje smo proizveli neusvajanjem ovog zakona. Dakle, prvo, on je bio nužan sa stanovišta usklađivanja sa evropskim standardima i prema mišljenju Vijeća ministara ovdje se radi o minimumu usklađivanja sa evropskim standardima, također, ove izmjene i dopune, govorim prema onome što sam pročitao iz stavova Vijeća ministara, naravno, na osnovu Mišljenja Ministarstva sigurnosti, ali je Vijeće ministara to prihvatilo. Ove izmjene i

dopune su također, kako sam ja razumio, bile pretpostavka za donošenje i određenih podzakonskih akata, što je neusvajanjem onemogućeno. Također, postaju upitni ovi sigurnosni aranžmani proistekli iz ovog sporazuma sa EU, što je također jako važna stvar za razmjenu podataka itd. I na kraju, vrlo eksplicitno Vijeće ministara tvrdi da nema proširenja nadležnosti Ministarstva sigurnosti.

Odbijeni amandmani su, na neki način, išli i bili motivirani, jedan barem od tih amandmana bio je motiviran time što je predlagač bio uvjeren da kroz ove izmjene i dopune ovo ministarstvo na indirektan način dobija nove nadležnosti ali, evo, Vijeće ministara demantira.

Dakle, evo na kraju izražavam žaljenje, upravo zbog ovoga o čemu sam govorio, što smo propustili priliku i proizveli ove posljedice o kojim sam govorio.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.
Sljedeći je uvaženi zastupnik Sadik Bahtić.

SADIK SADO BAHTIĆ:

Zahvaljujem. Pozdravljam kolege i kolegice poslanike, kolege iz izvršne vlasti i ostale.

Ja sam član Zajedničke komisije za nadzor nad radom Obavještajno-sigurnosne agencije i kao član ove komisije prisustvovao sam nizu seminara i radionica koje je organizirala ova komisija, od Neuma do Bijeljine. Nema gdje nismo bili. I, predložene izmjene i dopune Zakona o zaštiti tajnih podataka mi smo usaglasili bez ikakvih primjedbi. Znači, svi članovi ove komisije i predsjedavajući ... ove komisiji Mirko Okolić. Zato ja pozivam kolege da usvojimo ovaj zakon.

Kolega Belkić je kazao da je ovo jedan od jako važnih zakona, da su posljedice nesagledive po evropski put. Ja ću još ići dalje i reći ću da je to loša poruka Briselu, pogotovo NATO-u, i da oni koji ne podržavaju ovaj zakon, po meni, žele da uspore ulazak BiH u NATO, a znamo šta znači ulazak u NATO: NATO kišobran, NATO sigurnost, politička, ekonomska, svakakva druga, strana ulaganja, zapošljavanje, javni radovi. Po meni, uvijek sam kazao, ulazak u NATO mi je važniji i čak prije od EU.

Ovaj zakon, izmjene i dopune Zakona o zaštiti tajnih podataka, već je kazano da je to minimum minimuma i u skladu je sa EU i NATO standardima. Predloženi amandmani nisu prihvaćeni ni na Vijeću ministara a ni na Komisiji za nadzor nad radom OSA-e. Također, istaknut ću ovdje, a dobili ste i piše, da prilikom posljednje inspekcije od strane NATO-a, NATO Ured za sigurnost, u periodu od 8. do ... februara 2010. godine, predložio je preporuku da se osigura integritet sigurnosnog povjerenja, odnosno da se donesu izmjene i dopune Zakona o zaštiti tajnih podataka koji su u skladu sa NATO standardima.

Važno je istaći da je ovo prošlo sve procedure. Smatram da trebamo se izdići iznad politike ako smo svi za evropski put, a rekli smo da jesmo ovdje sto puta iz svih političkih opcija, da javnost, 85% javnosti podržava evropski put BiH u EU i NATO, trebamo slušati glas javnosti. Smatram da nema nijednog razloga da ovaj zakon danas ne usvojimo.

Zahvaljujem.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Mirko Okolić.

MIRKO OKOLIĆ:

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Uvažene kolegice i kolege poslanici, predstavnici Savjeta ministara, nevladinih organizacija, međunarodnih organizacija, predstavnici sredstava informisanja, dragi gosti, evo, ja ću reći nešto malo o istorijatu procedure ovoga zakona i dužan sam to reći i radi javnosti i da se zna kako se kod nas daju u parlamentarnu proceduru određeni zakoni i koliko je izgleda kome stalo da taj zakon prođe. Ja moram reći da smo mi imali na Zajedničkoj komisiji nekoliko puta ovaj zakon, prvo u redovnoj proceduri, pa poslije vraćen od ovoga doma, i da smo pokušavali uložiti napore da se revidiraju ili usklade dati amandmani sa datim tekstom od strane podnosioca amandmana i podnosioca Prijedloga zakona. Mi na toj komisiji nismo imali predlagača amandmana, nego smo imali ovlašteno lice, a ovlašteno lice ispred predlagača nismo imali sve do zadnje sjednice. Savjet ministara se nije udostojio da da odgovor do zadnje sjednice, niti da da svoga predstavnika u ovu komisiju. Uvijek su dolazili ljudi koji ni krivi ni dužni su došli tu po nečijem naređenju, koji nisu mogli da se izjasne o stavu o ovom zakonu i o stavu o amandmanima.

Dobro je gospodin Belkić uočio, i uzeo mi je riječ, kada je rekao da Savjet ministara ne može u ovakvoj formi pisati i odbijati amandmane, nego on može da jednostavno te amandmane u svome tekstu prihvati kao pozitivne ili kao amandmane koji se mogu ugraditi ili da kaže da ne mogu se ugraditi u taj tekst. Ali evo, o tom po tom, o tome više neću govoriti, ali se vidi jedna zaista neozbiljnost u svemu tome.

Dalje, mene interesuje kako su, i vjerovatno ću dobiti odgovor, glasali srpski predstavnici u Savjetu ministara i jesu li oni tamo nadglasani i jesu li imali uopšte dobre volje u Ministarstvu bezbjednosti i Savjetu ministara da sa predlagačem amandmana revidiraju eventualno ove amandmane i da se dođe do toga zakona. Čini mi se da toga nije bilo i da je ovaj zakon od strane predlagača predložen sa tendencijom ili neka prođe ili neka padne, nama je otprilike isto, a dok predlagač amandmana je vjerovatno čekao da budu njegovi amandmani prihvaćeni ili eventualno revidirani.

Meni je zaista žao što ovaj zakon nije doživio sudbinu usaglašavanja oko ova tri člana koja su sporna. Amandmanom I. obuhvaćen je jedan član, Amandmanom II. su dva člana obuhvaćena i moglo se to napraviti da ovaj zakon prođe. Ali evo, nije bilo izgleda dobre volje ni od jednih ni od drugih. Mi ćemo imati na snazi zakon koji je sada na snazi i koji neće donijeti smak svijeta ukoliko ne dođe novi zakon, ali bilo bi bolje da je došlo do dogovora i da se taj zakon usvoji. Ja ne znam kako će se danas Dom opredijeliti, ali na Zajedničkoj komisiji nema drugačije mogućnosti nego da ova komisija donese svoj stav ovakav kakav je donijela.

Toliko, hvala lijepo.

NIKO LOZANČIĆ:

Replika, uvaženi prvi zamjenik predsjedatelja gosp. Beriz Belkić.

BERIZ BELKIĆ:

Pa vidite, gospodine Okolić, Vama je replika, dakle sigurno je da neće biti smak svijeta, ali je sigurno ono što sam maločas govorio. Potpuno je sigurno da smo propustili priliku, da smo propustili priliku da minimum usklađivanja ostvarimo sa evropskim standardima, propustili smo priliku da stvorimo osnovu za podzakonske akte u ovoj oblasti i propustili smo priliku za ove aranžmane, sigurnosne aranžmane vezane za razmjenu podataka, odnosno, usporenje tih stvari je izvjesno.

NIKO LOZANČIĆ:

Replika, uvaženi zastupnik Mirko Okolić.

MIRKO OKOLIĆ:

Pa dobro, i ja sam takođe rekao da smo mnogo toga mi izgubili što nije i da mi je žao što nije usklađeno. Međutim, kada sam rekao da nije smak svijeta, mislio sam na to da imamo mi i drugih stvari koje trebamo uskladiti a nismo uskladili i nije ovo jedini, hajde da kažem, zakon koji trebamo uskladiti, ali sam na kraju opet rekao nije smak svijeta ali bilo bi ili bilo je dobro da su uspjeli usaglasiti, a mogli su. Ja tvrdim da je to moglo, i to sam već ponovio prvi put u diskusiji, evo i drugi put, i smatram da je jedna velika neodgovornost.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Slavko Jovičić.

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Uvažene kolege i kolegice, predstavnici Savjeta ministara, nevladinih organizacija, naravno i medij, pa evo, gospodin Okolić je uglavnom rekao genezu svih tih događaja. Ali, želim odmah da jasno kažem da bez obzira kakvu sudbinu danas doživi ovaj zakon na glasanju da Parlament nije odgovoran za to. Ako mi imamo dvije komisije, ako odložimo još dvije, ako je ovo stalno u proceduri, ako mi nemamo ovlaštenog predstavnika predlagača zakona, ako ih stalno molimo, ako ih pozivamo, ako apelujemo, ako zahtijevamo da oni na Savjetu ministara vide kakva je sudbina ta dva amandmana, da li je moguća neka korekcija sa predlagačem, ako međunarodna zajednica i predstavnici sjede tu pa kažu može i ovako i onako, a onda nam pošalju pismo da je ovo vrlo važno. Pa znamo mi da je važno, da nije važno, kaže, znali smo na ovoj komisiji odmah kada je došlo u proceduru da je važno, da nije važno ne bismo je ni imali. Pa onda evo, svjedok je gospodin predsjedavajući, svjedoci su kolege koji su članovi ove komisije zajedno, sve smo činili i molili. Pa pozivali, pošalju nam čovjeka koji dođe i obrazlaže nam nešto, ali nema nikakva ovlaštenja ni od ministra, a ne da nema ovlaštenja Savjeta ministara, da nema stava Savjeta ministara, da nema zaključka Savjeta ministara.

Evo danas i kada bi htjeli ubrzanom procedurom da to mi pokušamo, kad već nismo uspjeli na ovoj komisiji, na Savjetu ministara, da Parlament preuzme to, koga imamo ovdje predstavnika koji bi mogao u ime Savjeta ministara da kaže - evo ovo djelimično bi mogli prihvatiti, evo ovo ćemo uskladiti, evo ovo ćemo možda ostaviti. I bilo je svima, vjerujte, cilj da ovo prođe. Ja ne volim ove priče unaprijed koje se stalno forsiraju. Ako ne prođe zakon, logična stvar odmah je to etiketa i adresa poznata: ovi iz RS-a nisu htjeli zato što smo mi bili predlagači ovih amandmana. A šta je njihova suština? Suština je bila u tome, i zaista je bilo možda u prvi mah, a moglo se i to dogovoriti, da zadužena glavna agencija koja vrši provjere za ljude koji moraju imati ili imaju određene poslove ili radna mjesta pa i političari i funkcije, koji dolaze u posjed raznih akata koji će stizati iz NATO pakta, iz EU, koje imaju karakter povjerljivosti, strogo povjerljivosti, dokumenata koje ne smije znati niko, možda ni član komisije a kamoli javnost, pa ni Parlament. Tamo oni sjede. I šta se desilo? Naravno, ta agencija koja ima jedina ovlaštenja da vrši te provjere, boje se ljudi svega. Zloupotreba je u ovoj zemlji preko glave. Ako vam se neko ne sviđa vizuelno, politički, ako je neki ljubimac nekoga, miljenik, svašta će tamo dodati, taj ima pravo da napiše u Sarajevu da taj nije podoban za neko radno mjesto koje veze nama sa onim šta on radi, ali eto taj zakon predviđa da se o njemu na takav način napravi nova preparirana biografija i da mu se onemogući da on radi. To je izazvalo osnovne sumnje, to je izazvalo strah u početku u radu ove komisije.

I ja hoću javno da kažem: ako je iko htio, ako je iko imao želju, ako je iko nastojao, ako je iko sve učinio što je bilo moguće i nemoguće, to su bili članovi ove komisije. Molili smo tri puta, ne znam koliko puta. Dođe nam čovjek, kaže predstavnik ovog ministarstva i ko on nama nešto kaže, ali kaže ja nemam ovlaštenja. Sljedeći put dođe neko, pojačaju malo ekipu, kaže - ja nemam sad pogotovo. Ljudi, šta ćemo onda mi? Pa onda tražili od vas, i vrlo ste korektno i vi bili iz Kolegija, davali nam jednu mogućnost, drugu mogućnost, poslovnički sve što je bilo moguće, uradili ovo. A onda šta smo i mi pojedinačno uradili i na ovoj komisiji? Predstavnike NATO pakta, EU, pa kažemo, ljudi, šta je zahtjev vaš, koji je minimum ispod kojeg mi ne smijemo ići, a vi kažete, evo, dosta, crta. Ne znaju ni oni, stvar je vaša. Kad mi dođemo do neke naše stvari, onda kaže to nije vaša stvar, to je naša. E sad nikad nije nam bilo jasno koja je naša, njihova, ovoga, onoga. I zato i jesmo u ovoj danas situaciji kod vrlo važnog zakona koji naizgled ne izgleda sad tako važan. Ali nema pristupa NATO paktu, nema EU, nijednoj instituciji ljudi koji će biti ovlašteni, jer će im biti izvršene sve moguće i nemoguće provjere od čukundjeda i ne znam ni ja koga da se zna ko je taj čovjek s kojim će oni pregovarati. Oni neće pregovarati sa svakim.

Naravno, i ponavljam i zaključujem, osnovni strah i bojazan da sve to razjasnimo i demistifikujemo jeste što je Sarajevo, kad kažem Sarajevo mislim na naše institucije, nemojte me pogrešno shvatiti, dakle institucije BiH, ta nadležna agencija imala jedina ovlaštenje i mogućnost da kaže - taj može i ne može. E sad, ostavljeno je bilo diskreciono pravo, pa ja ću reći i subjektivno nekad, nekad i objektivno da neko procijeni kao što se evo lično meni desilo, evo moj primjer, ali da ne idemo sad u pojedinačne slučajeve i da to ne razvlačimo. Ja mislim ovaj zakon, ne da mislim, on neće dobiti podršku danas, to je logično, i ovo nije ucjena, samo zbog toga što nije bilo volje da se usaglasimo i da promijenimo samo nekoliko možda riječi ili rečenica, a nismo imali adekvatnog predlagača iz Savjeta ministara. Ovdje ministar bezbjednosti ništa ne odgovara, on nije mogao da ispred ovog ministarstva kaže. Mi smo tražili stav Savjeta ministara, i šta su uradili, evo vidjeli ste amandmane i ne znam ni ja u koju proceduru su ušli neovlašteno, umjesto da ostave to nama i da s nama sjednu. I molili i pozivali svakoga. Evo svi su članovi ove komisije svjedoci pa ako smo ikad išta radili radili smo na ovom zakonu. I danas

kad dobije sudbinu ovakvu kakvu će dobiti neće biti prihvaćeno, normalno, poslanici iz RS-a, SNSD kriv što nećemo ući u NATO pakt. Ma nema govora o tome.

NIKO LOZANČIĆ:

Replika, uvaženi zastupnik Šemsudin Mehmedović.

ŠEMSUDIN MEHMEDOVIĆ:

Kako kaže ona narodna 'jedna prazna, u drugoj nema ništa', takva je i sudbina ovog današnjeg zakona, i ja se čudim što se uopšte ovoliko raspravlja o ovom zakonu, kakav god ishod bude zakona nema, zakon je pao. Ali želim da ispravim krivi navod gospodina Jovičića, uvaženog zastupnika, koji kaže da je učinio mnoge napore da dođe do pozitivnog mišljenja ove komisije. Ovo nije tačno. Mi smo na zadnjoj sjednici ove komisije imali ispunjene sve uvjete i bio je ovlašten predlagač, imali smo, znači stav Vijeća ministara i stav nadležnog ministarstva. Prema tome, imali smo dovoljno vremena da dostavimo Parlamentarnoj skupštini, odnosno, ovom domu pozitivno mišljenje o ovoj izmjeni i dopuni Zakona o zaštiti tajnih podataka. Prema tome, to je jedan aspekt.

Drugi aspekt, odnosno, kakve su posljedice neusvajanja vi ćete vidjeti u jednom dokumentu ovdje, u jednoj od tačaka dnevnog reda kada se budu razmatrali ovi teroristički akti u Bugojnu, u planu mjera od jedne od agencija, odnosno nadležnog ministarstva stoji upravo donošenje i ovog zakona. Upravo, ovo je zamjena teza o kojoj govori gospodin Jovičić, eto bit će zloupotreba od strane, ne znam ni ja, Obavještajno-sigurnosne agencije, taj i taj sistem provjera, itd. Dolazit će do zloupotreba informacija do kojih dolaze neovlaštene osobe, i to je problem. I ja se bojim da je ovo zapravo sprečavanje ili, u najmanju ruku, umanjnje snage borbe protiv terorizma. Stoga sam evo imao potrebu da diskutujem na ovaj način.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Sljedeći je uvaženi zastupnik Adem Huskić.

ADEM HUSKIĆ:

Zahvaljujem, gospodine predsjedavajući.

Ja nisam član Komisije za nadzor nad radom OSA-e i nisam se ni mislio javljati i dobar dio onoga što sam rekao, u stvari, suštinu je rekao kolega Mehmedović zato vjerovatno što se prijavio za repliku pa je prije dobio riječ. Ja ću isto reći nešto o ovom zakonu a u kontekstu ovog događaja u Bugojnu.

Gledajte, mi smo imali Komisiju za odbranu i sigurnost 5. 7. i napravili dva zaključka i usvojili. Prvi zaključak, kaže: 'Zadužuje se Ministarstvo sigurnosti BiH da u saradnji sa policijskim i drugim agencijama, OSA-om, tužilaštvom ... sačini plan aktivnosti, prijedlog mjera kako eliminisati te ekstremističke grupe', evo da ih tako nazovem. I to je bilo 5. 7. Ministarstvo sigurnosti pravi prijedlog mjera u saradnji sa ostalim agencijama.

I tačka 2., kaže: 'Hitno ubrzati proceduru donošenja zakona koji nisu usvojeni od strane Parlamentarne skupštine i Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti tajnih podataka.' Na sjednici ove komisije u ponedjeljak svi, ja mislim svi, predstavnici agencija za

sprovedenje zakona su ovo spominjali kao problem. I nakon toga ova komisija prihvata zaključke i kaže u svojim zaključcima, a to imamo u materijalu, u Izvještaju Zajedničke komisije, zaključak broj 1. 'Zajednička komisija za odbranu i sigurnost podržava prijedloge mjera Ministarstva sigurnosti i policijskih agencija BiH u vezi sa terorističkim napadom', itd., to nije ni bitno.

Znači, Komisija za odbranu i sigurnost daje nalog Ministarstvu sigurnosti da u saradnji sa agencijama napravi prijedlog mjera. Oni prave prijedlog mjera među kojima je druga mjera donošenje ovog zakona, što nije samo stav ovog ministarstva nego i svih agencija za provođenje zakona. Komisija to prihvata i sad smo tu gdje jesmo. I ja mislim da ne trebamo biti dvolični. Mi s jedne strane tražimo od Ministarstva sigurnosti da radi nešto, s druge strane mu ne damo, niti njemu, niti njegovim agencijama ne damo alate koji su mu neophodni da radi svoj posao. Ja mislim da se mi ovdje trebamo opredijeliti šta hoćemo. Hoćemo li da se borimo za veću sigurnost protiv ekstremističkih ili evo vehabijskih i ovih ostalih grupa koje se bave terorizmom, i da bi se efikasno borili moramo imati ovaj zakon.

I pazite sad šta je zaista najveći paradoks ovdje. To je jedna šizofrena situacija, oni koji najviše napadaju institucije da se ne bore i napadaju određenu grupaciju, evo da budem toliko uopšten, a razumjet ćete šta mislim, političara, jer su na ovoj komisiji spomenuti imenom i prezimenom političari i lideri stranaka, Bošnjaci svi redom, koji prave opstrukciju, koji ne iskazuju političku volju. Evo, ja mislim da je ovo najbolji test političke volje jesmo li za to. Dakle, ovo je test političke volje, po meni. Ima li, postoji li u BiH politička volja da se uhvatimo ukoštac sa terorizmom ili ne postoji? Ovo je jedan od elemenata borbe. Evo, taj ko je protiv ovog zakona, po mom shvatanju, iskazuje nedostatak političke volje, onaj ko podržava zakon iskazuje političku volju. I mislim da ne trebamo oko toga više raspravljati i igrati se skrivača i prebacivati odgovornost tamo gdje je nema.

Hvala lijepo.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Šefik Džaferović.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Samo kratko, gospodine predsjedavajući. Radi se o zakonu čiji sadržaj od BiH zahtijevaju oni kojima mi hoćemo da se pridružimo. Problematika zaštite tajnih podataka je prije svega vezana za NATO put i za put u EU, za liberalizaciju viznog režima itd. Sadržaj zakona zapravo diktiraju oni koji traže da BiH na taj način to i to ispuni kako bi mogla da bude dio tog društva i tog kluba. Ja i da hoću ne mogu prihvatiti ni jedan amandman, jer je to suprotno tom sadržaju koji se traži tu. Ja mislim da smo napravili grešku i kad smo ranije promijenili ovaj zakon, u pogledu zastupnika kad smo napravili izuzetak. Ali eto, dobili smo neku saglasnost od ljudi kojih se to tiče pa su kazali - dobro, to ne bi bilo protivno NATO standardima.

Vijeće ministara je jednoglasno to utvrdilo kao prijedlog. I zna se da nije moguće prihvatiti ni jedan od ovih amandmana jer mijenjaju sadržaj koji se od nas traži. Ja molim kolege samo, Slavuj, mislim, gospodine Jovičiću, ovo je abeceda, nema nam dalje puta. I kad bi htio ovo prihvatiti ne mogu, niti bilo ko od nas. Dajte da završimo sa tim, imamo što smo dobili od Vijeća

ministara, hajmo to izglasati i da idemo dalje, jer ovo nije, ja ovdje ne vidim ni jedno rješenje koje je protiv vas, a afirmativno za mene ili bilo koga od nas. Generalno rješenje ima koje se odnosi na vas i na mene i na sve nas u BiH, svih 4 miliona. I hajmo, ljudi, da ne gubimo vrijeme na tome, jer samo ovako zemlja će stajati, a mi ćemo se između sebe ovdje, da oprostite na izrazu, jel', svađati a ništa postići nećemo.

Toliko, hvala vam.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Replika, uvaženi zastupnik Slavko Jovičić.

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Ma replika je samo na izlaganje uvaženih kolega da mi nismo htjeli. Jesmo htjeli i sad ću ovdje javno da kažem da demistikujem sve stvari: osnovni problem u tome jeste što Banja Luka, kad kažem Banja Luka mislim Vlada RS-a, vlast u Banja Luci, uglavnom se odnosi na policiju i MUP, ima strah, ima bojazan da će neko iz Sarajeva svojim potpisom, koji će biti konačan, na koji nema više mogućnosti žalbe, na koji nema mogućnosti bilo kakvih drugih uticaja bilo ko, da će ostati neko bez posla. Kad kažem neko, tu se ne radi o pojedincu, to može biti grupa, to može biti cijeli jedan sektor u policiji, i onda logična je stvar da je to sve povezano u lancu kad se sve to fino razjasni da se radi o prenosu nadležnosti.

Ja sad ovdje želim zaista da kažem da se u ovom zakonu ne bi trebalo raditi o prenosu nadležnosti iz više stvari, ali smo mogli, ponavljam, gdje smo napravili greške, ne mi, mogli smo u cijeloj proceduri, imali smo vremena, i zaista je dug ovaj zakon, da promijenimo neke stvari i da kažemo šta je. Kao što je, samo da vas podsjetim, kad je bio ovaj zakon, da li mi imamo pravo da dođemo u posjed nekih tajnih dokumenata. Vjerovali ili ne, evo istina je, ja sam član te komisije, ja nikad nisam podnio zahtjev niti mi treba da ja dolazim do nekih tajnih podataka. Ako će svako tamo doći u onaj boks i zgrabiti neki tajni podatak kao jastuk pa misli pobjeći s tim, on se prevario. Ja sam samo onda predlagao, i to je, sreća, usvojeno od Parlamenta, da nas ne potcjenjuju oni operativni radnici koji bi trebali vršiti bezbjednosne provjere nad nama, a mi vršimo nadzor nad njihovim radom. To je bila suština.

Dakle, kod ovog zakona, ja zaista iskreno uvijek govorim, izražavam žaljenje, izražavam zaista, ne mogu reći muku, za ovo vrijeme molio sam, barem ja, tražio svakoga koga sam znao i kažem, ljudi, hajmo nešto prihvatiti, nešto promijeniti da definišemo da ovo prođe, ali nismo sa druge strane imali sagovornika nikoga. Četiri komisije, niko nam nije htio doći ko bi mogao dati odgovore na jasna pitanja. I onda smo se džabe mi sami u ovoj komisiji zamotavali, vraćali vama Kolegiju, vi davali dodatno vrijeme, kad smo došli, eto juče nisam bio na sjednici ove komisije, imao sam problema, juče da to kao rješavamo pet do dvanaest. Pa nije bilo moguće. Ja ne znam kako će ovo sve. Ja ne bih volio da padne zakon, ali po svemu on će pasti. Imamo li još neke dodatne? Ne znam ko bi nam više mogao pomoći, dragi Bog, ili ne znam ko da kaže: ljudi, hajde učinite još nešto da ne budete vi remetilački faktor, ali ja ne želim da budemo na tom putu euroatlantskih integracija. Zaista ne želim. Nije demagogija.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Nema više prijavljenih.

MIRKO OKOLIĆ

/nije uključen mikrofoni/

NIKO LOZANČIĆ:

Uvaženi zastupnik Mirko Okolić, replika najvjerojatnije.

MIRKO OKOLIĆ:

Hvala, predsjedavajući.

Evo, replika gospodinu Huskiću, nema ga tu izašao je, i donekle gospodinu Šefiku Džaferoviću. Ja postavljam pitanje: Kakve veze ima Zakon o zaštiti tajnih podataka i u ovom obliku kakav je sad na snazi i u novom obliku kakav bi možda eventualno trebalo da usvojimo sa terorizmom i ovim pojavama koje se sad dešavaju i s ovim što se desilo u Bugojnu? Neka meni gospodin Adem Huskić kaže koji je to član koji je omogućio, a koji je to član ako usvojimo novi zakon koji bi onemogućio to. To su priče za malu djecu, bolan. Gospodin Ahmetović, ministar naš uvaženi, kaže i nabroji nekih četiri-pet zakona tamo koji su problem za terorističko djelovanje i da kao te zakone imamo ne bi bilo toga. I nabroji zakon, među ostalim, zakon o pružanju pravne pomoći nije usvojen i zato se desilo terorističko djelo u Bugojnu i zakon o prevozu municije i naoružanja. Evo, izdvojio sam samo neka dva koja nemaju veze sa terorizmom, neka meni neko dokaže da zbog ova dva zakona zbog čega se desilo i zbog čega se ne bi desilo da su donesena ova dva zakona?

Dalje, kakve veze ima, to sam postavio pitanje, izuzev ako nije tačno ono što se ovih dana špekuliše u medijima i u javnosti, da je određeni policijski rukovodni kadar familijarno i na druge načine vezan sa ljudima koji su hapšeni u Bugojnu zbog terorističkog djela. E, onda se može dovesti u pitanje to da je eventualno OSA dala određene provjere za određene ljude koji su skloni pomoći ovakvim ljudima u slučaju, ne znam ni ja, odavanjem potrebnih podataka u smislu da će biti hapšeni i kad će biti provaljeni itd., itd. Danas se govori o tome da su mnogi rukovodeći kadrovi u policiji rodbinski vezani sa ovim koji su učesnici i izvršiooci terorističkog djela itd. Da li će dozvolu krajnju dati Obavještajno-bezbjednosna agencija, odnosno agencija koja vrši provjeru, ili će dati neposredni rukovodilac, to je najmanje bitno bilo u svemu ovome i moglo se usaglasiti uz ovaj zakon. Rukovodilac, ako dobije od Obavještajno-bezbjednosne agencije negativno mišljenje za nekoga kome bi on trebao eventualno da potpiše saglasnost za dobijanje dozvole za pristup tajnim podacima, dobro će se morati zamisliti da li to smije itd., itd., a opet je mnogo lakše nekome reći, ako je navalio, e, neće dobiti dozvolu i uvijek je to lakše braniti itd., itd. Ja tu ne vidim nikakav problem u tom novom zakonu.

Dalje, postavlja se nama ovdje pitanje, u svim ovim vremenima poslije Bugojna itd., parlamentarcima i parlamentarnoj komisiji, kaže, šta mi možemo kad oni nemaju dokumenta, nemaju vozačke dozvole, nemaju lične karte, kažu da ne priznaju Sud BiH. Šta tu policija pita mene? Evo, ja pitam vas da ja sad nemam dokumenta, da me ne prepoznaju i šta bi uradili sa mnom? Ma uhapsili bi me odmah i doveli u prvu policijsku stanicu i pitali me odakle si, kako si i povezali se sa MUP-om u Doboju i provjerili da li sam ja to taj,

NIKO LOZANČIĆ:
Vrijeme!

MIRKO OKOLIĆ:

evo sad završavam, itd. Znači to je nešto što je sve definisano zakonom, i to ne može biti prepreka neobavljanju poslova u skladu sprečavanja terorističkih djela u BiH.
Hvala lijepo.

NIKO LOZANČIĆ:
Replika, uvaženi zastupnik Šemsudin Mehmedović.

ŠEMSUDIN MEHMEDOVIĆ:
Ja se izvinjavam kolegama što gubimo vrijeme na ...

BERIZ BELKIĆ:
Prešli ste na drugu tačku dnevnog reda.

ŠEMSUDIN MEHMEDOVIĆ:

Da, ali moram da reagujem. Tačno je da su određeni dužnosnici, evo, konkretno šef Regionalnog centra Sarajevo u rodbinskoj vezi sa određenim ministrima iz Vijeća ministara i evo ja odgovorno tvrdim da se vrši opstrukcija borbe protiv terorizma. I ovo je jedan oblik opstrukcije – nedonošenje ovog zakona. Ja, evo kolegi Okoliću mogu objasniti, u četiri oka ako treba, kakve veze ovaj Zakon o zaštiti tajnih podataka ima sa ovom problematikom, ali da ne opterećujemo čitav Parlament, evo, ja ga pozivam da u pauzi to riješimo.
Hvala lijepo.

NIKO LOZANČIĆ:
Replika, uvaženi zastupnik Momčilo Novaković.

MOMČILO NOVAKOVIĆ:

Vidite, ja prvo mislim da mi raspravljamo o nečemu što je trebalo davno završiti. Pazite, ne postoji način da ovaj zakon ostane živ. Prihvatili ili ne prihvatili ovaj izvještaj, ovog zakona nema. I sad mi,

_____ (?)
Poslovnički?

MOMČILO NOVAKOVIĆ:

poslovnički naravno, vodimo ovdje raspravu nekih pola sata. Naravno, u toj raspravi, po našem običaju, smo prešli u neke druge oblasti, tačke, itd. Pa evo, sad smo saznali i da eto da smo usvojili ovaj zakon da ne bi bilo terorizma. Molim vas, ja bih zaista volio kad bi mi ovdje kad diskutujemo rekli, evo, ovaj član u izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti tajnih podataka će onemogućiti terorizam ili spriječiti to, to i to. Nije korektno, pokušaću da izbjegnem da ja odem

u drugu oblast, nije korektno odgovornost za terorizam svaljivati ovdje na ovaj parlament i na ovu komisiju. Nije korektno od kolega. Uostalom, mi ćemo morati u jednom momentu i nekad dobro, dobro znači razmisliti o svemu, zbog nas. Ne ovdje nego onih u BiH svih. To što ćete vi reći da smo mi krivi zato što nismo usvojili ovaj zakon o zaštiti tajnih podataka, kad kažem mi, mislim na sve nas ovdje, jer ovaj zakon ne odbijaju jedni, nego spremnost svih da nađu rješenje ili ne nađu rješenje odbija i ovaj i mnoge druge zakone; to što ćemo mi ovdje reći da su neki krivi za ono što se desilo u Bugojnu zato što nismo usvojili, između ostalog, i ovaj zakon o zaštiti tajnih podataka, neće spriječiti nova 'Bugojna' u ovoj zemlji.

Prema tome, ovaj zakon smo propustili priliku da usvojimo, treba da konstatujemo neka Savjet ministara predloži drugi zakon, ima na to i poslovničku i zakonsku obavezu, i mogućnost, i hajmo voditi raspravu o tom drugom zakonu. Kad budemo raspravljali o terorizmu, raspravljaćemo o terorizmu, naravno, na jedan ozbiljniji način nego što smo to pokušali sada u okviru ove tačke dnevnog reda.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Replika, uvaženi zastupnik Adem Huskić.

ADEM HUSKIĆ:

Zahvaljujem se.

Ja ne mislim da će bilo koji zakon sam po sebi zaustaviti terorizam. I niko nije naivan da to i pomisli i da kaže.

_____ (?)
Glasnije malo.

ADEM HUSKIĆ:

Niko nije naivan da pomisli i da kaže da će jedan zakon, bilo koji, zaustaviti terorizam. Niti je to ko rekao niti je, ja mislim, imao u primisli to. Ali gledajte, ako ljudi koji znaju posao, ja ne znam taj posao, moram vjerovati ljudima koji znaju, koji su stručnjaci za to, ako oni kažu da je to jedan od načina borbe, ja nemam razloga da im ne vjerujem. I zbog toga podržavam.

Evo, hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Nema više prijavljenih, zaključujem raspravu.

Prelazimo na točku 4.

Ad. 4. Prijedlog zakona o izmjenama Zakona o upravnim sporovima Bosne i Hercegovine – predlagatelj: Vijeće ministara BiH (drugo čitanje)

NIKO LOZANČIĆ:

Na 80. sjednici Doma, održanoj 30. 6. 2010. godine, Prijedlog zakona je usvojen u prvom čitanju. Nadležno Ustavnopravno povjerenstvo Izvješće je dostavilo 8. 7. 2010. godine.

Otvaram raspravu o Prijedlogu zakona u drugom čitanju.
Uvaženi zastupnik Šefik Džaferović.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Gospodine predsjedavajući, koliko se ja razumijem u ovaj dnevni red i koliko se razumijem u odnose danas povodom kompletnog dnevnog reda, ja mislim da jedino ovaj zakon ima šansu da danas bude usvojen na Predstavničkom domu i ja sam ustao da mu odam dužno poštovanje. Jedan mali kratak zakon koji uvodi više reda u oblast kontrole i boravka stranaca u BiH, rokova prema upravnom sporu, prema Sudu BiH. I evo, pozivam Dom, nije bilo amandmana, da podržimo ovaj zakon u drugom čitanju.

Hvala vam.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.
Nema drugih prijavljenih, zaključujem raspravu.

Prelazimo na točku 5.

Ad. 5. Prijedlog zakona o međunarodnom i međuentitetskom cestovnom prijevozu – predlagatelj: Vijeće ministara BiH (prvo čitanje)

NIKO LOZANČIĆ:

Vijeće ministara BiH zakon je dostavilo u redovitu proceduru 16. 6. 2010. godine. Ustavnopravno povjerenstvo Mišljenje o ustavnom temelju dostavilo 25. 6. 2010. godine. Nadležno Povjerenstvo za promet i veze Mišljenje o principima dostavilo je 28. 6. 2010. godine. Dobili ste i Mišljenje Direkcije za evropske integracije, dostavljeno 9. 7. 2010. godine.

Otvaram raspravu o Prijedlogu zakona u prvom čitanju.
Prvi zamjenik predsjedatelja Beriz Belkić.

BERIZ BELKIĆ:

Poštovane kolegice i kolege, dakle, i pored ovog što ću ja reći, ja ću podržati zakon, odnosno Klub će podržati ovaj zakon u prvom čitanju. Ali vjerovatno se desila nesinhroniziranost tajminga, dakle Vijeće ministara je predložilo a naša komisija očigledno nije imala mišljenje Direkcije za evropske integracije. Dakle, ovo je prvi put, koliko ja vidim, možda drugi put da, pored uobičajene matrice koju dobijamo od Direkcije za evropske integracije koja kaže da materija nije uređena pravno obavezujućim aktima EU, ovaj put smo dobili Mišljenje

Direkcije koje ukazuje da rješenja u ovom zakonu samo djelimično a u nekim situacijama skoro nikako ne ispunjavaju postojeće evropske standarde, da tako kažem, odnosno ne usklađuje se zakon sa evropskom legislativom. I, naravno, podsjeća nas da je ovo naša obaveza vezano za Sporazum o stabilizaciji i pridruživanje i privremeni sporazum itd.

Dakle, ja sam se javio najviše zbog toga, naravno, i ja ću kao poslanik i naš klub učiniti da pokušamo ovo popraviti, ali bi bilo dobro, jer očigledno da ovo mišljenje nije bilo dostupno Vijeću ministara kada je utvrđivan prijedlog, bilo bi doro da Vijeće ministara još jedanput pogleda i u ovoj proceduri koja je pred nama da pokušamo zajedno amandmanima prihvatiti sugestije Direkcije za evropske integracije. Dakle, ja ne govorim o ličnim stavovima, nego o ocjeni naše institucije zadužene da prati usklađenost naše legislative sa evropskom. Ali evo, imao sam potrebu da ukažem da ovdje imamo problem neusklađenosti.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Šemsudin Mehmedović.

ŠEMSUDIN MEHMEDOVIĆ:

Iako je dio diskusije već rekao uvaženi prvi zamjenik predsjedavajućeg Belkić, naime Direkcija za evropske integracije je dala mišljenje s dosta rezerve, odnosno da ne kažem negativno, jer ovaj zakon nije usklađen sa evropskim principima, i iz tog razloga sam ja na ovoj komisiji i tražio mišljenje ili od Vijeća ministara ili od Direkcije u smislu da li se jednim zakonom može definisati i međuentitetski i međunarodni cestovni prijevoz. Nažalost, nismo do danas dobili taj odgovor i stoga, evo principijelno postavljam pitanje i slično kao i u diskusiji gospodina Belkića, Klub SDA će vjerovatno podržati u prvom čitanju i očekivati da se do drugog čitanja očituju spram ovih principijelnih pitanja.

Hvala lijepo.

PRVI ZAMJENIK
PREDSJEDAVAJUĆEG
BERIZ BELKIĆ:

Nema više prijavljenih. Dakle, zaključujem raspravu o tački 5. Prijedlog zakona o međunarodnom i međuentitetskom drumskom prijevozu.

Prelazimo na tačku 6.

Ad. 6. Prijedlog zakona o izmjeni Okvirnog zakona o visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini – predlagači: poslanici Kluba SDP-a (prvo čitanje)

BERIZ BELKIĆ:

Radi se o prvom čitanju. Predlagači su poslanici Kluba SDP-a. Ustavnopravna komisija je dala Mišljenje o ustavnom osnovu i principima 8. 7. Također smo dobili Mišljenje Direkcije za evropske integracije ali onako kako sam ja maločas rekao.

Ali evo, otvaram raspravu.

Prva se javila gospođa Nermina Zaimović-Uzunović. Izvolite.

NERMINA ZAIMOVIĆ-UZUNOVIĆ:

Hvala lijepo, uvaženi predsjedavajući.

Kolegice i kolege, evo, naš klub je uputio već po treći put amandmane na Okvirni zakon o visokom obrazovanju u BiH. Naime, ovaj zakon jeste okvirni, krovni zakon kojim se pokušava postaviti jedan okvir za razvoj visokog obrazovanja u BiH. Činjenica jeste da mi nismo puno odmakli što se tiče razvoja visokog obrazovanja ako pogledamo njegov kvalitet i ako pogledamo ono što je ostvareno. Druga činjenica jeste da se otvorilo mnogo, mnogo institucija visokog obrazovanja koje nam nisu u ovoj državi na čast. Međutim, postoje neke male stvari u ovom Okvirnom zakonu o visokom obrazovanju koje mi možemo promijeniti i učiniti visoko obrazovanje mnogo boljim nego što jeste i da nam Svjetska banka ne upućuje onakav izvještaj kakav jeste, u kome se jako negativno odnosi prema stanju u visokom obrazovanju, odnosno izlazu koje naše visoko obrazovanje daje.

Dakle, to je nešto najnovije što smo dobili kao output našeg kvaliteta visokog obrazovanja. Zbog toga je Klub, između ostalog, Klub poslanika SDP-a dao dva amandmana na ovaj zakon. Prvi se odnosi na član 15. kojim je predviđeno da većinu od sedam do 11 članova upravnog odbora visokoškolskih institucija imenuje osnivač. Naime, kad je rečeno većinu, reklo je najmanje jednu trećinu. Kad kažete najmanje jednu trećinu, onda to može biti jedna polovina i dvije trećine i uglavnom mogu biti i svi imenovani od strane osnivača. Ako ih sve imenujete od strane osnivača, onda znači da ne možete više pričati o autonomiji univerziteta, nikome na svijetu ne možete pričati o akademskim slobodama i o akademskoj samoupravi što su osnovni principi Bolonjskog procesa koji su svi potpisali zajednički, kako entitet tako i svi kantoni s obzirom da su ustavne nadležnosti u visokom obrazovanju na entitetu i kantonima. Međutim, Okvirnim zakonom može se urediti da ovaj broj od najmanje jedne trećine bude definisan kao najviše jedna trećina što znači da limitiramo broj članova upravnog odbora koji imenuju osnivači, a da se ostavlja veća sloboda akademskoj zajednici da to sama uradi. Naime, u okolnim zemljama a reper su nam bile zemlje oko nas, dakle Srbija i Hrvatska, recimo u Srbiji Savjet Univerziteta čine dvije trećine predstavnika visokoškolskih ustanova a jednu trećinu studenti i predstavnici osnivači. U Hrvatskoj jednu polovinu od Savjeta imenuje Sveučilišni savjet a po jednu šestinu imenuje osnivač, lokalna zajednica i gospodarske komore. Slično je nešto i u Crnoj Gori, da ne nabrajam.

Dakle, mi predlažemo ovim amandmanom da bismo osnovne principe visokog obrazovanja zadržali i poštovali, a to jest preporuka, ako nije direktiva ono jest preporuka svih evropskih normi i povelja, dakle i jeste praksa u EU da i naše visoko obrazovanje bude autonomno.

Šta hoću još da kažem? Da su vrlo spremno svi kantoni se odmah prema ovome ponijeli tako što su odmah, upravo prema ovom zakonu, imenovali i upravne odbore univerziteta koji su u njihovoj nadležnosti i danas imamo potpuno politizirano visoko obrazovanje u kome nema autonomije odlučivanja. I, to može biti jedan od razloga, a jeste sigurno jedan od razloga koji doprinosi i nerješavanju onog što jeste zadaća visokog obrazovanja, a to je da stvorimo generaciju koja će biti konkurentna na evropskom tržištu rada i učiniti ovu zemlju boljom nego što ona danas to jeste.

Ja neću pričati ponovo o pravima studenata jer će to vjerovatno kolega Denis Bećirović uraditi pa ću ovaj drugi amandman prepustiti da on objasni. Inače imam i ja svoje objašnjenje.

Hvala.

BERIZ BELKIĆ:

Znamo to već. Denis Bećirović.

DENIS BEĆIROVIĆ:

Evo, kao što je rekla uvažena profesorica Nermina Zaimović Uzonović, mi smo se dogovorili u ime kluba da timski, kako reče predsjedavajući, obrazložimo ovaj prijedlog zakona.

Prvo treba konstatovati da je ovaj prijedlog zakona dobio podršku i Ustavnopravne komisije Parlamenta BiH i u prilog usvajanja ovog zakona danas treba reći da smo mi, unutar Kluba SDP-a ovdje u Parlamentu BiH, napravili jednu komparativnu analizu da vidimo kako su ova pitanja koja mi predlažemo danas Parlamentu da se kroz ovaj zakon usvoje regulisana u drugim državama u Evropi, a posebno u EU. I površan uvid u takvu jednu analizu, kada pogledate kakvo je stanje u zemljama EU, stanje u susjedstvu, doći ćete odmah do zaključka da je ustvari i ovaj popis prava za studente koje mi predlažemo u okviru ovog zakona prilično sužen u odnosu na prava studenata koja imaju u drugim evropskim zemljama. Druge zemlje ne samo da su regulisale ova prava za studente već su donijeli posebne zakone o učeničkom i studentskom standardu, gdje su detaljno to na državnom nivou razradili. Međutim, u BiH, kao što znamo, taj prijedlog Kluba SDP-a da se ovdje usvoji 'Zakon o učeničkom i studentskom standardu' nije dobio podršku. Srbija ne samo da je definisala ova prava već je i posebnim Zakonom o učeničkom i studentskom standardu detaljno razradila ova prava. Isto je učinila i Crna Gora, Hrvatska. U Hrvatskoj studenti imaju državne stipendije, imaju subvencije za smještaj redovnih studenata, subvencioniranje prevoza studenata, subvencioniranje prevoza studentata sa invaliditetom, subvencioniranje studentske prehrane, posebno su nacionalnu zakladu za potporu učeničkom i studentskom standardu osnovali itd. U Mađarskoj svaki student koji ima mađarsko državljanstvo ima pravo na studentsku karticu i u okviru nje detaljno razrađena prava. Također, Norveška je sveobuhvatno regulisala ovu problematiku kao i Njemačka, Velika Britanija, Poljska itd., da ne pobrajamo iskustva svih tih zemalja u Evropi.

Ovdje treba reći da ovaj zakon apsolutno nikoga ne vrijeđa, nikoga ne ugrožava, već samo propisuje prava svih studenata u BiH. U ovom zakonu, dakle, želi se reći na državnom nivou da postoje određena prava koja imaju studenti u svim drugim evropskim zemljama, kao što je elementarno pravo na ishranu, na smještaj, na studentski kredit, na povlastice za prevoz, pravo na prisustvo predavanjima, seminarima, pravo na priznavanje i prenos bodova između akreditiranih visokoškolskih ustanova u BiH itd.

Dakle, naše je glavno pitanje danas da li želimo studentima i u BiH omogućiti da imaju prava kao i u drugim državama ili ne želimo. Smatram da postoje brojni razlozi da u BiH regulišemo ova prava na državnom nivou bez obzira što smo svjesni da je njihova realizacija, s obzirom na Ustav BiH, na entitetima, odnosno na kantonima u Federaciji BiH. Međutim, kako država BiH ima Okvirni zakon o visokom obrazovanju koji je samo djelimično regulisao ovu problematiku, mi smo smatrali da taj zakon treba dopuniti s ovim pravima kako bi se studenti u BiH izjednačili i u ... šansama i kako ne bi bile tako drastične razlike u jednoj državi između prava studenata koja oni uživaju na pojedinim univerzitetima u našoj zemlji.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Husein Nanić.

HUSEIN NANIĆ:

Zahvaljujem se, predsjedavajući.

Evo, dakle razgovaramo o izmjeni 'Zakona o visokom obrazovanju' i ovo je jedan od mnogih pokušaja da se u ovoj oblasti malo više da prava, ustvari, onima na koje se odnosi. Ustvari, ovaj član 2., odnosno u starom zakonu 36. stav (2), on se može nazvati i kao član ili zakon o povratu prava studentima koja su oni imali, koja su studenti izgubili u BiH. Mi smo jedna od odgovornih institucija koja bi trebala voditi računa o tome i ... ova rješenja su ništa posebno i ništa nešto na što ja zaista mislim da treba potrošiti niti minut ubjeđivanja u potrebu donošenja ovih prava.

Vi znate, evo samo ću vam jedan primjer pomenuti, da je ... smještaj studenata ostavljen na milost i nemilost pojedinih premijera pa se po godinu dana određene tužbe vode da li će vlade kantona subvencionirati ili neće subvencionirati smještaj i studentske domove itd. Isto je to i sa ishranom. Ovo je jedan pokušaj. Ja apsolutno nemam nikakve dileme, želim da dam podršku ovom, posebno ovom članu zakona kojim bi znači ove stvari se vratile studentima, ona prava koja im pripadaju. Mi svi koji smo studirali prije rata znamo da su to ova i još jako mnogo drugih prava studenti imali, koristeći i međunarodne i studentske iskaznice i koristeći sve ono što smo imali mogućnosti sa dobivanjem index-a, prava koja je država obezbjeđivala.

Dakle bezrezervno podržavam ovaj član 2., a ono što meni jeste dilema, također koja se tiče ovog zakona, izmjena člana 1., odnosno u starom zakonu člana 15. stav (1) i broja članova Upravnog odbora u visokoobrazovnim institucijama. Ja bih volio zaista da sam, imam dilemu tu, ne mogu reći ni da sam protiv ni da sam za o tome koliko će to doprinijeti boljoj organizaciji. Da li je to pravi problem na univerzitetima u funkcionisanju organa upravljanja? Imamo Bolonjski proces, nismo napravili nikakvu reviziju primjene tog procesa. Imamo situaciju na univerzitetima i raznih negativnih priča jako prisutnih u BiH, iskustva drugih država, ovdje smo čuli neka rješenja iz susjednih država, ali bih zaista volio da čujem i stav resornog ministarstva zbog čega se odnosi ovako kao da se to ne tiče uopće Vijeća ministara i nema nikakav stav o ovom pitanju, a bilo bi dobro i da i resorno ministarstvo... Evo, ovo je prvo čitanje i želim da dam podršku znači ovom zakonu u prvom čitanju. Želio bih zaista do drugog čitanja da čujemo i stav resornog ministarstva i Vijeća ministara sa obrazloženjima zbog čega, da li treba ili ne treba ovu stvar podržati ili ne podržati. U tom smislu, znači, dajem podršku ovom zakonu u prvom čitanju. Do

drugog čitanja volio bih po ovom članu 1. izmjene ovog zakona da dobijemo i stav Vijeća ministara koji bi možda otklonio i neke dileme oko samog usvajanja po ovom članu prvom koji jeste.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Replika, uvaženi zastupnik Vinko Zorić.

VINKO ZORIĆ:

Ja sam pažljivo slušao kolegu Nanića i sve bi bilo dobro kada bi se radilo o zakonu kojeg je on rekao u svojoj raspravi. Naime, on je rekao da se radi o izmjeni 'Zakona o visokom obrazovanju', a ja sam dobio izmjene Okvirnog zakona o visokom obrazovanju. To je sasvim različito. I ja sam u prvom pokušaju uvođenja ovog zakona rekao da bih ja mogao još puno toga uvesti da evo da se dodvorimo studentima, međutim treba pitati one koje to košta. A to su oni u čijoj je nadležnosti obrazovanje.

Dakle, kolega Nanić je usput, i to repliciram, spomenuo kako je bilo osim ovoga puno toga, je li, u sustavu prije '90. Ja to nisam osjetio kao student, dapače. Možda su to osjetili oni koji su bili u komunističkoj partiji ili u Savezu komunista Jugoslavije. Ja nisam imao nikakvih prava osim učiti i polagati ispite. I mislim da na ovaj način pričati o tome – isto tako repliciram svim onima koji misle da osnivač ne bi trebao imati nadzor nad Uravnim odborom ili nikakav nadzor nad Uravnim odborom ili presudan ili skoro presudan – jer ako Upravni odbor bira rektora, i ne znam koga još, a ovi biraju Upravni odbor, onda ne znam je li to zatvoreni krug. Ako Senat određuje Upravni odbor, šta je onda posao Upravnog odbora? Je li to sukob interesa? Ja mislim ako je rečeno i ako je sporna riječ *najmanje*, onda ona se može promijeniti u *najviše*. Ali onda ne može više ostati trećina.

Ja ću iskoristiti jer vidim da imam vremena još za repliku, neću se javljati za raspravu. Ja ću podržati ovaj zakon u prvom čitanju, ali ću isto tako imati i amandmane.

Hvala lijepo.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Momčilo Novaković.

MOMČILO NOVAKOVIĆ:

Gospodine predsjedavajući, uvažene kolegice i kolege, vidite, kada je gospodin Nanić govorio o članu 1. i članu 2. ovog zakona pa je rekao da će podržati član 2. a da ima dilemu oko člana 1., za razliku od gospodina Nanića, ja opet sam bliži varijanti podržati član 1. a imam dilemu oko člana 2.

Naime, kao što reče kolega Bećirović, ovaj zakon nikome ne smeta. Ja tvrdim i nikome i ne pomaže, pa ni studentima. Jer, vidite, ovde su navedena neka prava. Veliki broj tih prava i danas studenti uživaju i normativno regulisano uživaju na nivoima na kojima postoji

odgovornost i pare. Rečenica na kraju člana 2. koja kaže da ova prava mogu biti dodatno razrađena u statutu ustanove je nešto što praktično daje čitav ton ovom zakonu. I ta rečenica je upravo najveći problem. I zbog te rečenice ni jedan student od ovog zakona neće imati nikakve koristi, samo zbog te rečenice. Ja sam apsolutno za davanje prava, i što reče kolega Zorić, i većih ako treba. Ali, gospodo, neće ustanova ta prava moći njima dati. Ako ste vi ubijeđeni da može, evo ja sam odmah i objeručke zajedno s vama postpisaću ovaj zakon. Ali znate dobro, kao i ja, da neće moći jer nema, nema, nije ona ta koja ima sredstva da ovo može omogućiti. Znači, ovo mogu omogućiti one institucije u čijoj se nadležnosti nalaze pare za visoko obrazovanje.

... Znači, ma koliko vi pokušali kroz ova prava pomoći studentima, vi im ustvari ne pomažete, nego ih na klasičan način sistemom predizbornih obećanja, takva su otprilike predizborna obećanja, dovodite u zabludu. Znači, evo ja sam spreman da obećam štošta u naredna tri mjeseca, pa sve što studenti zatraže ja ću obećati.

_____ (?)
/nije uključen mikrofon/

MOMČILO NOVAKOVIĆ:

Dva i po, jel da, već je prošlo 15 dana. Mislim, molim vas, moramo stvar posmatrati, znači ako se radi o izmjenama zakona, onda moramo posmatrati zakon u cijelosti. Šta kome tim zakonom je pripalo i ne samo zakonom nego i Ustavom ove zemlje pa i drugim propisima.

Zbog toga je ovaj zakon za mene problematičan. Ne zbog davanja prava, nego zbog formalnog davanja prava koja suštinski se ne mogu realizovati u skladu ni sa ovim izmjenama a ni sa odredbama Okvirnog zakona o visokom obrazovanju. I bilo bi dobro kada bi kolege možda povukle ovaj zakon pa pripremili drugi koji takođe tretira ovu problematiku, ali na način da on bude u skladu sa ostalim odredbama Okvirnog zakona i u skladu, naravno, sa Ustavom ove zemlje.

Hvala vam.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Replika, uvaženi zastupnik Husein Nanić.

HUSEIN NANIĆ:

Zahvaljujem se, predsjedavajući.

S obzirom da je kolega Zorić pomenuo moje ime u smislu da evo u onom komunističkom sistemu ništa nije imao i ovako i onako. Radi poštenja prema sistemu koji jeste iza nas i onih stvari koje su bile dobre, ja sam u Zagrebu studirao i zaista sam imao subvencioniran smještaj u domu, subvencioniranu ishranu, subvencioniran gradski prevoz, međunarodnu iskaznicu, mogao sam putovati svijetom. I zaista, jako puno subvencija je ona država davala. Radi čestitosti i prema dobrim stvarima koje jesu, zbog toga sam morao replicirati na ove iznesene stvari koje su

...

NIKO LOZANČIĆ:

Sljedeća replika je uvaženi zastupnik Denis Bećirović.

DENIS BEĆIROVIĆ:

Ja ću vrlo kratko da ispravim tri stvari od kolege Novakovića. Prvo, regulisanje ovih stvari nije formalno, jer ako bi bilo formalno onda bi to značilo da je i Ustav BiH, po kojem radimo, formalan. U Ustavu države kaže se u preambuli da ćemo se boriti za jednakost, a ovdje je riječ o jednakosti svih studenata. U istom tom Ustavu BiH u članu II. govori se o pravu na obrazovanje. U istom tom Ustavu BiH kaže se u članu X. da ni jedan zakon ne može eliminisati, i ovo naglašavam, niti umanjiti prava koja postoje prema ovom Ustavu BiH. Prema tome, da kod te stvari budemo načisto.

Druga stvar, kada je kolega Novaković govorio da je ova problematika već normativno regulisana, s obzirom da smo mi u Klubu SDP-a ovde na klupama pripremili sve te zakone na nižim nivoima koji su ovu problematiku regulisali i kada to pogledamo, vidjet ćete da to nije regulisano na ovakav način. Čak štaviše, evo upravo imam Zakon o studentskom standardu u RS-u koji je samo u tri stavke regulisao ovo pitanje, a ne ovako kako se danas predlaže sveobuhvatno.

I treća stvar, nije ovo nikakvo predizborno obećanje Kluba SDP-a. Bilo bi da mi ovo prvi put danas predložimo. Međutim, riječ je o tome da Klub SDP-a već nekoliko godina vodi, da je tako nazovemo, parlamentarnu bitku ovde u Parlamentu, prvo smo predložili 'Zakon o izmjenama i dopunama visokog obrazovanja', zatim smo predlagali 'Zakon o učeničkom i studentskom standardu' i moglo bi se reći da je ovo treći put u posljednje dvije-tri godine da mi izlazimo sa ovakvim prijedlogom. Da prvi put izlazimo sada to bi moglo stajati kao ocjena, kolega Novakoviću.

I treća stvar je da treba da odgovorimo na pitanje: Ako su susjedi, i to Srbija, Hrvatska i Crna Gora svojim zakonima regulisali ovu problematiku i naveli obim prava studenata u njihovim zemljama, šta je problem da sve ovo stavimo u stranu i da prepisemo sva ona prava koja postoje u Srbiji i Hrvatskoj i da ta prava imaju studenti u BiH? E, to je ključno pitanje. Ko to hoće ovde u Parlamentu BiH da student u Banja Luci, Sarajevu, Tuzli itd. ima manji obim prava nego što to ima student po zakonima Srbije, Hrvatske ili Crne Gore?

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeća replika je uvaženi zastupnik Vinko Zorić.

VINKO ZORIĆ:

Dobro, ja ću ispucati i drugu repliku. Kao ozbiljnom i odgovornom čovjeku, ja vjerujem, ovo što je rekao kolega Nanić da je istina, ali ja nisam imao tu sreću da studiram u Zagrebu. Iz Kluba SDP-a čujem da je i danas sve ok u Zagrebu. Izgleda da je do Zagreba, da nije previše do zakona, jer isti zakon smo imali prije '90. svugdje. Ja kažem tamo gdje sam ja studirao da nisam imao nikakva prava osim učiti i polagati ispite.

NIKO LOZANČIĆ:

Sljedeća replika je uvaženi zastupnik Momčilo Novaković.

MOMČILO NOVAKOVIĆ:

Ma vidite, kolega Bećiroviću, ja bih sad Vama mogao postaviti pitanja na način kao što ste Vi postavili naopako, dakle postavili pitanja, pa sad mogu i ja Vama. Znači, ako ste vi mene pitali kome je stalo da studenti u BiH imaju manja prava od studenata u Srbiji, Hrvatskoj itd., onda bih ja Vas mogao pitati čime vi garantujete da će nakon usvajanja ovog zakona studenti u BiH imati ista prava kao studenti u Srbiji i Hrvatskoj.

Ono o čemu smo, pazite, to je ono o čemu sam ja diskutovao, ali Vi niste diskutovali o onome o čemu sam ja diskutovao, nego ste diskutovali ono što ste Vi planirali da kažete, pa ste i u replici to isto rekli. Naravno, o Ustavu neću govoriti zato što ste upravo citirajući odredbe Ustava potvrdili ono što sam ja govorio, znači o tome nema potrebe da repliciram na te odredbe Ustava.

I molim Vas, gospodine Bećiroviću, nijedan student, kada bi usvojili ovaj zakon, ne bi imao veća prava nego što, ne bi ostvario, ne ne bi imao, ne bi ostvario veća prava nego što ih ostvaruje danas. Zašto? Zato što nadležni koji imaju pare – njih nema ovdje u ovom vašem zakonu. Stavite njih nekako ovdje i nema problema. Ja imam isto tako djecu studente. Neka od ovih prava uživaju, neka ne uživaju. Ne uživaju zato što im ili ne treba, ili ih nisu tražili, ili ih ne bi ostvarili zbog nekih razloga itd.

Dakle, i zainteresovan sam isto tako kao i Vi i svi mi ovdje koji sjedimo da svi studenti imaju mogućnost. Ali ne možemo im mi ovakvim zakonom to dati. Ništa drugo. Napravite, sugerisao sam, napravite neki drugačiji kojim ćemo mi to njima omogućiti i imate moj glas.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeća replika je uvažena zastupnica Nermina Zaimović-Uzunović.

NERMINA ZAIMOVIĆ-UZUNOVIĆ:

Naime, intencija ovih naših amandmana, odnosno zakona jeste bila da se u pravima, prije svega radi se o okvirnom, da ponovim još jednom okvirnom zakonu, da u pravima izjednačimo sve studente u cijeloj državi BiH. To je bila osnovna intencija. Drugo, ako pogledate da li je to moguće da studenti – moguće je da studenti imaju benefit ako se bude provodio ovaj okvirni zakon. Ako se u zakonima na nižem nivou, dakle entitetskim i kantonalnim, ispoštuju ova prava studenata, onda ćemo doći da oni mogu u kantonalnim budžetima planirati sredstva za ovo, da se ne zloupotrebljavaju studenti kao što se to danas radi. Nema uplanirano u budžete, ne piše u zakonu pa neću planirati u budžet. Kada ne planiramo u budžet, onda mogu da planiram kad mi to treba. Pa onda kantonalna ministarstva mogu reći - eh, mi nećemo sada da damo povlastice studentima na prevoz, ali, ako nam studenti ti zatrebaju i njihovi glasovi, eh, onda ćemo i izdvojiti neka sredstva iz rezervi pa ćemo dati. E upravo, da bi se to spriječilo na onom izvršnom nivou vlasti, mi zbog toga predlažemo da se u pravima izjednače svi studenti, da se ta prava preslikaju u zakone na entitetskom i kantonalnom nivou, pa bujrum, neka svako onda koliko ima

para neka ispoštuje ta prava studenata. Sve dok to nije napisano, to ne postoji, i onda se može s tim manipulirati kako kome odgovara. To jeste osnovna intencija ovih prijedloga.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeća replika je uvaženi zastupnik Drago Kalabić.

DRAGO KALABIĆ:

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Iako sam odustao od diskusije, naš stav je poznat o ovom zakonu. Međutim, slušajući neka obrazloženja, morao sam da se javim za repliku jer, ako sam ja dobro shvatio stvar, prijedlog ovog zakona se malo graniči sa mađioničarskim vještinama ili je greškom ovdje. Slušam obrazloženja kolega kako će se planirati dodatna sredstva u budžetima a pod alinejom 4. kaže: 'Za provođenje ovog zakona nije potrebno osigurati dodatna finansijska sredstva u Budžetu institucija BiH a ni drugih institucija.'

E ovo je jedno od najkompletnijih predizbornih obećanja. Dobićete sva prava i nikakve pare ne trebaju i niko neće ništa platiti, sve će to ići na neka na *dođem ti*. Kako je moguće obezbijediti prava, a da ona ne budu plaćena? Je li to sada ima neko pa ne da, ima sredstva, ima pare pa ne da, mislim, neće da da studentima? Kako je moguće da ovakav spektar studentskih prava nije potrebno iz nekog budžeta odnekud obezbijediti? Nisam razumio do sada ni jednu instituciju u BiH koja je rekla da ne da. Sve sam ih slušao u obrazloženjima da nema dovoljno sredstava. I sada nam se govori kako će se to spriječiti, predizborne, ove, one, kao planiraće se u budžetima, a u samom prijedlogu piše da ne trebaju nikakve pare, da će sve iz postojećih biti ... Ako je iz postojećih, onda što će izmjene ovog zakona? Ako ne trebaju dodatna sredstva, onda vjerovatno ima dovoljno para? Valjda je, ako ništa drugo, bilo korektno reći da za ovakav set predloženih kvazi prava, rekle su kolege šta misle o ovome, i ja ću reći, ušao bih u diskusiju a nije mi to namjera, jer mislim da je ovo jasno i namjera i motiv, ali barem je bilo korektno da se kaže da je za provođenje ovog zakona potrebno imati značajna, ogromna finansijska sredstva, bilo iz ovog budžeta institucija ili već odakle se misli finansirati da se kaže da se ljudi spremne na to, ako bi ovaj zakon bio usvojen, da pripreme za to novac. Ni jedno pravo ne postoji a da za njega nije potrebno izdvojiti, iz ovog ili iz onog budžeta, finansijska sredstva. Ako ne trebaju finansijska sredstva, onda je to obmana. Onda je to obmana onim kojima je upućena poruka da imaju prava, jer ni jednog besplatnog prava nema.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći je uvaženi prvi zamjenik predsjedatelja gosp. Beriz Belkić.

BERIZ BELKIĆ:

Poštovane kolegice i kolege, dakle, gospodin Bećirović je izrazio jednu vrstu optimizma u pogledu ishoda vezano za prvo čitanje ovog zakona. Ja bih bio vrlo sretan da to tako bude i što se tiče Kluba poslanika Stranke za BiH mi ćemo podržati ovaj zakon.

Meni se čini da smo mi trenutno u situaciji, ne da dograđujemo zakon, nego da pokušamo sačuvati rezultat, dakle, naš postojeći Okvirni zakon o visokom obrazovanju u BiH koji daje mogućnost entitetima da u okviru ovog i neuređeno uredi i doveden je u pitanje. Dakle, Zakon o visokom obrazovanju koji je donijela Narodna skupština RS-a ozbiljno je devastirao i da tako kažem preuzeo određene nadležnosti koje su Okvirnim zakonom date Agenciji, Konferenciji, Ministarstvu. Dakle, Stranka za BiH u ovom trenutku, naravno, podržavajući i ovo što predlaže Klub SDP-a će se pozabaviti i tražiti načina da zaštiti Okvirni zakon od devastiranja od strane entitetskog Zakona o visokom obrazovanju koje je usvojila Narodna skupština RS-a.

NIKO LOZANČIĆ:

Replika, drugi zamjenik predsjedatelja dr. Milorad Živković.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Vrlo često se opredjeljujemo prema nekim zakonskim projektima pozivajući se na entitetske skupštine i neke druge institucije koje imaju svoj način da raspravljaju o zakonskim projektima. Taj način je do sada upotrebljavan. Sve što nije u skladu sa Ustavom, ima Ustavni sud i RS-a gdje se može pokrenuti pitanje ustavnosti bilo kojeg zakonskog akta koji je u Narodnoj skupštini donesen. Prema tome, nemojte da se brinete o tome šta se radi dole. Dajte da vidimo šta se radi ovdje. I mislim da je način na koji se ovdje predlažu zakonski projekti očigledno pogrešan. Ljudi koji pokušavaju da nadležnost, o čemu sada pričamo, izvedu iz Ustava BiH, jer o nadležnosti Ustava BiH trebalo bi malo bolje da pročitaju Ustav i da na primjeru tamo gdje je nadležnost, a to je kantona, pokažu kako to može da funkcioniše. Ako nas uvjere da na tom kantonalnom, gdje je nadležnost ove problematike, to funkcioniše idealno, neka dođu ovdje sa tim primjerom i neka nam kažu da to treba da funkcioniše na čitavom teritoriju BiH i raspravljaćemo o tome. Prema tome, nemojte više da pokušavate nadležnosti prenositi na nivo države koje nisu nadležnosti države, a pokušajte nas uvjeriti na svom nivou da to radi kako treba.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeća je uvažena zastupnica Azra Alajbegović.

AZRA ALAJBEGOVIĆ:

Poštovani predsjedavajući, kolegice i kolege, dame i gospodo, ja ću iznijeti svoj lični stav, pošto je gospodin Belkić već iznio stav Kluba Stranke za BiH, a ja ga ne bih ni iznosila u prisustvu predsjednice kluba. Znači, ja podržavam lično ovaj Prijedlog zakona o izmjeni Okvirnog zakona o visokom obrazovanju i smatram da je svaki pokušaj poboljšanja visokog obrazovanja, bez obzira da li je on usmjeren na poboljšanje uslova studiranja, prava studenata ili prava sticanja akademskih zvanja, uvezanosti univerziteta, kvaliteta rada međurektorske konferencije, nešto što treba podržati i što sigurno niko ne bi ni u jednom trenutku osporio. Ono što mene zapravo na neki način brine je činjenica da proširenje prava i promjena ranijeg člana 36. u novi član je nekako dovedena u pitanje, s obzirom na specifično ustavno uređenje visokog obrazovanja u BiH i ovo bi bio zapravo najbolji primjer da vidimo koliko bi nam u jednom

trenutku, a ja smatram da bi to bio ovaj trenutak, bilo značajno jedno državno ministarstvo obrazovanja koje bi se pozabavilo visokim obrazovanjem građana BiH, odnosno mladosti BiH.

Ovdje ću malo napraviti jednu digresiju vezanu za imperativ postojanja državnog ministarstva za visoko obrazovanje i za obrazovanje uopće, pa da kažem da zapravo mi u BiH imamo jedan potpuno neuređen segment i mislim da je to nešto o čemu ova Parlamentarna skupština mora da počne da misli i da eventualno djeluje, ako ne u ovom mandatu ono u sljedećem, a to je obrazovanje talentovane djece i obrazovanje talentovanih studenata. Mislim da mi za talentovanu djecu i talentovane studente imamo potpuno neuređeno stipendiranje, odnosno neuređeno nagrađivanje ove djece, a ovih 1.365.000 naših građana u dijaspori i vrlo respektabilne rezultate koje naša djeca postižu, i sada naši mladi stručnjaci, zapravo govore da je BiH i mladost BiH jedan potencijal o kome ova Parlamentarna skupština, bojim se, u prethodnim mandatima ali nadam se da će u budućem mandatu povesti računa, tako da bih ja na neki način kroz ovu sadašnju diskusiju skrenula na to pažnju i pozvala zastupnike Parlamentarne skupštine BiH i Vijeće mistara da uđe u pripremu zakona o regulisanju prava i mogućnosti na sve moguće vidove edukacije talentovane djece, čime ćemo napraviti vrlo kvalitetnu mladost koja će moći biti ta sila, pokretač BiH i građana BiH ka EU.

Ono što bih još htjela da kažem, a to je da u ovim pravima imamo ranija prava i imamo neka nova prava koja se definišu i koja ja vrlo podržavam, ali zaista izražavam svoju ličnu bojazan kako će se obezbijediti sredstva za ta neka prava, kao što su prava na studentske stipendije i studentske kredite. Međutim, ja bih htjela svoj fokus interesa da iz fokusa diskusije usmjerim na ovo pravo prisustva svim predavanjima, seminarima i drugim oblicima nastave organiziranim u okviru njihovih predmeta, u skladu s njihovim položajem i zavisno od mogućnosti i drugih oblika organizovane nastave. Ovo pravo studenata je vrlo dobro. Međutim, ovdje se postavlja pitanje kvaliteta ovoga što se studentima omogućava kroz kvalitetna predavanja, kvalitetne seminare i kvalitetne oblike organizovane nastave. Prije svega mislim recimo na fakultete zdravstvenog usmjerenja, kao što je Medicinski fakultet, kao što je Veterinarski fakultet, Farmaceutski fakultet, fakulteti zdravstvenih studija. Ako na jednog studenta, molim vas, ako na jednog asistenta dolazi 40 studenata u praktičnom izvođenju nastave, ovo pravo je nemoguće omogućiti takvom studentu. Smatram da kroz ovu diskusiju i kroz ovaj pokušaj Kluba SDP-a da proširi prava, ili ih konkretizira, ili poboljša, ili da skrene pažnju, smatram da je ovo apel i visokoškolskim ustanovama i Agenciji za visoko obrazovanje da poradi zapravo na podizanju kvaliteta, prije svega, praktične nastave na visokoškolskim ustanovama gdje je praktična nastava sastavni dio obrazovnog procesa. Bojim se da praktična nastava nema adekvatan kvalitet i ja smatram da je ovaj nedostatak kvaliteta pristupa praktičnoj nastavi nešto što je vrlo ozbiljan problem studenata.

Naravno, ja ne spadam u one koji daju samo pravo. Ja smatram da iz svakog prava slijedi obaveza i mislim da obaveze studenata moraju biti jednaka pravima i samo u situacijama kvalitetne obaveze iz kvalitetnog prava možemo ići sa visokim obrazovanjem naprijed.

To bi bilo otprilike, na neki način, ta moja diskusija. Rekla bih još, naravno, eto i ja ću si malo elaborirati uspomene o mogućnostima talentovanih studenata u periodu postojanja bivše nam države Jugoslavije. Smatram da su tada talentovani studenti imali više mogućnosti za napredovanje i veću materijalnu potporu nego što je to slučaj u ovom trenutku, čak i u najbogatijem i najrazvijenijem kantonu, govorim o Federaciji, a to je Sarajevski kanton. Za ilustraciju, znači postojale su nagradne stipendije i određene nagrade koje su se davale najboljim

studentima, znali su se tačno određeni kriteriji, omjer finansijske nagrade studentima za prethodnu školsku godinu koji recimo završe prethodnu školsku godinu sa prosjekom preko 9 i položenim svim ispitima. U bivšem periodu na Sarajevskom univerzitetu je bio odnos 4:1, kako je to trenutno pozicionirano u Sarajevskom kantonu. Smatram da o talentovanoj djeci moramo voditi računa i smatram da bi zapravo Vijeće ministara, odnosno Ministarstvo civilnih poslova, odnosno Odjeljenje za obrazovanje trebalo da pristupi izradi zakona o talentovanoj djeci na svim nivoima, znači u osnovnoj školi, u srednjoj školi i na fakultetima, kako bismo na neki način mogli u budućnosti da imamo kvalitetne stručnjake koji će nas voditi naprijed.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Zlatko Lagumdžija.

ZLATKO LAGUMDŽIJA:

Zahvaljujem se, gospodine predsjedavajući.

Ja bih htio samo nekoliko kratkih komentara vezanih za ovo što smo do sad čuli i da samo još jednom podvučem da ovo je jedan od nekoliko zakona na kojima SDP godinama insistira. Ima i nekih drugih zakona koji nemaju veze s visokim obrazovanjem koji smo čak i više puta ponavljali. Tako da želim vrlo jasno da kažem da nikakva namjera naša nije bila ništa drugo osim onoga što tretira problematika ovog zakona. Dakle, ništa što ima veze s onim što ste navodili ovdje kao neka vrsta kampanje predizborne bilo koje. Da je to kojim slučajem nama bio cilj, onda bi ovaj zakon bio mnogo ekstenzivniji. Međutim, mi smo ovdje samo dvije stvari pokušali, ponavljam još jednom, dvije kapitalne stvari da ukažemo.

Prvo je pitanje autonomije univerziteta što smo i kad je u pitanju okvirni zakon bio problematizirali. I mi smo ovdje, s obzirom da se radi o prvom čitanju, nije suština da li je najviše jedna trećina, može biti najviše do polovine, ali onog trenutka kad osnivač ima pravo da ima više od polovine ljudi u upravnom odboru, tog trenutka prestaje autonomija univerziteta. Dakle, naša jedina intencija je bila da otvorimo ponovo sad u mirnijoj atmosferi, jer onda kad je donosen Okvirni zakon onda je bilo otprilike rečeno - daj ništa ne dirajte samo da to prođe. Ali evo, sada vidimo da se borimo za to da i ovo što je prošlo da se i to očuva. Ali pitanje autonomije univerziteta kroz princip da u upravnom odboru ne može sjediti više od pola, princip, da li je to najviše trećina, da li je najviše trećina ili najviše do pola, nije ni važno, ali je važno da ne može biti više od pola, jer onda to nije autonomija. I onda imamo problem koji je, da tako kažem, čak i logičke prirode sa riječi *autonomija*.

Dakle, zato mi smo spremni da razgovaramo o tome, ali samo želimo da vam kažemo šta smo htjeli sa ovom jednom trećinom. Mi možemo u amandmanskoj fazi diskutirati o tome kako da to ne bude trećina, da bude što kažu do pola ili nešto slično. Ali to je princip koji hoćemo da izmijenimo i to nema veze ni sa entitetima, ni sa kantonima, ni sa čim. To dakle nema veze, apsolutno nikakve veze sa jednim feningom. To ima veze, vi imate danas visokoobrazovnih institucija koje od osnivača dobijaju maksimalno 20% sredstava koje troše, imate visokoobrazovnih institucija koje ne dobijaju od osnivača više od 20%, a osnivač ima potpuno pravo i potpuno postavlja i dekane i upravne odbore i sve. To je sad tako slučaj. U prelaznom periodu to će biti drugačije, ali će opet moći ako osnivač ima praktično pravo da ima više od

jedne polovine ljudi u upravnom odboru, pazite, a ne obezbjeđuje stopostotno finansiranje, dakle ne obezbjeđuje stopostotno finansiranje. I to je nešto što mi smatramo da nema nikakve ... i zato apelujem na vas da pustite prvo čitanje pa da makar nešto riješimo.

Što se tiče ovog drugog pitanja vezano za prava studenata, nama je savršeno jasno da kad se kaže da studenti imaju pravo na kredit, da imaju pravo na stipendiju, mi, nama je savršeno jasno da se time ne kaže da će svaki student da bira hoće li krediti ili stipendiju. Ali, ali, ovim okvirnim zakonom se obavezuju oni koji certificiraju visokoškolske ustanove i oni koji prave i koji pokreću visokoškolske ustanove da nije pravljenje visokoškolske ustanove zakupiti salu u domu kulture, angažovati tri profesora koji ti dolaze i tako dijeliti diplome i štancati. Mi znamo da je to dio procesa akreditacije i verifikacije itd., ali nije normalno da se može uopšte ikome dozvoliti u skladu sa okvirnim zakonom, bilo kome u zemlji, da ima visokoškolsku ustanovu. Pazite, tu i u privatnim visokoškolskim ustanovama na zapadu i u javnim ustanovama postoje fondovi koji imaju za kredite i za stipendije i oni se pod odgovarajućim kriterijem, pa vi ne možete napraviti univerzitet samo tako što zakupite salu, angažujete sekretaricu i angažirate profesore.

Dakle, mi samo smatramo da ovim pravima da studentima se moraju, dakle da svaka visokoobrazovna institucija mora omogućiti, što ne znači da će svaki student imati ishranu, ali dozvolite da se moraju fakulteti brinuti o tome da imaju neke, da tako kažem, kulturno-sportske projektirane sadržaje. To je dio visokog obrazovanja. Koliki će oni biti, koliki će njihov obim biti, to je drugo pitanje. Dakle, mi ne smatramo da s ovim, a jedino što je ovdje, da budem iskren do kraja, jedino što je problematično ovdje može biti ... ova povlastica, ona može biti, a sve ostalo, sve ostalo nije problematično. Dakle, za sve ostalo intencija ovoga je, dakle, ako se pravi visoko, a naročito se odnosi na privatne institucije, naročito se odnosi na privatne visokoobrazovne institucije kojima je ovim zakonom omogućeno da imaju samo, čak, i za biblioteku je rečeno da je studenti mogu koristiti ukoliko on ima biblioteku, dakle ne mora imati biblioteku, jer po postojećem zakonu ne mora studentu dati biblioteku. Pa zašto? Zato što kaže po postojećem, kaže, ukoliko se nalazi u ustanovi. Eto, pa ne nalazi se u ustanovi, pa nikom ništa. Dakle, postojeći zakon je praktično dao da student ima pravo na predavanje, sad bi mu trebalo da nema ni to, da i to pravo mu ne garantuje, da ne mora dolaziti na predavanja, nego samo da uplati. Mogli smo onda reći, je li, da ima pravo da uplati i da čeka diplomu poštom. Istina, to sad može da se vidi je li usklađeno sa Zakonom o poštama, okvirnim ili ne znam ni ja kojim.

SADIK SADO BAHTIĆ
/nije uključen mikrofoni/

NIKO LOZANČIĆ:
Molim vas za malo pažnje, molim.

ZLATKO LAGUMDŽIJA:

Mislim, čovjek je završio fakultet bez školskih drugova pa njemu je jasno kako to ide – uplatiš pa dobiješ, i to u ratu.

NIKO LOZANČIĆ:
Molim za malo pažnje.

SADIK SADO BAHTIĆ
/nije uključen mikrofoni/

ZLATKO LAGUMDŽIJA:

Hvala lijepo. Eto, ja pozivam, samo apelujem zaista na vas da nam pustite ovaj zakon u prvom čitanju, pa ako je stani-pani, ako imate problem pustite da prođu ovi izbori, dajte da u oktobru ovo usvojimo kako treba. Eto, dajte pustite da prođe u prvom čitanju i dajte amandmansi da probamo nešto uraditi, zaista, pa da makar nešto riješimo.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.
Replika, uvaženi zastupnik Sadik Bahtić.

SADIK SADO BAHTIĆ:

Moram da repliciram propalom nesuđenom akademiku. Sačekajte sad malo, kod mene ih deset radi koji vas nikad nisu vidjeli, a Vi ste upisali ocjene. To što predlažete, Vi upravo radite, fiktivno upisujete ocjene. Vi ste klasičan primjer demagogije u ovom parlamentu. Naravno da ćemo mi podržati ovaj zakon. Nego ovakve priče demagoga koji ne zna ni adrese fakulteta odakle prima pare. Na šest, sedam fakulteta radi, upisuje ocjene fiktivno i da nam drži predavanje. Ja sam završio časno, pošteno i doktorirat ću ali neću kao on. Zna se kako je on, šta je radio, da vidimo njegove te naučne radove, iz svoje struke čovjek nema pojma, svi tako kažu ovdje po Sarajevu, a priča nam nešto on, nešto ovdje o obrazovanju, kulturi i tako to sve.

Toliko, hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.
Sljedeći je uvaženi zastupnik Branko Dokić.

BRANKO DOKIĆ:

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Pa, ja zaista ne vjerujem u ovu iskrenu poruku ili molbu kolege Lagumdžije kad kaže dajte da zakon prođe u prvom čitanju pa da vidimo da amandmanima djelujemo, zbog toga što je evo ista ova stranka nudila ovaj prijedlog već jednom, dobila niz primjedbi, ja mislim vrlo argumentovanih i, koliko ja vidim, da ništa nije korigovano. Dakle, nakon toga ja zaista postavljam pitanje vrijedi li onda ići u nekakvu amandmansku fazu. ... Evo oprostite, dolazim do zaključka da je ovo više nekakva predizborna igrarija i kampanja koja ide kroz ovo. Kad ovo kažem, evo ponoviću ono što sam i prije govorio, nisam se mislio javljati zaista, ali evo, ipak moram zato što vidim da dokumenat koji smo imali prije nekoliko mjeseci ili pola godine je praktično ponovo pred nama. Gledajte, mi se borimo, oni koji rade na univerzitetu se bore da je studentima obavezno prisustvovanje predavanjima itd., itd., a ovdje se govori da je to studentsko pravo. Mislim, evo i ovdje, uz svo uvažavanje i zaista uvažavanje, nije floskula kolega profesora

iz ove stranke koliko ih ovdje ima da nam ponude ovakav jedan prijedlog, ovakvu jednu rečenicu, a moram da priznam, kao profesoru, da mi nije jasna.

Dalje, gledajte ovako definisana ova prava, evo i kod kredita, i kod stipendije, i kod ishrane, i kod smještaja, mogu otvoriti niz sudskih procesa, jer po ovome znači da svaki student ima pravo na to. Ko će u ovoj državi obezbijediti svim studentima pravo na ovo? Lijepo je ovo i svako onaj ko radi na univerzitetu, mislim, smješno bi bilo da kad gleda samo šta bi trebalo da se napravi da je protiv ovoga. Ali budimo realni – ko ovo može da obezbijedi? Da je ovdje bilo neke druge priče, ja znam da je to nepopularno sad govoriti, evo ja ću otvoriti pitanje: Da li država koja je napravila npr. kapacitete za smještaj studenata treba da obezbjeđuje taj smještaj jednakopravno studentima koji studiraju na državnom univerzitetu i privatnom univerzitetu? Ovo su priče o kojima bi mi trebalo da pričamo. Pogledajte kako je to drugdje riješeno u svijetu, a vidite kako je kod nas itd., itd., da ne govorimo i o ovom prevozu.

Dakle, ono zbog čega sam se javio jeste jedna vrsta iritacije, jer svu ovu priču smo pričali prije pola godine i ona se na isti način ponavlja. Makar su formulacije morale i trebale da budu drugačije, da odagnaju, evo, one naše pretpostavke i sumnje o kojima smo i prije govorili, zbog čega ovaj zakon ne može da prođe ovakav kakav je predložen.

Hvala lijepo.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Replika, uvaženi zastupnik Denis Bećirović.

DENIS BEĆIROVIĆ:

Kolega Dokiću, ja bih Vas podsjetio da ste Vi glasali za ovaj zakon, Okvirni zakon o visokom obrazovanju u BiH. Kada ste glasali za taj zakon, Vi ste glasali i za član 36. u kojem trenutno stoji da studenti imaju prava, pa ovako poredana, pod broj 1. prisustvovati svim predavanjima. Evo, ja Vas pitam ima li i jedan zakon od svih preko 40 evropskih država u kojima se kaže da je pravo prisustvovati predavanjima. A Vi ste glasali za takav zakon. Ili stav (2), kao drugo pravo: koristiti biblioteke. To je ovdje navedeno, Vi ste glasali za takav zakon. Ja ponovo pitam ima li i jedna država koja je to regulisala kao prava studenata, a da niz drugih prava koja postoje u svim drugim državama nije ugrađeno u zakon.

Druga stvar, želim Vas podsjetiti da smo mi u zadnje tri godine kroz nekoliko zakona ponudili mnogo sveobuhvatnije prijedloge regulisanja između ostalog i ove materije. Međutim, nije ništa prošlo. Na kraju, evo nudimo, orijentisali smo se na dva pitanja: na autonomiju univerziteta i na regulisanje ovih prava za studente kao u drugim državama. Mi smo pošli u Klubu SDP-a od pretpostavke ako već nismo našli nikakav konsenzus o svim ovim pitanjima koja smo dakle predlagali kroz niz zakona, pošli smo od pretpostavke da barem ćemo naći ovdje konsenzus u Parlamentu da svi zajednički kažemo da je pravo studenata u ovoj zemlji: pravo na ishranu, pravo na smještaj. Dakle, pokušali smo na neki način da testiramo koliko daleko ovaj parlament može da ide pa barem da se složimo da studenti u ovoj zemlji imaju kao pravo pravo na ishranu i na smještaj. Naš problem, dakle problem Kluba SDP-a je stanje u ovoj oblasti i mi ga pokušavamo koliko god možemo mijenjati ovdje u Parlamentu na legalan način. Stanje je takvo da samo u pet studentskih centara u RS-u je smješteno oko 2.210 studenata, u Federaciji od

ukupno blizu 70 hiljada studenata samo je u domovima smješteno 3.418 studenata ili manje od 5%. Dakle, ti procenti su znatno ispod evropskog prosjeka i mi te stvari želimo mijenjati. Nisu prošli naši sveobuhvatni prijedlozi, ali pozivamo kolege barem danas da se složimo oko minimuma, da definišemo pravo na ishranu, pravo na smještaj, pravo na zdravstvenu zaštitu itd. Na kraju krajeva, tu nema ništa sporno. Ako pogledate i zakon RS-a, pa i tu postoji jedan dio od ovih prava koji je regulisan. A da sada ne govorim o tome kako ćemo finansirati ove stvari, dovoljno bi bilo napraviti male uštede na kupovini aviona u ovoj zemlji, automobila itd. pa da bude itekako sredstava za ove stvari.

NIKO LOZANČIĆ:

Uvaženi zastupnik Branko Dokić, replika.

BRANKO DOKIĆ:

Evo, uzmimo da je kolega Bećirović potpuno u pravu kad kaže i kad kritikuje nas što smo prihvatili zakon u kome kaže, kako ste rekli, da je pravo studenata da prisustvuju predavanjima, evo uzmimo da smo pogriješili i mislim da je to loša formulacija. Ali vi to ponavljate i to drugi put ponavljate. Ja mislim da je bilo kakav drugi, ali dakle vi i dalje u svojoj formulaciji kažete da je pravo studenata da prisustvuju predavanjima. I prošli put smo diskutovali o tome.

A o ovome, oko standarda, o tome neću da govorim jer ispada po vašoj priči da sam ja protiv toga. Nisam ja protiv toga, nego ovako kako je formulisano to bi značilo da svaki student ima na to pravo. A onome kome se to pravo ne obezbijedi da ima smještaj, on može da tuži. Razumijete me, mislim, u tome je naše neslaganje i različito gledanje. Dakle, ovdje su formulacije takve da ne nude garanciju predlagača da zaista iskreno stoji iza onoga šta predlaže u smislu mogućnosti, ne kažem dobre želje i namjere.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Uvažena zastupnica Nermina Zaimović-Uzunović, replika.

NERMINA ZAIMOVIĆ-UZUNOVIĆ:

Ja koristim svoje pravo još jednom na repliku. Dakle, kada smo ovo predlagali, kad ste usvajali Okvirni zakon o visokom obrazovanju, onda ja nisam bila ovdje, ja sam sasvim nova u ovom parlamentu i moje namjere su sada, a ne možete mi imputirati da sam opterećena ... Drugo, ja sam ovdje i kao univerzitetska profesorica koja stvarno dobro poznaje ovu situaciju. I čini mi se da smo zajedno konsenzus postigli oko minimuma, minimuma amandmana koje smo mi dali, odnosno prijedloga. Dakle, nastojali smo da ponovimo ono što ste vi već usvojili i da samo dodamo nešto još u ta studentska prava. Zašto je to tako urađeno? Zato što mi već imamo pojavu na kantonalnim nivoima, ono što sam već jednom rekla, da neka prava studenti ostvaruju, ali ne jednaka prava, jednaka prava za sve studente u BiH. Hoće li oni njih koristiti? Vjerovatno većina studenata neće koristiti pravo na smještaj u studentskom domu ako živi u tom gradu, i to je prirodno i normalno i neće nikome uputiti tužbu zato što nije u domu, zato što je kod svoje kuće. Dakle, dio prava se već danas ostvaruje kroz kantonalne zakone, ali stihijski, neorganizovano, na način kako to neko tumači, a ne kako je to predviđeno i ... kako se to ostvaruje za sve studente u BiH.

Dakle, cilj je bio da se studentska prava ostvare na jedinstven način. To što su ponovljene neke od stavki koje ste vi već prethodno usvojili u ovom parlamentu i većina vas ovdje vjerovatno koji ste glasali za to, nemojte sad da se bunite što smo mi samo iskoristili priliku da tome što ste vi usvojili dodamo još nešto što smatramo da jeste i humano i ljudski i da to treba svim studentima u ovoj državi kojima treba to pravo da koriste.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeća replika je uvažena zastupnica Azra Hadžiahmetović.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ:

Zahvaljujem, predsjedavajući.

Evo, ja sam se uzdržala od dosadašnje diskusije, smatrajući da u ovom parlamentu vezano za sadržinu ovog zakona ne može biti ništa sporno. Ja sam mislila samo da će eventualno ove izmjene zakona podstaći možda neke od nas da još dodatno usavršimo Okvirni zakon o visokom obrazovanju. I, jedino kad sam razmišljala ko eventualno može biti protiv, najmanje sam pomislila da ijedan univerzitetski profesor može biti protiv garantovanja prava. I ja sam ubijedena da je kolega Dokić kada je podržao Zakon o visokom obrazovanju zaista to podržao kao profesor doktor Branko Dokić, a da današnja njegova diskusija, odnosno, očitovanje o ovom prijedlogu zakona je više možda stav kluba kome pripada, ne vjerujem čak ni stranke kojoj pripada da je ovakav stav, više mi možda liči na klupski, jel.

Vidite, čovjek bi zastao u normalnim okolnostima da se zakonom garantuje studentu pravo da prisustvuje predavanjima. Međutim, da vas podsjetim, naši univerziteti se finansiraju, većina ovih masovnih fakulteta, masovnih studija, sa relativno malim procentom iz budžeta kantona, odnosno entiteta itd. Većina univerziteta je na neki način upućena da dobar dio aktivnosti ostvaruje vlastitim prihodima, odnosno kroz ostvarivanje vlastitih prihoda, dobar dio fakulteta upisuje što je moguće više, koristeći pogodnosti samofinansiranja studenata, a da se na samom čak i početku razmišljanja, opterećeno tom teškom finansijskom situacijom, i ne razmišlja da li se studentu može obezbijediti stolica, a ne predavanje.

Gospodine Dokiću, ja znam da se to događa na najstarijem i na najboljem univerzitetu u BiH. I ne treba čuditi da čak i za takve najbolje univerzitate je potrebno uvesti odredbu da student ima pravo na predavanje, da prisustvuje predavanju. A drugo, ja ću Vas podsjetiti da mi imamo mnoštvo, u ovom haosu neuređenosti još uvijek u institucionalnom smislu, mnoštvo ovih novokomponovanih univerziteta i fakulteta itd. koji udovolje formi registriranja i u kome student koji dođe na fakultet jednostavno ne dobije nikakav ni odgovor zašto nema predavanja. Ja ne znam da je ovaj parlament donio odluku da su te diplome nevažeće, ne znam da je ovaj parlament ili bilo koji drugi donio odluku da ti fakulteti su nevažeći, da su njihovi programi nevažeći itd. Mi moramo studentu garantirati prava pa neka razmišlja hoće li upisati fakultet ili univerzitet gdje će imati predavanja ili neki fakultet gdje mu to nije garantovano.

I morate priznati da i naše razumijevanje, unutar BiH, Bolonjskog procesa i reforme koje je visoko obrazovanje, u koje smo ušli sa visokim obrazovanjem, između ostalog, i u glavama mnogih koji rade na visokoškolskim ustanovama ne podrazumijevaju garantovanje prava studentima da prisustvuju predavanjima. Mi čak nemamo mobilnosti studenata unutar jednog

univerziteta, da ne govorim između univerziteta u BiH, a da ne pričam o mobilnosti studenata i univerzitetskih nastavnika, što je sastavni dio ...

NIKO LOZANČIĆ:

Vrijeme!

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ:

Ja se zato ne čudim i mislim da ovo pravo treba da stoji, odnosno ovaj zakon treba podržati, i ja se duboko nadam da će on biti samo podsticaj za buduća usavršavanja Okvirnog zakona o visokom obrazovanju.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeću repliku ima uvaženi zastupnik Ekrem Ajanović.

EKREM AJANOVIĆ:

Gospodine predsjedniče, kolegice i kolege, dobar dio diskusije koju sam ja htio da iznesem je već Azra iznijela. A ja sam se javio za repliku uvaženom poslaniku iz SDP-a koji je rekao da ne bi trebalo da bude u zakonu pravo da prisustvuje predavanju. A to mora se podvući da bude pravo da prisustvuje predavanju, jer javne ustanove, javni fakulteti upisuju po 500 djece na prvu godinu, gdje nemaju ni stolicu da stave. A najveće pravo studenta treba da bude pravo da mu se daje pravo znanje, a to nema, nema univerziteta koji to radi. To je najvažnija stvar, znači, koju moramo da napravimo, Azra je o tome nešto govorila. A kada pričaju o određenim zapadnim zemljama i pravima za ishranu i ovo, ma to je priča za malu djecu, gospodo draga. Uzmite Oksford: 25 hiljada je funti da upišeš da budeš dobar, da budeš kvalitetan, da imaš preporuku od određenih institucija koje su do sad završili i 25 hiljada je samo da upišeš fakultet. A za ishranu, to te niko ne pita gdje ćeš se hraniti, ni gdje će ... obezbijediti ... Znači, postajemo, vraćamo se u demagoška pitanja koja su bila za vrijeme socijalizma. Neko kaže u socijalizmu je dobio, jesi možda Naniću dobio, ali ja nisam mogao nikad dobiti zato što sam begovsko dijete. Nisam mogao nikad dom dobiti, nisam mogao dobiti da se hranim u nekoj menzi. Ja sam morao sve plaćati, šestoro nas je živjelo u jednoj sobi da bi mogli da studiramo.

Prema tome, pošto je Stranka za BiH, a ja sam njen član, podržala u potpunosti ovaj zakon, i ja predlažem da ga mi podržimo, da ga u drugom čitanju napravimo kako treba, ali moramo znati da mi nismo zemlja; što je jednom rekao jedan strani predstavnik kada sam se ja bunio za zdravstvo i rekao - ljekari su u BiH kvalitetni, a on je rekao jednu istinu - jesu kvalitetni ljekari, ali imate budžet, kaže, kao Ruanda. Sva je suština u tome, nemamo privrede, nemamo ekonomije, nemamo rada i kako ćemo izvršiti određene zadatke. Znači, u prvom čitanju podržavam ovaj zakon, ali moramo dobro razmisliti šta mi zapravo zakonom možemo napraviti i šta možemo uraditi. Znači, u drugom čitanju trebamo dobro vidjeti šta se može uraditi i biti objektivni da se to, kad se unese u zakon, da se to mora provesti.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

A sljedeća replika je uvaženi zastupnik Branko Dokić.

BRANKO DOKIĆ:

Hvala, predsjedavajući.

Mislim da je veoma nekorektno kad neko diskutuje i obraća se nekome i taj neko kome se obraća pritisne dugme da želi repliku, a da taj koji je izazvao tu repliku napusti salu. To se u ovom slučaju odnosi na kolegicu Azru, mislim da je to vrlo, vrlo neprincipijelno i nekorektno. Ona je uvijek spremna da dijeli lekcije, a izgleda nije spremna da primi lekciju. Ona očigledno i ne zna u kom sam ja klubu, a da ne kažem da li ona zna i da li sam u klubu, a da ne kažem o tome da zaista nema pojma šta ja generalno mislim i o visokom obrazovanju, jer nikad nisam s njom diskutovao, ni moja partija. Više je ona prisutna u visokom obrazovanju i ja vam kažem da je visoko obrazovanje u cijeloj BiH u katastrofalnom stanju. Samo ne vidim da će ovo promijeniti to katastrofalno stanje.

I još nešto, ja zaista ne razumijem da kolege sa univerziteta ne razumiju terminologiju jednih i drugih i ovdje se stalno vraćamo na pravo studenta da prisustvuje predavanju. Halo, to je obaveza! Ljudi moji, je li vi razlikujete pravo i obavezu? To bi isto bilo kada bi nama poslanicima rekli - poslanici imaju pravo da diskutuju. Ma ne da imaju pravo, to je naša obaveza, jel' me sad razumijete, molim vas!? Ogromna razlika između toga da napišete da neko ima pravo, a to znači on može dolaziti na predavanje i ne mora dolaziti na predavanje, a intencija, evo spominjana je i Bolonja od onih koji su pobjegli, intencija i Bolonje jeste da je student obavezan da prisustvuje predavanju. I onaj ko ne može da obezbijedi onoliko mjesta studentima da prisustvuje predavanju koliko je upisao, pa njega treba zatvarati. E, o tome je trebalo da piše ovdje.

Dakle, razumijete me, i ne želim više zaista diskutovati. Doduše, i ispucao sam dva puta repliku.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeća replika je uvaženi zastupnik Selim Bešliagić.

SELIM BEŠLAGIĆ:

Evo, ja ću vrlo kratko replicirati. Gospodine Ajanoviću, mi nismo izbacili ovo pravo, evo koje je sad Dokić rekao pravo, mi smatramo čak da tamo gdje stoji pravo da stoji i obaveza i smatramo da je to, ako se neko upisao da polaže, onda je to i obaveza da prisustvuje da bi nešto naučio. I završit ću, vrlo ću kratak biti. Ova rasprava me podsjeća na jedan vic koji sam nekidan čuo: završio čovjek fakultet pa sjedi u društvu, pa mu svi čestitaju, i on kaže: 'Da je meni gimnaziju završiti, a fakultet je meni lako. Ja vam tvrdim, ovo Branko što ste Vi rekli, ja sam postavio pitanje ministru, ministru sam postavio pitanje: 'Ko je zadužen za sprovođenje Okvirnog zakona?' Kakav sam dobio odgovor? Dobio sam odgovor da to, eto samo ... evidentiramo. I to je ono pitanje koje sam postavio i koje sam tražio da se vidi ko je zadužen za

sprovedenje ovih zakona. Zbog toga smatram da ovdje, uvažavajući vaš stav, može se amandmanski djelovati na ovaj dio, ali evo, ovo sam replicirao, znači mi nismo bili da se ukine to pravo, pravo mora biti, ali evo, neka stoji obaveza, mi nemamo ništa protiv toga.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeća replika, uvaženi drugi zamjenik predsjedatelja dr. Milorad Živković.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Evo, neću ovaj put vic, ali hoću da kažem da one kolege koje su spominjale da u Zakonu o visokom obrazovanju RS-a imaju nabrojana prava, ja mogu samo da kažem da ovaj prijedlog koji ste vi ovdje donijeli ćemo upotrijebiti da razmislimo da ta prava u taj zakon ugradimo i da razmislimo o tome. I možda da oni koji u kantonima drže vlast isto tako da uzmu taj papir i pokušaju da to stave u zakone o visokom obrazovanju u kantonima. I da makar jednom, bilo gdje, u bilo kojem kantonu pokažete kako to može da funkcioniše. Jer pola BiH, čitava RS ima jedinstveno riješen taj sistem, ostaje nam još pola da riješimo. Hajte uradite makar u jednom kantonu i pokažite kako to funkcioniše, pa da onda pričamo o jedinstvenom sistemu na čitavoj teritoriji BiH.

Ja sam zagovornik toga da evo kanton kao što je Tuzlanski kanton pokaže da je visoko obrazovanje najbolje riješeno u tom kantonu. I da sva djeca iz čitave BiH žele i imaju volju da odu tamo da studiraju zato što imaju najbolje povlastice, i u prevozu, i u smještaju, i u bilo čemu, i da se po tome u BiH nadmećemo jedni sa drugima. To je način kako možemo da idemo dalje, a ne na način na koji vi predlažete.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Još jedna replika, uvažena zastupnica Azra Alajbegović.

AZRA ALAJBEGOVIĆ:

Pa ja bih samo htjela da kažem da mislim da ćemo najbolje ići naprijed ako budemo imali državno ministarstvo za obrazovanje. A ja uvažavam afekat koji je profesor Dokić imao pri onoj maloprijašnoj replici, ali eto s obzirom na činjenicu da je u toj replici bilo najmanje sedam do osam puta upotrijebljen termin *ona*, ja kažem ovom domu da je *ona* profesorica doktorica Azra Hadžiahmetović.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeća replika je uvaženi zastupnik Husein Nanić.

HUSEIN NANIĆ:

Zahvaljujem se, predsjedavajući.

Replika je kolegi Živkoviću koji već drugi put u svojim replikama poziva nas da mi u kantonima uredimo stvar ili da pokažemo primjer. Za razliku od njega, ja polazim od stanovišta da sam ja poslanik u Parlamentarnoj skupštini BiH, ne poslanik kantona ili nekog entiteta, nego da je naša obaveza da pokušamo riješiti te stvari na nivou BiH. I ja svoju ulogu u Parlamentarnoj skupštini vidim na taj način, ne da predstavljam neki kanton ili neki entitet.

NIKO LOZANČIĆ:

Uvaženi zastupnik Bećirović iskoristio već dvije replike.
Sljedeća rasprava je uvaženi zastupnik.

DENIS BEĆIROVIĆ
/nije uključen mikrofoni/

NIKO LOZANČIĆ:
Izvolite, poslovnička intervencija.

DENIS BEĆIROVIĆ:
Ja samo želim kolegi Živkoviću da kažem

NIKO LOZANČIĆ:
Na koji članak Poslovnika se pozivate?

DENIS BEĆIROVIĆ:

da smo mi kao poslanici u skladu s Poslovníkom dužni da pročítamo zakone, je li tako. Dakle, kad se govori o pravima studenata, ta prava su uvedena tako što smo usvojili, odnosno oni koji su glasali za zakon, Okvirni zakon o visokom obrazovanju i kada je on rekao da mu se sviđaju neke ideje Kluba SDP-a, ali da će to ugraditi u zakon u RS-u, a ja samo želim da ga podsjetim da je on glasao za član 36. tog zakona koji počinje sa sljedećim: 'Studenti imaju sljedeća prava', pa nabrojana. On je već glasao da se pitanje studentskih prava reguliše na državnom nivou i ovo je samo dopuna tih prava. To bi ipak trebalo da poznajemo kada raspravljamo o ovome.

NIKO LOZANČIĆ:

Svašta mi znamo, pa i zloupotrijebiti Poslovník, mislim, ali dobro, evo nemojte se ljutiti ubuduće kad vam to ne budem dopuštao.
Sljedeća replika je uvaženi zastupnik Slavko Jovičić.

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Pa, ja repliciram svima koji znaju da imamo ovu sjednicu i eventualno još dvije. I ne možemo mi narediti da naredni saziv Parlamenta kandiduje najteža ili najkompliciranija pitanja oko kojih nije bilo moguće postići dogovor za 10, 12, 15 godina u prošlom periodu i kandiduju u

prvoj godini. Potpuno svjesni predlagači da ovo nisu uspjeli u drugoj godini mandata našeg saziva, trećoj, četvrtoj i sad im je naumpalo da za ovu sjednicu, eventualno još jednu, kandiduju to pa da, što bi narod rekao, zbrzaju na ne znam kojom brzinom i kojom svjetlosnom brzinom da to prođe.

Hajmo kao ljudi barem sami ovdje kolegijalno da onako kao što smo dosad radili i zaista se ponosim da nije bilo nikakvih problema, mada su od nas pravili da se ovdje kao za vratove hvatamo nešto, ne znam, interveniša SIPA, ne znam više ko je trebao, da se ostavimo ovih stvari koje ne mogu dobiti sad podršku. Ni jedan univerzitet, ni jedan student neće propasti ako ovo ne usvojimo. Ja vidim, fala Bogu, sada konkursi raspisani, javio se dovoljan broj kandidata studenata, snaći će se oni i za ishranu, snaći će se oni. A da su oni nas čekali, pa oni bi odustali još u srednjoj školi da uopšte ne idu dalje, jer znaju da nema više mogućnost, jer nema šanse da dođu do fakulteta, na svu sreću. Da imamo još jednu, kažem, dvije sjednice, hajmo kao prijatelji, kao drugovi, drugarice, ne znam kako ću vas nazvati, da ne kompliciramo mi sebi ovdje situaciju, i guramo nešto što nije moglo dobiti podršku za četiri godine, i da se ostavimo tih problema, nego ovo što smo dužni prema tom putu evropskom, integracijama, da to nekako napravimo ako je moguće. A to je li neko završio za tri dana fakultet, jel' na privatnom nekom koji nema uslova da bude ni veterinarska stanica, nema tamo uopšte mjesta; bio sam ja na nekim univerzitetima privatnim, vidio sam šta je to, ali ovo je jedina zemlja gdje je sve moguće. Zašto u drugim evropskim zemljama, koje su iza nas daleko odmakle i mi se kao hoćemo u njih da ugledamo, nema ovakvih privatnih fakulteta, nema ničega? Ali kada bih ja rekao da treba ukinuti privatne fakultete, ja mislim da svi ovi što su ih smislili i uzimaju ogromne pare od ove sirotinje da bi me zadavili. Ali baš je interesantno da je najveća navala na privatne fakultete. Znači, narod ima para, ... studente, ako ima. Opet, ovo što sad predlažemo, na kraju, hoće li student morati doći na fakultet. Neće, nego će od kuće telefonom zvati, ja sam se upisao i pripremite mi diplomu, ja dolazim za tri dana da je preuzmem. E, tako će izgledati, je li to.

Ljudi, dajte da prekinemo ovo što nije moguće bilo za četiri godine da uradimo, sad smo se sjetili. Hajmo kao drugovi da radimo i da pomognemo ako je moguće nešto, da kažemo šta će biti, šta će biti sa jesenjom sjetvom, a mi ulazimo sa tim stvarima u predizbornu kampanju, da prehranimo narod, a ne to hoće li student imati jesti. Hoće li iko imati hljeba jesti?

Hvala lijepo.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Uvažena zastupnica Azra Hadžiahmetović, replika.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ:

Pa evo, ja sam htjela samo da neke kolege koji su smatrali da trebaju replicirati meni, a ne mojim argumentima, da obavijestim da sam ja došla u salu. Ja samo hoću da kažem da se ne replicira; ja nisam instituciju replike ni razumjela da repliciramo jedni drugima, nego argumentima i kontraargumentima i snagom argumenata koje neko iznosi.

Zahvaljujem.

NIKO LOZANČIĆ:

Sljedeća rasprava je uvaženi zastupnik Vinko Zorić.

VINKO ZORIĆ:

Evo ja, pošto ne znam hoće li ovaj Prijedlog zakona o izmjeni Okvirnog zakona proći u prvom čitanju, ukoliko prođe ja imam prijedlog jednog zaključka. Ukoliko ne prođe, ja ću na vrijeme povući. Odnosno, evo odmah povlačim, ukoliko ne prođe u prvom čitanju. A zaključak glasi: 'Kolegij Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH pozvat će nadležne (entitet, županije) za visoko obrazovanje da se očituju glede izmjena Okvirnog zakona u smislu potrebnih finansijskih sredstava, trebaju li dodatna sredstva i jesu li moguća? Rok do drugog čitanja.'

Zašto predlažem ovo? Pa ovdje istina piše lijepo u obrazloženju da nisu potrebna i ja mogu i to, ja mogu to tako razumjeti da je neko napisao ovdje da studenti imaju na to pravo, ali o svom trošku. Ako je to smisao predlagača, onda ću ja biti protiv toga, ali ja mislim da nije to smisao. Jer ako se piše da ne trebaju dodatna finansijska sredstva, onda ja to razumijevam da je po džepu studenta, a ne bi trebalo biti tako.

Vidite, kolega Nanić je lijepo rekao da neki kantoni i ostali koji to trebaju ne sufinanciraju studentske domove, studentske menze itd.. Neka se oni očituju je li ovo moguće ili nije. Ukoliko se oni očituju da nije moguće, da nema sportskih terena, mi mu dajemo pravo, a ne znamo gdje će on izvoditi te sportske aktivnosti, gdje će kulturne itd. Mislim da to ne treba biti smisao okvirnog zakona, ali ponavljam, kao i u jednoj od svojih replika, ja ću ovaj zakon osobno podržati u prvom čitanju, imat ću amandmane, ali bih zamolio kolege, ukoliko prođe prvo čitanje, da podrže i ovaj zaključak.

Hvala lijepo.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Nema više prijavljenih, zaključujem raspravu.

Trenutačno smo znači završili raspravu o 6. točki dnevnog reda, sad je na redu 7. točka, obično je ona iza 6. točke, a kako smo ranije najavili zbog potreba sastanaka u nekoliko komisija sad ćemo dati stanku do 15,00 sati. Molim vas da budete točni. Nastavljamo u 15,00 sati.

/PAUZA/

NIKO LOZANČIĆ:

Dame i gospodo zastupnici, poštovani gosti, molim vas da zauzmete svoja mjesta, nastavljamo s radom.

Trenutačno smo na točki 7.

Ad. 7. Informacija Ministarstva sigurnosti Bosne i Hercegovine o policijskim aspektima akcije 'Svjetlost' i mjerama koje su tim povodom poduzete, materijal broj: 01,02-4-395-1/10 od 25. 6. 2010. godine

NIKO LOZANČIĆ:

Sukladno zaključku s 14. zajedničke sjednice obaju domova, Vijeće ministara BiH nam je 6. 4. 2010. godine dostavilo Informaciju o akciji 'Svjetlost'. Zajedničko povjerenstvo za obranu i sigurnost BiH je 20. 4. 2010. godine dostavilo Mišljenje o Informaciji u kojem navode da je Informacija nepotpuna i zatražili su njenu dopunu. Sukladno zaključku Zastupničkog doma s nastavka 71. sjednice, Ministarstvo sigurnosti je dostavilo navedenu Informaciju 25. 6. 2010. godine. Zajedničko povjerenstvo za obranu i sigurnost BiH dostavilo je Mišljenje 13. 7. 2010. godine.

Otvaram raspravu o Informaciji.

MILORAD ŽIVKOVIĆ
/nije uključen mikrofoni/

NIKO LOZANČIĆ:

Poslovnička intervencija, uvaženi drugi zamjenik predsjedatelja dr. Milorad Živković.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Ništa posebno, jednostavno radi efikasnosti, ako se slažete da ove dvije tačke dnevnog reda objedinimo kao jednu i raspravu da vodimo i o jednoj i o drugoj da ne bi gubili vrijeme na replike itd. o dvije tačke dnevnog reda. Ministar je tu i može dati i o jednoj i o drugoj informaciju.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Da ne pitam ima li za, ima li suprotstavljanja ovom prijedlogu?

_____ (?)

Ima.

NIKO LOZANČIĆ:

Ima, jel'?

Uvaženi zastupnik Mirko Okolić.

MIRKO OKOLIĆ:

Ja mislim da nije loš prijedlog gospodina Živkovića ali pod jednim uslovom. Obzirom da će ovo biti vjerovatno tematika koja će izazvati kvalitetne rasprave i da će onda biti u situaciji svako onaj ko bude o tome raspravljao da ima samo pravo na jednu diskusiju i dvije replike umjesto dvije diskusije i dvije replike, možda da vodimo računa o tome i da, evo da kažemo, nešto poduplamo od toga, da li diskusiju u vremenskom trajanju diskusije ili broj replika, pa da vidimo kako stvari stoje tu.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Kvantitet nikad nije bio garancija kvalitete.
Sljedeći je uvaženi zastupnik Denis Bećirović.

DENIS BEĆIROVIĆ:

Pa ja ću vrlo kratko. Predlažem da radimo u skladu sa Poslovníkom, dakle usvojili smo dnevni red i predlažem da razmatramo tačke odvojeno kako smo i usvojili dnevni red. Eto.

NIKO LOZANČIĆ:

Pošto ima suprotstavljenih stajališta, znači mi možemo donijeti, ali Dom se mora izjasniti o odluci o objedinjavanju rasprave o obje tačke dnevnog reda, a hoće li Dom donijeti takvu odluku, evo, sad ćemo vidjeti.

Znači molim da se pripremite za glasovanje. Prijedlog je da se objedini rasprava o tačkama 7. i 8.

Glasujte sada!

16 glasova „za“, devet „protiv“, bez „suzdržanih“ glasova. Nedovoljna entitetska većina.

Drugi krug glasovanja.

Glasujte sada!

17 glasova „za“, devet „protiv“, bez „suzdržanih“ glasova. Nedovoljno glasova „protiv“. Konstatiram da je prijedlog prihvaćen, znači, objedinjujemo raspravu o tačkama 7. i 8.

Pa ću ja, prije nego što otvorimo raspravu i o jednoj i o drugoj, prezentirati vam uvodne napomene o tački 8.

Ad. 8. Informacija Vijeća ministara Bosne i Hercegovine o terorističkom napadu na Policijsku upravu u Bugojnu (zaključak Doma s 80. sjednice, održane 30. 6. 2010. godine)

NIKO LOZANČIĆ:

Na 80. sjednici Zastupničkog doma smo od zamjenika ministra sigurnosti dobili usmenu informaciju o terorističkom napadu te smo usvojili zaključak kojim smo zadužili Vijeće ministara da nam do ove sjednice dostavi cjelovitu informaciju o napadu. Kao što sam već napomenuo, materijal potreban za raspravu o ovoj tački dnevnog reda nismo dobili, ali od Zajedničkog povjerenstva za obranu i sigurnost smo dobili Prijedlog mjera Ministarstvu sigurnosti i informacije i predložene mjere policijskih agencija BiH u vezi s terorističkim napadom na Policijsku upravu u Bugojnu i Mišljenje Zajedničkog povjerenstva o ovim materijalima koje ovo povjerenstvo nije podržalo. Kolegij u proširenom sastavu odlučio je da materijal posluži za raspravu.

Sada otvaram objedinjenu raspravu o tačkama 7. i 8.

Želi li ministar na početku se obratiti? Želi.

Uvaženi ministar sigurnosti i zamjenik predsjedatelja Vijeća ministara gosp. Sadik Ahmetović.

SADIK AHMETOVIĆ:

Poštovane kolege, poštovani prisutni, dakle, ova prva informacija je na određen način informacija o akcijama policije, a ova druga uglavnom je proizašla zašto nije bilo reakcije, tako da ponekad imamo obavezu da pišemo informacije i zašto je bila akcija i zašto, jel', nije bilo adekvatne reakcije u slučaju terorističkog napada u Bugojnu.

Kad je u pitanju Informacija o 'Svjetlosti', vi ste je dobili u onoj formi koliko je Ministarstvo sigurnosti moglo prikupiti informacija od agencija za provođenje zakona u BiH i uglavnom ste dobili, dakle u ovom izvještaju. Dakle, evo ja ću proći malo, da ne čitam cijeli izvještaj, nema potrebe, jer ga vi imate, dakle radi se o naredbi Suda i Tužilaštva BiH. Federalna uprava policije je formirala štab za ovu akciju kojom je i rukovala. U okviru ove akcije učestvovala su sve policijske agencije u BiH. Dakle, imate i razloge zašto na osnovu prikupljenih podataka ... je Tužilaštvo BiH izdalo naredbu za ovu akciju. Ono što vam moram reći, dakle kad su u pitanju bilo kakve dalje informacije, ima naredba Tužiteljstva BiH da za daljnje informacije samo je nadležno Tužilaštvo BiH i u tom okviru Ministarstvo sigurnosti nema više prostora da daje bilo kakve informacije dok se istraga o ovom slučaju ne završi. Ono što sam usmeno informiran od strane Tužiteljstva da se u ovoj fazi radi o vještačenju nalaza i predmeta i onoga sve što je oduzeto ili zaplijenjeno, hajde tako da kažem, u Maoči. I kada sve to bude završeno bit će malo, hajde tako da kažem, i kompletnija informacija od strane Tužiteljstva. Tužiteljstvo je raspoloženo kada se završi istraga da informiše javnost o ovom slučaju.

Kad je u pitanju ova druga informacija, koju ste imali priliku dobiti od mog zamjenika na prošloj sjednici Parlamenta u usmenom izlaganju, ništa se određeno nije promijenilo u informacijama koje sam ja dobio od Federalne uprave policije koja isto tako vodi istragu po naredbi Tužiteljstva BiH. Nisam dobio nikakvu informaciju od SIPA-e, niti usmenu niti pismenu. Razgovarao sam sa direktorom i on mi je rekao da on ne može dati informaciju s obzirom da ovaj predmet vodi Federalna uprava policije i da se oni neće miješati u ovu istragu. Dakle, dalje dakle, ovo je informacija našeg ministarstva i informacije koje smo do sada prikupili. Dakle, moram vas obavijestiti da nismo dobili, dakle, na naš zahtjev sve informacije koje smo tražili. Dobili smo informacije od Federalne uprave policije i informacije od Obavještajne agencije BiH i informacije od Stanice javne sigurnosti ili bezbjednosti Bugojno. Sve druge informacije nismo dobili. Procedura, dakle Vijeća ministara: mi smo tek danas na sjednici Vijeća ministara usvojili zaključak Parlamentarne skupštine BiH po kome je ovo ministarstvo dužno da sve to objedini i dostavi Vijeću ministara.

Informisani ste evo od predsjedavajućeg da je bila i sjednica ovog Odbora za odbranu i sigurnost na kojoj su prisustvovali svi direktori agencija koji su pozvani taj dan, dakle direktor Obavještajne službe, direktor Federalne uprave policije, direktor SIPA-e i glavni tužilac BiH. Na tom sastanku su svi dakle usmeno ili pismeno podnijeli svoje izvještaje i na bazi ranijeg zaključka ovog Odbora za odbranu i sigurnost smo bili obavezni da predložimo i određene mjere u vezi napada, terorističkog akta u Bugojnu. U međuvremenu, evo danas sam saznao i vrijedi vas informirati da je danas zasjedao i Federalni odbor za sigurnost gdje su naložili da se napravi istraga unutar Stanice javne sigurnosti Bugojno i da je sprovede Kantonalna uprava policije, jer

otprilike imaju neke nove informacije koje ja nemam, kad su u pitanju propusti u samoj Policijskoj stanici u Bugojnu zbog kojih je evo poginuo jedan policajac.

S tim u vezi kao ministar sigurnosti i nadležnosti koje imam, moram dakle još jednu samo stvar da vam kažem s obzirom na špekulacije i ono što se vrlo često u medijima ponavlja, a to su izvještaji Ministarstva sigurnosti kad je u pitanju stanje sigurnosti u BiH, dakle i informacija ima li ili nema ljudi koji su povezani sa terorizmom i međunarodnim terorizmom u BiH. Dakle, vi morate znate i znate, vjerujem da znate s obzirom da smo do juče bili kolege, koje su nadležnosti Ministarstva i na koji način Ministarstvo radi ili predlaže informaciju za Parlament BiH. Kvalitet informacije koju dobija Parlament BiH isključivo zavisi od kvaliteta i informacija koje dobije od policijskih agencija u BiH koje imaju operativnu nadležnost. I kada smo napisali u ovom izvještaju da nema pojedinaca niti grupa koje su povezane sa međunarodnim terorizmom, ali se nikada ta mogućnost ne isključuje, to je isključivo prepisano iz informacija koje smo dobili iz od Obavještajne agencije i Agencije za istrage i zaštitu. Dakle, niti zarez, niti tačke ne dodajemo, niti imamo pravo na to, niti Ministarstvo ima kapacitet niti nadležnost da može provjeriti te informacije. To su isključivo operativne informacije koje nam daju agencije za provođenje zakona koje imaju isključivu nadležnost za to. A znate da ove agencije imaju potpunu samostalnost kad je u pitanju operativna nadležnost, kadrovska nadležnost i finansijska nadležnost. Da li su to propusti, prednosti, mane, kad je u pitanju sistem sigurnosti u BiH, trebamo vidjeti, izanalizirati ovdje u Parlamentu BiH. Ja sam prekjucher na Parlamentu rekao da kada se desi problem od ministra očekuju da ima kapacitet koji je nekada imao, da ne kažem Duško Zgonjanin, a kad pravimo zakone i zakoni koji su trenutno na snazi onda imamo ministra u kapacitetu jednog solidnog činovnika koji je uglavnom propusna stanica za materijale od agencija do Vijeća ministara ili Parlamenta. Dakle, to je naša istina.

Dakle, da li je to dobro ili nije, dakle evo ja otvaram, postavljam vam to pitanje. Ako je dobro dajte da konstatujemo, ako nije dobro dajte da mijenjamo u onoj mjeri u kojoj je to moguće promijeniti u skladu sa Ustavom BiH. Ne želim dakle ovdje da prejudiciram bilo šta, niti da donosimo bilo šta što nije u skladu sa Ustavom.

S tim u vezi Ministarstvo sigurnosti BiH je predložilo i određene mjere, dakle iz svoje nadležnosti, a čuli smo od predsjedavajućeg da su i drugi predložili određene mjere iz svoje nadležnosti, pogotovo kad je u pitanju operativni rad. Ministarstvo sigurnosti je predložilo da ovi zakoni koji su u proceduri eventualno dobiju prolaz u Parlamentarnoj skupštini BiH, da li u ovom obliku ili nekom obliku koji je prihvatljiv da dobije prolaz, dakle evo na nama je da ovdje kažemo ono što su problemi u samim zakonima, je li moguće nešto mijenjati, popravljati da oni dobiju dakle prolaz u Parlamentu BiH. Bilo je riječi evo jutros na ovoj raspravi o izmjeni i dopuni Zakona o tajnim podacima i vjerujem da zaštita tajnih podataka i evo jedna od mjera Ministarstva sigurnosti je i to, Prijedlog zakona o oružju, Prijedlog zakona o prevozu opasnih materija, Prijedlog zakona o programu zaštite svjedoka u BiH. Neko je jutros postavio pitanje, dakle mi imamo već slučaj u Bugojnu da određene osobe neće, ne smiju ili ne znam koji je razlog da daju iskaz u Tužiteljstvu BiH.

Ja sam uputio u proceduru Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakon o sprečavanju pranja novca i finansiranju terorističkih aktivnosti u BiH. To je jedan novi oblik, do sada smo imali ovu instituciju unutar Agencije za istrage i zaštitu i u razgovoru sa direktorom obojica smo se složili da ovdje treba nešto mijenjati s obzirom da imamo kontinuirano loše izvještaje ... I ono što još želim napomenuti zašto smo imali ograničenja kad je u pitanju ovaj zakon; zato što

zapošljavanje dobrih stručnjaka iz oblasti bankarstva, knjigovodstva, računovodstva se ograničava jer ukoliko se ovo nalazi u policijskoj agenciji mora biti policijski službenik. Dakle, sada smo skinuli dakle taj teret da mora biti policijski službenik, otvorili prostor da ljudi koji se bave koji će biti unutar ove agencije koja će se baviti sprečavanjem pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti ne moraju biti policijski službenici, da se otvara mogućnost da uposlamo stručnjake iz ovih oblasti koji će sigurno bolje odgovoriti ovom poslu.

S obzirom da je neophodna suradnja kad je u pitanju i sprečavanje ili prevencija terorizma i moramo imati dobre policijske sporazume sa susjednim, najmanje dakle susjednim zemljama, ovih dana smo završili sporazum sa Hrvatskom, a isto tako prije nekoliko dana gospodin Krešić je parafirao sporazum sa Srbijom koji će vjerovatno nakon ove naše procedure biti potpisan i sa Republikom Srbijom. Na prijedlog direktora Obavještajne-bezbjednosne agencije BiH i razmišljanjima koja su došla iz Obavještajno-bezbjednosne agencije BiH, jedan od prijedloga je da Obavještajno-bezbjednosna agencija dobije policijska ovlaštenja. Dakle, to je jedan od prijedloga mjera i vjerujem da će takave izmjene i dopune zakona biti poslane od strane ove direkcije ili direktora Obavještajne službe BiH.

Inicirati donošenje zakona o ... prevenciji i borbi protiv terorizma u BiH, mislim da je to ključni zakon koji ovaj parlament treba odlučiti hoće li imati to na nivou države ili neće. Ja sam danas potpisao radnu grupu za izradu jednog takvog zakona. Mislim da trebamo Strategiju za borbu protiv terorizma pretočiti u zakon i vjerujem da ćemo time dobiti veći stepen odgovornosti svih onih koji rade na prevenciji i borbi protiv terorizma. Sa ministrom Čolakom sam jutros razgovarao i jedan od prijedloga Ministarstva sigurnosti, i ministar Čolak se s tim složio, jeste izrada izmjena i dopuna Krivičnog zakona BiH u dijelu sankcija, odnosno raspona kazni koje se odnose na krivična djela borbe protiv integriteta BiH i krivična djela protiv čovječnosti i vrijednosti zaštićenim međunarodnim pravom, s posebnim akcentom na krivično djelo terorizam, finansiranje terorističke aktivnosti, javno podsticanje na terorističke aktivnosti, vrbovanje radi terorističke aktivnosti, obuke za izvođenje terorističke aktivnosti i organizovanje terorističkih grupa.

I ono još što smo evo predložili jeste da ova naša Zajednička komisija ima jednu tematsku sjednicu gdje bi razgovarali o provođenju Strategije ... za borbu protiv terorizma. To su dakle mjere koje je predložilo Ministarstvo sigurnosti. Dakle, ne znam da li su podijeljene ove informacije i mjere koje su predložile druge policijske agencije i vjerujem da sve ono što su iznijeli i moje kolege na ovoj Komisiji za odbranu i sigurnost i predložili, dakle u svojim mjerama, mislim da otvara i daje mogućnosti za bolju legislativu iz ove oblasti kako bi stvorili bolji i efikasniji prostor policijskim agencijama da se s ovim uspješnije bore. To je, evo ja sam ovdje sva pitanja, ali zamolit ću dakle sve vas da imate u vidu šta je kapacitet ministra i koja su ovlaštenja ministra. Dakle nemojte, dakle ja ću odgovarati samo na ona pitanja koja su iz nadležnosti Ministarstva sigurnosti. Sve ono što je iz nadležnosti Tužiteljstva, Obavještajno-bezbjednosne agencije, policijskih uprava, nije moja nadležnost. I ponekad u dopisima koje im šaljemo, dakle ima takvih dopisa, doduše meni se to nije dešavalo ali ima ranije u nekom periodu koji je iza mene, kada je napisana rečenica: 'Nije to vaša nadležnost, mi smo tu autonomni i nećemo vam dati informaciju'. Dakle, to se dešavalo prije nekoliko godina i dakle ima takvih dopisa.

Ja vas pozivam da kvalitetno, rekao bih, diskutujemo jer mislim da se radi o ozbiljnom problemu o kojem treba ozbiljno razgovarati u BiH, sa kojim se treba suočiti, jer suočavanje sa problemom sigurno je pretpostavka da se on efikasnije i brže riješi.

Hvala vam lijepo.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom ministru Sadiku Ahmetoviću.

Evo, za raspravu su se javili, prvi je uvaženi zastupnik Martin Raguž.

MARTIN RAGUŽ:

Zahvaljujem se, gospodine predsjedatelju.

Na prošloj sjednici Doma postavio sam zastupničko pitanje Vijeću ministara i Ministarstvu sigurnosti vezano za ovaj teroristički napad u Bugojnu i za ocjenu Vijeća ministara i Ministarstva sigurnosti kako je moguće da se takve situacije dešavaju na tlu BiH, te zašto Vijeće ministara tada nije promptno reagiralo šaljući jednu jasnu poruku da će se u ovoj državi svim zakonima i Ustavom predviđenim sredstvima jamčiti sigurnost građana i imovine. I koliko god bila korektna ova informacija koju je dao ministar sigurnosti i ove informacije koje smo dobili, zapravo tu pravog odgovora ja ne vidim, niti u ovim pisanim materijalima, niti u ovom izvješću ministra i zato ću reći sljedeće.

Znači, činjenica jeste da je disperzirana zakonodavna nadležnost po ovim pitanjima od razine BiH preko entiteta, kantona, županija do općina. Činjenica jeste da smo mi radili reformu čitavog tog sustava i da je ona u manjoj ili višoj mjeri iscrpila kreativno potencijale koje ovakav Ustav i ustavni poredak pruža da bi se moglo odgovorno nositi sa tim, ne samo našim nego globalnim problemom. I činjenica jeste da mi danas od ministra sigurnosti za ovom govornicom dobivamo jednu istinitu ocjenu da je on tu samo u poziciji jednog, rekao bih uvjetno rečeno, činovnika; ovo ne dovodi u pitanje njegov integritet profesionalni nego kapacitet koji mu je zakon predvidio. I imamo situaciju da svi oni koji su bili u prigodi da vide što se desilo u Bugojnu, u stvari, trebaju znati da je to bio izravni napad na državu i trebamo ovdje danas znati da nije bilo adekvatnog odgovora države na taj napad.

Evo, to je srž diskusije zbog koje sam se ja javio. I činjenica jeste da neće biti adekvatnog odgovora dok izvješća da je sve u redu potpisuju najodgovorniji dužnosnici obavještajno-sigurnosnih agencija temeljem čega se rade dalje aktivnosti, a desi se nakon 15 ili nekoliko dana nešto posve suprotno a da niko ne odgovara zbog tih ocjena. I javnost i ovaj parlament moraju znati dakle da je to stanje dalje apsolutno neodrživo. Brojke od 3.000 ili neke druge o kojima se špekulira i govori jasno upozoravaju dakle da taj svjetski fenomen koji spada među tri-četiri vrhunska prioriteta u odnosu odgovornih zemalja i institucija danas - borba protiv terorizma - nije znači nešto što je imanentno BiH samo po sebi. Činjenica jeste da su okolnosti rata i težina stradanja koji je bio u BiH otvorili određenu vrstu dodatnog prostora koji može potaknuti snaženje takvog jednog pristupa u BiH, ali ja zaista mislim da to nije ništa egzemplarno drugčije u odnosu na ostali kontekst, samo jeste egzemplarno drugačije u odnosu prema tom problemu jer ova zemlja nema instrumente da se adekvatno nosi sa tim. I sva suština priče je u tome.

Znači, po meni, da se ne vraćam na policijsku reformu i sve ono što je ostalo, smatram dakle, ne dovodeći u pitanje kapacitet i legitimitet i kompetencije entitetskih ili kantonalnih

ministarstava, bez jednog središnjeg državnog tijela koje bi preuzelo odgovornost u smislu prevencije, organizacije, logistike, pa sama činjenica da ti ljudi tamo imaju specifične uvjete pod kojima mogu nositi oružje i uzvratiti dovoljno govori sama o sebi, govori dakle da ovaj parlament ima odgovornost da snažnije i odgovornije pristupi ovim mjerama koje smo ovdje dobili od ovih agencija koje u suštini nisu loše, ali one su apsolutno nedovoljne u odnosu na problem koji postoji.

I ono što bih ja evo ovdje kao zaključak Doma predložio jeste da bez obzira na ove limitirajuće zakonske kompetencije, to Vas ministre a ni Vijeće ministara ne sprečava da izađete sa puno ozbiljnijom i širom inicijativom na tragu ovih rješenja šta treba promijeniti u zakonima. Vi ste danas rekli koji zakoni i šta treba donijeti, to je ohrabrujuće ali nije dovoljno i da imamo jednu osmišljenu strategiju kojoj će nova vlast i ovaj parlament nakon izbora pristupiti jer dalje guranje glave u pijesak i stavljanje stvari pod tepih, pa bojim se da će sve skupa nas koštati.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Remzija Kadrić.

REMZIJA KADRIĆ:

Zahvaljujem se, predsjedavajući.

Dakle, kad je u pitanju ova Informacija Ministarstva sigurnosti BiH o policijskim aspektima akcije 'Svjetlost' kako stvari stoje, bar kad je u pitanju ova informacija, mi trenutno u državi imamo bar prema Informaciji: osam napadača na ustavni poredak i teritorijalni integritet BiH od kojih je sedam državljana BiH, a osmi je kao stranac deportovan u Hrvatsku. Dakle, ti napadači na ustavni poredak BiH su za te akcije koristili 18 pištolja, 7 pušaka, 30 okvira za pištolj itd., 70 mobitela, 19 SIM kartica za mobitele itd. I to je srećom oduzeto od tih ljudi. I ti ljudi su 23 dana bili u pritvoru i pušteni su iz pritvora. Šta ja hoću da kažem da ne bi zaista išao u širinu? Hoću da kažem da ako je to jedini spisak onih koji ruše ustavni poredak i teritorijalni integritet BiH, onda se zaista taj problem da riješiti, a svjesni smo svi ovdje i javnost je svjesna da oni koji ruše ustavni poredak i teritorijalni integritet BiH da je taj spisak daleko veći. Prema tome, Ministarstvo sigurnosti, ako raspravljamo o nečemu, onda bi zaista trebalo da napravimo jednu sveobuhvatnu analizu, jednu informaciju da dobijemo o tome ko sve u ovoj državi ruši ustavni poredak BiH i teritorijalni integritet BiH i ko su ti rušitelji ustavnog poretka i teritorijalnog integriteta BiH?

Tako da to bude, ovo bi trebao da bude samo jedan povod, a da se zaista napravi jedna dobra analiza pa da vidimo ko je sve na spisku onih koji su protiv BiH, protiv ustavnog poretka, koji ruše, koji narušavaju teritorijalni integritet BiH. Prema tome, ova informacija u tom pogledu je trebala da bude kao povod da se napravi jedna sveopšta analiza takvog jednog stanja u kojem se nalazi i država i društvo i građani BiH.

Zahvaljujem se.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.
Sljedeći je uvaženi zastupnik Slavko Jovičić.

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Dame i gospodo, pa, kada se desila ova, rekao bih, operativna, neorganizovana, nesmotrena, laički vođena akcija oko Maoče, tada sam govorio, danas mogu nešto više da kažem, ali prvo ću da pitam: Zašto danas nema ovdje glavnog tužioca da njemu ja postavim pitanja a imam pravo na to, zašto nema direktora SIPA-e da i njega pitam, jer ministar bezbjednosti je rekao koje su njegove nadležnosti, šta on može, to je potpuno nama jasno? Ali da pitam te koji su vodili tu akciju ko je to planirao, ne da mi oni govore kako su to sve isplanirali, nego da ih pitam kako su laički napravili dramu gore od one drame koju su oni tamo pravili. Angažovati 650 ljudi sa ne znam nekoliko stotina vozila, raširiti kolonu na 4 - 5 km, krenuti na 33 čovjeka koji se u tom momentu nalaze u Maoči i napraviti takav spektakl (izuzeti ovo što je gospodin uvaženi kolega Kadrić rekao), pa ja mislim da oni tada po tom obimu i kapacitetu nisu bili opasni ni za to mjesto, a ne za državu. Ali eto, senzacija je bila – ugroženi.

E kad su već dali takve kvalifikacije, a ja pretpostavljam da su oni imali, a sad pretpostavka je nešto drugo, za analizu možda neke druge namjere, kako je moguće da tužilac izađe u javnost i kaže 'ugrožen ustavni poredak zemlje', što je možda tačna kvalifikacija. Pa onda izdvajanje teritorije. Pa ne važe zakoni ove države tamo. A za ovo nekoliko dana koliko smo čuli puste ljude iz pritvora. Pa iz pritvora se ne pušta nakon saslušanja mjesec dana ni onaj ko je obio trafiku, a ne onaj ko je ugrozio državu. Mora se dokazati ugrozio državu, ugrozio sve nas. I puste ljude! E sad, naravno da bih ja danas volio da je ovdje i direktor Obavještajno-bezbjednosne agencije da odmah kažem koja je u obadrije ove akcije jedino radila po zakonu i davala prave informacije. Pa ja više neću kao prošli put čuvati to pošto je on već rekao juče na drugom domu ili prekjuče, nije bitno, i već je to u medijima bilo. E, ja bih sad pitao te naše policijske agencije koje su zadužene za sprovođenje svega ovoga o čemu je ministar govorio uvaženi: Zašto tu akciju nisu sproveli u julu 2009. godine kad je baš na tom području održan kongres kome je prisustvovalo preko 350 ljudi iz Austrije, iz Srbije, iz Makedonije, iz drugih zemalja i domaći i skupili se; a direktor da sve to i kaže: evo vam jedinstvene prilike da to razbijete da se više nikad ne ponovi, niko ništa. A sjetili se 2010. godine 33 čovjeka? Pa više bi našli kod dobrog domaćina na kosidbi sijena u mobi, nego tamo što su napravili. E to su stvari i informacije o kojima treba da raspravlja ovaj parlament, a ne ovo što je ovdje navedeno.

Ja se slažem sa gospodinom ministrom da je ovo jedan činovnički izvještaj. Šta je drugo mogao čovjek napisati ako je dobio od njih tako? I rekao je fino da nije prepravljao ni zarez, ni tačku, i šta je mogao prepravljati. Ali meni fali informacija ona koju ja kao poslanik ove zemlje treba da pitam ove koji su to sprovodili, koji su planirali – na 33 čovjeka šalžete 650 ljudi i još je iz Sarajeva krenula kolona. Pa valjda imaju mobitele, da su nekoga pitali, pa dojavice neko. Pa i ja da sam imao i ja bih javio. Ne bih rekao da bježe nego rekao ovi su nesposobni što idu da vas pohapse, oni su nesposobni, nemojte se plašiti njih. Tako bih ja rekao njima. Dakle, lakrdija opšta. Velika uznemirenost. Tako laički neisplanirana aktivnost. I sad mi se čudimo zašto je to sve tako prošlo. A opet se vraćam, da su htjeli ozbiljno akciju da sprovedu, bila je prilika juli 2009. godine, ali dobro.

E sad, vraćam se na neke svoje izjave ranije, pa sam bio optužen od nekih koji ništa, sreća, ne mogu ni meni, ne zbog imuniteta, nego što ne znaju kad sam prvi i to ovdje u Parlamentu dao kvalifikaciju onog akta u Vitezu da je ono bio teroristički čin. Tada sam rekao bio je. Ja ne čekam tužioca šta će on reći. A on i danas neće reći da je bio. Pa onda sam dao još druge neke kvalifikacije kad je još ministar bio Tarik Sadović i naravno teroristički akt je na mezar Alije Izetbegovića. Ali, je li teroristički akt kad se sruši pet grobnica u srpskom groblju, ljudi anonimni, nemaju ime i prezime. I to je teroristički akt, pet grobova razrušeno detonacijama. Pa je li teroristički akt kad se digne vozilo u zrak eksplozivnom napravom koja je montirana? Naravno da jeste. Ali ne, mi smo tada od tog ministra imali izvještaj i on je jedini rekao da je jedno jedino terorističko djelo napravljeno u BiH, što sam se ja složio. Ali da smo tada ozbiljno shvatili onda bi fino rekli - teroristički napad je kad se baci bomba na hrvatskog povratnika u Derventi, teroristički napad je kad se bace deset puta bombe u Reljevu na srpsku pravoslavnu crkvu. Teroristički napadi su svi ovi ovdje od nas daleko 6 km ili 3 km na srpsku pravoslavnu crkvu kad se svakih tri mjeseca slupaju prozori, bacaju eksplozivne naprave. Teroristički čin je kad se napadne džamija i polupaju stakla. Dakle, da smo to tada ozbiljno shvatili, onda ovi potencijalni sve što ovo rade bi drugačije razmišljali. I ono što sam rekao, pošto eto imam nešto ko znanja dolazim iz te oblasti, svaka bezbjednosna agencija može i moguće je da identifikuje teroriste, ali nikada ni jedna, pa ni CIA koja je najjača na svijetu, neće identifikovati namjere terorista, nikada. I to je problem koji nikada ni jedna služba bezbjednosna, tajna, javna, neće nikada razriješiti.

Dakle, tu smo morali da vodimo računa. Pa smo onda dobili ovo što smo dobili, a imali informaciju o ovome Oksu, 40 izvještaja je Obavještajno-bezbjednosna agencija dala da je on potencijalna opasnost. Ali nije mogla dati Obavještajno-bezbjednosna agencija datum i vrijeme kad će on to napraviti. I niko njega nije ni držao na oku nego došao čovjek sa druge strane ulaza i čekao da tu prisloni vreću, kao da je donio neku humanitarnu pomoć, i sad to ko nas iznenadilo.

Dalje, opet da podsjetim, ovaj Predstavnički dom je usvojio, na moj prijedlog, da se izvrše izmjene i dopune Krivičnog zakona prije, da li sad dvije godine ili 18 mjeseci, više nije ni važno, to niko nije ni uzeo ozbiljno, da država stvori mehanizme i zakonsku osnovu ovim našim agencijama policijskim da se obračunaju sa najvećim pošastima, a po meni su terorizam, dileri droge, trgovina bijelim robljem, naoružanje, silovanje one djece od osam i devet godina, pa sam ovdje navodio primjer, nedo Bog da je od našeg nekog funkcionera dijete bilo, pet dana bi ovdje raspravljali. Kad je od neke sirotinje tamo, tužilaštvo ga već pustilo. Nije dobio ni šest mjeseci uslovno, silovao djevojčicu od devet godina. Pa mene je stid kao čovjeka, pripadnika i poslanika, šta su to uradili. Ali odmah je bila informacija, gospodine poslaniče, vi ste političar i ne smijete se miješati u pravosudni sistem. Ma miješaću se u sve i svašta kad tako rade naopako. U sve ću se miješati jer mi narod nije rekao da ovdje dođem i spavam i sjedim i da branim tamo one neradnike, nego da ih ganjam gdje mogu, i kamo sreće, ne smijem zbog čestitog ministra da pomenem neke druge, ranija vremena, ne što je to bio represivni aparat nego da kažem: radite ljudi, miješajte se u svoj posao i dosta je više. Ovo je normalna zemlja bila, ali ovakvi incidenti i slučajevi, teroristički akti, ne dozvoljavaju mi da počnemo da normalno dišemo. I sad dobijemo informaciju koju smo mi, naravno, u obavještajnim komisijama ranije čuli – 3.000 ljudi opasnost, pa 3.000 ljudi identifikovanih! Ali to se širi ko razmnožavanje kišnih glista i to pogotovo tamo u vodoprivrednim ovim dijelovima, koliko je još potencijalnih. Prodaće ..., ovdje nema nacionalnosti, prodaće ćaću ili babu, svejedno je, za 100 maraka, ako je licitacija ode i majka za 110. Ode, takvo je vrijeme došlo, sve danas ima svoju vrijednost, a pogotovo

najjednostavnija je vrijednost raditi protiv države i izdati državu i raditi sve protiv nje. E, to je najisplativije, jer se svi ti nadaju da neće biti sankcionisani i uhvaćeni.

Pa sam podnio zahtjev i dobio saglasnost od vas ovdje, mojih kolega. Zašto se država boji da za sve to, evo koje sam nabrojao te pošasti, bude zapriječena maksimalna kazna 40 godina zatvora. Pa barem preventivno kad onaj sad diler doge ili terorista ima 25 godina, neka razmišlja hoće li izaći iz zatvora u 65-toj godini, makar neka se prepadne kad ga ovi uslovno osude na šest mjeseci, ovi nesretnici tamo koje treba faliti. Dakle, cijeli ovdje lanac je potrzan, samo nikako mi da uhvatimo glavne karike gdje su da ga spojimo. I onda, kad se ovo desi, kao mi nešto iznenađeni. Čime smo iznenađeni? Ministar je ovdje predložio donošenje nekoliko zakona, ja ću se samo na jednom zadržati. Pa Zakon o sprečavanju nereda na sportskim terenima je mogao najlakše proći u Parlamentu. Pa šta je problem bio? Pa logično je ako se igra fudbalska utakmica u Banja Luci da će biti nadležnost MUP-a RS. Zašto nismo imali snage da to dozvolimo? Nego svugdje će SIPA biti nadležna, a njih ne možete skupiti ni u Sarajevu da obezbijede nas kad bi ne daj Bože neko krenuo. Nema ljudi, alo! Dajmo obavezati te institucije koje funkcionišu, kojima smo mi dali zakonsku podlogu da rade posao.

NIKO LOZANČIĆ:

Vrijeme!

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Sreća pa je kraj vremena, imao bih tri sata govoriti.

Hvala lijepo.

NIKO LOZANČIĆ:

Hvala lijepo.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Drago Kalabić.

DRAGO KALABIĆ:

Uvaženi predsjedavajući, poštovane kolege, kada su neki novinari danas pitali kada će biti rezultat,

NIKO LOZANČIĆ:

Molim vas za malo pažnje.

DRAGO KALABIĆ:

kakav će rezultat biti rasprave u Parlamentu evo o ove dvije tačke i kakav ćemo dati doprinos, ja sam, daj Bože da ne budem u pravu, rekao ranije da će biti ništa, ništica, nula, duplo golo, da nećemo dati nikakav doprinos, uvažavajući sve ove činjenice koje imamo i ono što je za nas danas pripremljeno i ono što se dešavalo. I što reče kolega Jovičić, moglo bi se tri sata o ovome govoriti i pitanje da li to ima smisla, jer se postavlja mnogo pitanja na koje nema odgovora. Cijelu ovu situaciju ja bi sazeo u dvije konstatacije. Znači, postoji u BiH opstrukcija borbe protiv terorizma, potpuno jasna, vidljiva, definisana, i u BiH ne postoji politička volja za obračun sa terorizmom. To su dvije stvari koje nedvojbeno izlaze iz svih ovih podataka koji su ovdje i

dilema i svega onoga što je izneseno. I sa takvim zaključcima, nažalost, volio bih da me netko demantuje, mi ćemo morati živjeti u nekom narednom periodu.

Ovo govorim iz razloga što na neka pitanja, kao i svi građani BiH, nisam dobio odgovor. Da nije tragično bilo bi komično. Ja sam pitao ministra, evo i danas smo kontaktirali oko ove tačke dnevnog reda na ovoj komisiji, podsjetio bi vas ovdje sve da nas je ministar i njegovo ministarstvo prije samo izvjesnog perioda obavijestilo ovdje pisanim dokumentom da u BiH nema terorističkih aktivnosti, organizacija i sl. Sad odjednom izviru mnoge informacije da ih je 3.000. 3.000! Njegovo objašnjenje je bilo da on dobija od drugih, i to je tačno. Zar smo mi za to krivi? Zar mi sad trebamo da poravnavamo među njima šta se desilo. Kako je moguće pričati o novim mjerama kad imate opstrukciju postojećih? Kako možete od prikrivanja doći u situaciju da tražite nešto novo? Znači nemoguće. Kako je moguće da će nova zakonska rješenja popraviti situaciju, a vršimo opstrukciju i ne koristimo kapacitete postojećih, to je jasno vidljivo? Kako je moguće da SAD i druge moćne države svijeta na pojavu trojice ljudi koji imaju veze sa terorizmom dignu sve svoje bezbjednosne kapacitete? A mi ovdje na priču 3.000, zvaničnu priču, zvanične agencije, ja bih volio da možemo o tome razgovarati da to nije tačno, bilo bi lakše i meni i svima nama. Kamo sreće da ta informacija nije istinita ili da je može neko oboriti, demantovati, onda sve ovo drugo i ja što pričam pada u vodu. Ali nažalost, zvanično operišemo sada sa zvaničnim podatkom od 3.000 ljudi koji imaju veze sa tim.

Kako je moguće da nakon 3.000 ljudi Predsjedništvo BiH nije održalo ni jednu sjednicu? O svemu predsjedavajući Predsjedništva govori, samo neće o terorizmu. Kako je moguće da Vijeće ministara nije slova progovorilo o ovom? Slova, i to Vijeće ministara! I šta mi to pričamo? Ja ne govorim o efektima, ja govorim o političkoj volji da se da doprinos. Teške optužbe su iznesene u izvještaju bezbjednosnih agencija: o opstrukciji i koketiranju pojedinih političkih centara moći sa terorističkim organizacijama, aktivistima i sličnima. Tamo to piše. O tome se neko mora zamisliti. Tamo su to ljudi kazali da se to dešava. Da se zbog podrške finansijske, političke i svake druge došlo do brojke 3.000 i, ovo što je rekao Jovičić, ko zna na koliko ide. Šta, oni su bez finansijske podrške, bez političke podrške? Nije tačno. RS je nosila jedan teški teret, vi se dobro sjećate vremena, i mi smo ovdje trpili velike pritiske kada je u pitanju bilo hapšenje haških optuženika, svaki dan, svakodnevno je bila bombardovana da vrši opstrukciju, da ne radi, da ovako, da onako. I to je bio jedan težak teret s kojim se RS kako-tako izborila. Ta priča je riješena. Ali jeste bio težak teret. I vrlo ga je teško bilo nositi. I na ovaj ili na onaj način to je riješeno. Riješili smo se tog tereta. Nažalost, sad se na Federaciju navaljuje to breme, te vrste opstrukcije. Htjeli ne htjeli, mnogi to priznali, ali to je činjenica. I moraćemo se, a mi ne želimo niti se bilo ko, samo lud se može radovati da je teret na nekom drugom za neko zlo koje se tiče svih nas. Ali je činjenica, masa ovih podataka govori da dosta toga ne štima, ne odgovara i da vi ne možete danas, danas oni otvorili istragu u Policijskoj stanici u Bugojnu. Pa nemojte biti smiješni. Vjerovatno je do danas bilo povuci-potegni, ovi što kažu da idu voditi istragu i ovi što kažu da ne idu, znate. E tu je ključ. To je ključ cijele priče: ko su ovi koji misle da to nije problem, ko su ovi koji bi ovo voljeli prebaciti na neki drugi teren, to je nemoguće, nažalost nemoguće. Terorizam je jedinstven pojam. Ima jedinstvena i jasna obilježja. Ne mogu se promijeniti. Nismo ga mi definisali, definisali su ga puno moćnije zemlje svijeta i ono što niko u svijetu ne može prihvatiti, znači ta borba je teška, neizvjesna, dugoročna. Ali niko živ ne može prihvatiti nedostatak političke volje i opstrukcije od zvaničnih državnih organa.

Pogledajte koliko mi vremena provodimo samo da dođemo do običnog izvještaja. Što se tiče, rekao sam, kapaciteta u ovom ministarstvu mogli bi razgovarati sada zašto nisu iskorišteni

postojeći kapaciteti. Da li će u Bugojnu i razna bugojna nekim zakonskim izmjenama doći neki drugi ljudi? Da li će se promijeniti politički odnos? Neće. Šta god usvojimo, isti ljudi, iste grupe, iste političke grupacije i pojedince i građane čeka isti problem. Nemamo mi da uvezemo. Šta treba da prepustimo sad NATO-u da kažemo - mi ne znamo se s ovim izboriti, de vi i ovo riješite. Nemoguće. Možete prekomponovati i ovdje su neki i danas govorili o tim izgovorima, kao znate, neće da se suoče s problemom, nego kad bi bilo to još onda bi to možda išlo. Ne bi išlo. Zato što ne ide ovo postojeće, ne može ići ni to. Kamo sreće. Sigurno da su svi spremni da u zakonskoj regulativi učestvuju do kraja da je poboljšaju, ali niko nije naivan da ne zna šta je nekorištenje postojećih kapaciteta i problem, jer nisam čuo od ministra da se u prijedlozima mjera kaže da li treba zabraniti neke organizacije. To nisam čuo. Znači, to bih volio da čujem. Ako su teške optužbe na njihov račun, hoćemo li ih i dalje finansirati, hoćemo li pustiti da djeluju, a da im istovremeno u izvještajima pišete da imaju prizvuke terorističke? Znači, morate nam to kazati. To ne vjerujem da oko toga treba puno polemike i nekakve posebne rasprave.

Opet kažem, mogli bi postaviti bezbroj pitanja. Tužilaštvo napadno izbjegava i sa floksulama: istraga traje. Kakva istraga? Svom parlamentu. A pogledajte u zaglavljima, izvješćuju strane državljane, strane vlade, njima šalju izvještaje svakodnevno, ali ne i svom parlamentu, brane se floskulom: istraga je u toku. Kako je moguće da u zgradi Vlade u Banja Luci se povjeri istraga SIPA-i i da oni pretresaju do zadnjeg papira? Ali SIPA nema nadležnost da vodi istragu u Bugojnu, jel' tako, ministre? Ona je, tamo je to dato Federalnoj upravi. Zbog čega smo formirali SIPA-u? Zašto nismo dali SIPA-i pa da vidimo ima li kapaciteta? To je operativni podatak, ali vrlo bitan, vrlo značajan. Ja se slažem, nemojte mi reći da isti politički centri ne odlučuju u Sarajevu, Bugojnu, Mostaru i slično. To je izbjegao gospodin Raguž da o tome govori, i to vrlo vješto. To je prećutao, tražeći izgovor u novim zakonskim propisima. Ovdje je potpuno jasno da mi se na ove dvije stvari trebamo zaustaviti, vidjeti kako možemo se organizovati, pogledati eventualno istini u oči. Samo lud čovjek može da ne da, odnosno da bude protiv doprinosa da se ovo pitanje razriješi. Ne vjerujem da ima zlonamjeran ijedan čovjek u BiH koji ovdje ne želi dobro i koji ne želi da se protiv ovakve pošasti ne bori svim sredstvima jer je bar ovih dana bila vidljiva zabrinutost svih građana u BiH. Samo zlonamjerni mogu dovoditi sa bilo kakvom vjerom. Samo zlonamjerni! Nemojte mi govoriti da su incidenti ekstremisti i pojedinci suština neke vjere i vjerske organizacije. Jer da mislim tako ne bih danas bio ovdje. I ne možete po pojedincu to pripisivati jednoj vjeri, jednom narodu i sl. Samo može neko da to ima izgovor za opstrukciju. Zato što pojedinac nije vjera, pojedinac nije narod. A mi imamo i tu situaciju, kao neki koji treba da rade svoj posao nalaze u izgovoru: znate, neki tamo, neki ljudi, neke pojave i nešto slično.

Mislim da su u ovom momentu, time ću završiti, bilo novinari, bilo same organizacije bezbjednosne dale sasvim dovoljno podataka za akciju. Sasvim dovoljno. Kada se sve to iscrpi i kada se svi ti poslovi završe, onda možemo vidjeti i razgovarati šta je nedostatak kapaciteta za Zakon o zaštiti svjedoka; potpuno logično da tu priču treba završiti. Šta će zaštita svjedoka kada čovjek sam priznaje da se bavi tim aktivnostima? Ne treba svjedok. U Americi ne možete ni kliještima iščupati iz njega ni riječ. I onda se traže dokazi i svjedoci i slično, jer je problem dokazivanja. Ovdje čovjek na ulici piše šta radi, priča javno u televizijskim emisijama šta ima namjeru, čime se bavi i šta će uraditi. Kakav svjedok? Kome treba svjedok za takve stvari? Srušiti državu, srušiti policijsku stanicu, napasti ustavni poredak, reći to je javno i zato treba neko, kao trebao bi nam neki svjedok koji bi to posvjedočio pa nemamo zakona.

Zahvaljujem se.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Bakir Izetbegović.

BAKIR IZETBEGOVIĆ:

Dakle, puno je toga već rečeno u ranijim diskusijama pa se neću ponavljati. Naročito bih podržao ono što je govorio gospodin Raguž, kolega Raguž i Jovičić. Mislim da trebamo podržati prijedloge koje je dalo ovo ministarstvo, ministar jel', donijeti zakone, osigurati finansijska, materijalna, kadrovska sredstva, preduslove da se efikasnije suprotstavimo pojavi terorizma. Ovdje bih usput kazao gospodinu Jovičiću, dakle zakon koji smo mi bili predložili o sprečavanju nasilja na sportskim događajima nije predviđao nikakav prenos nadležnosti, nikakav. U Banja Luci je bila nadležna policija RS, ne znam zašto nije usvojen taj zakon. Inače bi trebali niz tih zakona usvojiti koji su pali u ovome domu da bismo mogli efikasnije raditi, i time, što reče gospodin Kalabić, demantovati da neko nešto zaista podmeće klipove borbi protiv terorizma, odvojiti sredstva, donijeti zakone, napraviti organizaciju koja se može sistematski i snažno suprotstaviti ovoj pojavi.

A čovjek koji je uradio šta je uradio u Bugojnu je jedan čudak i mislim da je to ipak jedan autonoman, da to nije uvezano u neku šemu, naročito ne u neku međunarodnu šemu. Njega su gore poznavali, on je kupio eksploziv s ovih linija razdvajanja, tamo s minskih polja. Dobro su oni ljudi njega znali svi tamo. On je bio pomalo za sebe. Dakle, bivši roker koji je probleme pravio, tukao se tamo po internet klubovima, nije išao u džamiju, imao je neka svoja viđenja. Mislim da nije bio uvezan u nekakav sistem i mislim da je dobro ako je to tako, ja mislim da je to tako.

Normalno da je bilo i prije ovoga pojava terorizma, ovaj napad u Vitezu jeste teroristički akt, što reče gospodin Jovičić, ali i napad na Željku Kopanju i na Vukelića u Banja Luci, sve su to teroristički akti inspirisani na različite načine iz raznih interesa. U vezi radikalizma, pa i vjerskog radikalizma u BiH, mislim da on ima svoje korijene u stresu, u traumama koje je narod prošao, da je to jedna od pojava, dimenzija nekog postraumatskog sindroma u BiH. Dakle, da je izazvan nasiljem na koji se nije uzvratilo jednim odgovorom eto takvim na nasilje koje se ovdje odvijalo u nedavnoj prošlosti. Amerika zna za amiše, za kvekere, za ljude koji eto imaju svoj način života, neće televiziju, neće ni električnu struju, imaju ta svoja odijela s kratkim pantolama, s dugim bradama. I sve je uredu dok ne napadnu druge ljude i ne počnu ih tjerati da žive onako kako oni misle da bi čitav svijet trebao živjeti. Ne smiju da postavljaju bombe, neka nose pantole i brade kakve god hoće, jel'. I, sila kojom država treba uzvratiti na radikalizam, mora biti hirurški precizna. Ona se mora samo odnositi na ljude koji ugrožavaju bezbjednost drugih ljudi. Ne bi se smjelo zagaziti u domen ljudskih prava, preširoko se postaviti, udariti evo dakle na ljude koji imaju malo radikalnija gledanja od naših, jer bi tad dva puta ti ljudi doživjeli nasilje.

Ja sam razgovarao s nekim ljudima koji pripadaju tom vehabijskom pokretu i redovito su imali neku frustraciju. Ovome jednom je ubila bomba kad mu je bilo 18 godina oba roditelja pred njegovim očima. Ovaj drugi je već sa nekih 19-20 godina bio bez obje noge itd. I sad, ako oni nisu zaista planirali nešto, ako su samo odlučili se za neki svoj islam, jel', kako ga oni vide, pa sad ponovo da budu predmetom maltretiranja, e, onda se može desiti da mi od jednog benignog

procesa stvorimo jedan maligni proces i mislim da ne treba na takav način. Evo najdobronamjernije govorim, ne mislim uopšte amnestirati neke ljude, neke stvari, da na ovakav način trebamo tome pristupiti, dakle hirurški precizno, silom; a tamo gdje to zaslužuje silu, na nasilnike silom. Općenito mislim da je s ovom vrstom ljudi potreban jedan rad, jedan dijalog, programi izlječenja, odmotavanja nekih čvorova koji su se zapetljali u njihovim glavama, a ne zatezanjem tih čvorova. Svaka vjera, evo hrišćanstvo, je li, 10 Božijih zapovijedi, mislim da je 3. Božija zapovijed - ne ubij, a u Kur'anu imate opet - ko ubije jednog čovjeka kao da je pobio čitav svijet. Dakle, vjera je svjetlost, vjera nije mrak, a ovo što je ovaj čovjek gore u Bugojnu uradio, šta oni rade jest mrak i mislim da to treba tako shvatiti i prihvatiti i na takav način raditi.

Hvala vam.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Replika, uvaženi zastupnik Momčilo Novaković.

MOMČILO NOVAKOVIĆ:

Zahvaljujem, gospodine predsjedavajući.

Moram reći da sam mislio diskutovati o ovome, međutim iskoristiću ovu repliku da kažem nekoliko rečenica i zaista mislim da diskusije nemaju smisla. Ja mislim da mi nemamo šansi. Nakon diskusije gospodina Kadrića i gospodina Izetbegovića jasno je da mi nemamo šansi. Ne samo ovaj saziv Parlamenta, nema ni jedan saziv Parlamenta ukoliko se ovdje ne postigne politička volja. Gospodo, nemamo mi političke volje za ovo.

_____ (?)
Čega?

MOMČILO NOVAKOVIĆ:

Političke volje. Molim vas, ja ne mogu da vjerujem da pored svih ovih izvještaja agencija mi tu stvar sad treba da kažemo, evo, to je neki tamo pojedinačni slučaj, neki roker tamo. Ovi jedni što puštaju brade i bacaju bombe su fašisti, ovi drugi što puštaju brade i bacaju bombe su rokeri. Ovi su malo moderniji, ovi su zaostali. Ljudi, o čemu mi razgovaramo? Jel' mi mislimo da ćemo na taj način riješiti problem, samo to? Ako mi mislimo da je ovo rješenje problema, hajmo svi da guramo u tu stranu da kažemo ovog nema. Evo do sad smo vikali da nema, sad nam se desilo da ima, sad ćemo opet vikati da nema dok nam se ne desi neko teže da ima, sa mnogo težim posljedicama i mnogo više žrtava. I opet ćemo mi reći da to nema itd., itd.

Ova rasprava nema danas smisla bez direktora agencija koje smo mi postavili. Ona nema nikakvog smisla. Ona nema smisla bez tužioca. Nema smisla bez direktora SIPA-e. Ona nema smisla bez direktora Obavještajne službe. Ona nema smisla ukoliko stvar postavljamo na dvije strane radikalno. S jedne strane imamo jedan radikalizam koji kaže da sve se ovo može riješiti tako što ćemo izvršiti centralizaciju u oblasti bezbjednosti i mi smo završili posao. Drugi radikalizam ili druga priča, ona je opasna priča, jeste da se to vezuje za jedan narod, jednu vjeru, pristalice jedne vjere itd. Ako tako mi danas raspravljamo ovdje mi nemamo šanse, a mi smo počeli tako da raspravljamo. Nažalost, počeli smo tako da raspravljamo. Nažalost, počeli smo tako da raspravljamo.

I ja zato, evo završavam ovim, ne mogu da vjerujem da sam čuo ove dvije-tri konstatacije i da sad ovo trebamo pretvoriti u jednu raspravu koja nema veze sa aktom u Maoči i sa ... dole ovim terorističkim aktom. Pa ljudi, svi nam napisali ovdje kako su proveli akciju u skladu sa procjenom, ove bezbjednosne akcije, evo da ne govorim o Maoči, svi napisali da nisu promašili, da ovo, da ono, mi onda ustanemo i kažemo - nemaju oni veze. Ti što su tamo napisali nemaju veze, to što oni tamo rade je struka, ali oni nemaju, a mi smo njih tamo postavili. I nikog od njih nismo smijenili i niko nije podnio ostavku.

Ja neću više diskutovati, ali sam poslije ovih nekoliko diskusija zaista razočaran, ubijeđen da nemamo zaista ozbiljnih šansi, u ovom sazivu ne sigurno a i u sljedećem, i u sljedećim, ukoliko svi ovdje ne shvatimo da je ovo problem svih mnogo veći nego što mi izgleda danas shvatamo ovo.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeća replika je drugi zamjenik predsjedatelja dr.Milorad Živković.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Evo, ovo je više kao netačan navod. Naime, uvaženi poslanici, mi danas imamo na dnevnom redu pitanje života i saživota u BiH, a ne pitanje odgovornosti ministra sigurnosti ovdje. Ovdje je znači ugrožen život i saživot u BiH. Ministru bezbjednosti mogao bih reći zašto nije stavljena na dnevni red Savjeta ministara recimo ova informacija. Danas je bio sastanak, trebalo je da dođe to i da Savjet ministara o tome jer u Vašoj nadležnosti piše da je koordinacija jedan od vaših poslova. Iza Vas stoji ministar koji svakodnevno koordiniše i sa ministarstvima zdravlja i sa ministarstvima prosvjete i da mu je to, da kažem, u opisu posla jer to radi odlično, da to možete da radite da Vam to niko ne brani. Ali nije ovdje danas na dnevnom redu pitanje odgovornosti ministra sigurnosti, ovdje je danas na dnevnom redu pitanje života i saživota.

I netačan navod je prema navodima uvaženog poslanika Izetbegovića. BiH kao težak bolesnik prolazi kroz sve faze. Prva faza je da bježi od bolesti i da simptome koje ima vodi kao benigne, kao što ste Vi rekli, iako svi oko njega upozoravaju da nisu nimalo benigni simptomi i da se navodi da je jedan čovjek skrenuo, problematičan, a ne kaže šta je sa onih 3.000, da se znači treba suočiti u drugoj fazi sa istinom. Kao težak bolesnik prihvatiti dijagnozu koja se neosporno donosi na osnovu istraživanja medicinskih nalaza i pregleda i da nakon toga prihvati terapiju koja mora da bude radikalna. Jer ako nije radikalna postoji samo jedan ishod tog teškog bolesnika. Mi nismo znači ni prvu fazu prošli u tome da se suočimo sa istinom i da ne prihvatamo i dalje dijagnozu od simptoma koji nisu nimalo benigni. Dajte da preskočimo ovu stepenicu pa da idemo dalje, da vidimo da li imamo šanse u BiH da očuvamo i život i saživot svih građana.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeća replika je uvaženi zastupnik Bakir Izetbegović.

BAKIR IZETBEGOVIĆ:

Pa evo, sad će biti i gospodinu Živkoviću, jel', dakle život i suživot. Ja ne znam, ali 102 su povratnika ubijena u RS u nekih 10-tak godina povratka. Je li to terorizam kad neku curicu od 16 godina prostrijele kroz glavu? Jel' time ugrožen život i suživot? Ovaj čovjek Oks, je li što rekoše, pomalo se sprdaju s tim da je bio roker, pa jest bio roker, čudak čovjek. Eto, on je uradio ovu stvar. Ali ubice Pukanića i Kopanje i Vukelića nisu imale bradu. Jesu li oni to amnestirani zato što nemaju bradu. Pa mi nemamo pojavu ljudi, imamo jednog luđaka koji je tu uradio stvar u Bugojnu, ubio šehidskog brata. Ranio policajku Muslimanku, jel'. Kakav suživot, s kim suživot, sa Muslimanima iz Bugojna ugrozio?

Ne znam, zaista kolega, na bazi čega mislite da mi nemamo šansi. Ja sam kazao danas da mi trebamo donijeti zakone i odvojiti sredstva i materijalna i svaka druga i kadrovski to sve popuniti. I evo, ako ima 3.000, neka ih sve otkriju, neka ih sve i pohapse. Ali ja od ovog jednog Oksa to sad pretvoriti u ... 3.000, to mi je neozbiljno da vam pravo kažem, ali podržat ću sve da se svi potencijalni teroristi pohvataju, bez obzira imali onu bradu ili nemaju.

Ovo benigno, maligno, samo sam kazao da moramo biti hirurški precizni, da ne udarimo na ljude koji nisu krivi. To je sve. Da ne bude sad 3.000 ljudi zato što ima 3.000 brada u BiH i kratkih pantola. To nije kriterij po kojem se određuje ko je terorista a ko nije terorista. Ništa više od toga nisam kazao.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Sljedeća replika je uvaženi zastupnik Remzija Kadrić.

REMZIJA KADRIĆ:

Zahvaljujem se, predsjedavajući.

Dakle, uvaženi poslanik sa iskustvom Momčilo Novaković dobro zna i mi svi ovdje dobro znamo, i ja sam o tome govorio da je spisak onih koji ruše ustavni poredak i teritorijalni integritet BiH daleko veći od ovog spiska koji ovdje imamo prema ovoj informaciji 'Svjetlost'. I znamo dobro odakle dolaze ti koji ruše ustavni poredak i teritorijalni integritet BiH. I to zna dobro isto tako i Momčilo Novaković. Prema tome, to su stvari sasvim jasne i iz tih razloga sam ja o tim stvarima govorio. Dakle, mi imamo šansu da se suprotstavimo svemu tome, ali trebamo imati jednu svobuhvatnu analizu. Ovdje trebamo nekog da nam pripremi u Ministarstvu sigurnosti da znamo ko su svi oni koji svakodnevno ruše ustavni poredak i teritorijalni integritet BiH. To zna Novaković, to znamo svi mi i, prema tome, o tim stvarima moramo govoriti.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeća replika je uvaženi zastupnik Drago Kalabić.

DRAGO KALABIĆ:

Pa vidite, nije dobro da ovo karikiramo. Mislim da je previše opasno. Mnogo smo stvari u ovom parlamentu karikirali, ali mislim da ovu ne bi smjeli i ne bi trebali. Ja zaista ne mislim da je ovdje jedan ugrožen pojedinac ili ne znam ni ja. Mislim da svi građani ove zemlje osjećaju to podjednako i da bi sad mogli da kažemo biće tamo, biće ovamo. Mislim da u svijetu ovo rade vrlo ozbiljni ljudi i oni su ovdje definisali stvar. Naše agencije pored svih kritika dale su takve podatke koje za sada do današnjeg dana niko ne opovrgava. Ne mogu ljudi koji su došli izvana imati postraumatski sindrom stresa, gospodine Izetbegoviću. Ne mogu oni. Kakav on ima stres, onaj ko je došao, koji nema ni dokumenta ove zemlje, ima određene namjere, koje je agencija utvrdila da ima namjere. I mislim, ni jedna zemlja na svijetu nije imala ni grama razumijevanja za ono što označi terorizmom ili nije terorizam. Ja sam rekao na početku svoje diskusije: dajte da pričamo o problemu, da demantujemo ako nije, ali ako je terorizam, ja ne znam treba li da stavimo na monitorima šta je obilježje terorizma. Ne može se koketirati sa terorizmom. Ne može se imati razumijevanja sa terorizmom. Može se nekoga izvući i skinuti mu obilježja, na neki način demantovati da ima obilježja, ali ako ima utvrđena obilježja ta – dovoditi ga u ravan sa bilo čim! Svijet je postavio terorizam na broj 1., a iza toga sto drugih brojeva su prazni, kao svjetsku opasnost. Nije to više ni fašizam, ni ne znam ni ja, ni organizovani kriminal, ni sve ostalo, kao vrlo važne negativne stvari. Terorizam 1., 2., 3. i sto brojeva. Nismo mi to postavili. Na način kako se mi odnosimo svi čute da te ljude neko finansira. O tome se čuti. Pa nije, kad je u pitanju novac, nisam siguran da je to onda ideologija ili nešto drugo. Kakve su namjere zemalja koje finansiraju to? Da li ima nekog očijukanja sa predstavnicima tih zemalja da ih neko ne pita šta je cilj? To nisam rekao ja, to su agencije kazale da toga ima. Kakve su namjere tih zemalja prema BiH ako to rade, iako je rezultat toga što imamo ili tek što ćemo imati.

Vi iz raznoraznih razloga možete potcjenjivati tu stvar ili zaobilaziti ko kiša oko Kragujevca, ali jednu ne možete. Ne možete umanjiti opasnost od te stvari po bilo koga u ovoj zemlji. Što prije se suočimo sa tim, ja ostajem samo pri toj ocjeni da je, i to današnje diskusije, međunacionalni sukobi, građanski rat, ne znam ni ja sve drugo, stotinu ima definicija takvih negativnih ponašanja i pojava, ali terorizam je zasebna pojava. Ne možete, pravo i pravda su tu potpuno jasni što se tiče definicije i odnosa prema tome i utvrđenog stepena opasnosti. Ne mislim da je BiH moćna da ona sad tu pomjeri granice i da te definicije promijeni i postavi ih drugačije za stvari potpuno jasne, poznate. Suština je hoće li ljudi sjesti

NIKO LOZANČIĆ:

Vrijeme!

DRAGO KALABIĆ:

(završavam), ili se s tim boriti ili nastaviti tražiti opravdanje za to.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeća replika je uvaženi zastupnik Husein Nanić.

HUSEIN NANIC':

Zahvaljujem se, predsjedavajući.

Evo, ja sam izlaganje gospodina Novakovića (zaista mi je žao što ga nema) pažljivo pratio i do sada u njegovom ovom mandatu cijenim ga kao jako ozbiljnog poslanika koji pristupa temeljno svim dokumentima i zakonima, i onda me je zaista obeshrabrila njegova konstatacija kada kaže da BiH nema šansu po ovim pitanjima. Ja bih volio da tu stvar stavimo na sto, evo i danas i da se razgovara koliko je god to potrebno, koliko god treba institucija, koliko god ko treba da bude uključen u tu raspravu, da iz ovog, iz ove kuće, iz ovog doma, iz najvišeg zakonodavnog tijela u BiH drugačije poruke mi pošaljemo. I da nema umanjivanja opasnosti niti uveličavanja, ovo što je gospodin Kalabić kaže, da nemamo pravo na to, da niko ovdje nema pravo na svrstavanja sada na neku opoziciju, poziciju, na zaštitu naroda ili ne znam koga, nego da zaista odgovorno pristupimo ovom problemu. I definitivno ga ne treba sklanjati sa stola.

Volio bih da čujem šta su rješenja od ljudi koji zaista ovo znaju, kojima je ovo struka, šta su rješenja u ovom momentu. Šta su to kratkoročna, šta je dugoročno rješenje? Šta je to održivo rješenje da riješimo taj problem? I slažem se sa svim onim što je rekao o potrebi da ovdje budu prisutni svi oni koji su odgovorni i nose funkcije u BiH po ovom pitanju. I zaista je to krajnje bezobrazno zašto ti ljudi nisu ovdje. I kome oni onda odgovaraju? Ako Parlamentarna skupština BiH raspravlja o ovom pitanju danas i ako je to normalna redovna tačka dnevnog reda i ako čekamo tu tačku dnevnog reda već mjesec dana, zašto ti ljudi nisu ovdje? Gdje će biti i kada će biti? Je li ovo samo pitanje nas poslanika? Ja mislim da je to neodgovorno od njih i da u svakom slučaju ono što je gospodin Novaković rekao da su svi oni morali ovdje da budu, oni su ovdje svi morali da budu. I ja kao poslanik, znači i kao čovjek sa imenom i prezimenom zaista želim, ovo što je i gospodin Kalabić govorio, ne želim ostaviti nikakve sumnje da do kraja ne trebamo raščistiti sve stvari koje se tiču i vezano za terorizam u BiH: koliko ga ima, koliko se razvio, da li ga ima u kom omjeru? Ja zaista želim apsolutno dati podršku svim institucijama i nama ovdje u Parlamentu da raspravimo stvar do kraja da u ovom momentu koliko možemo vidjeti da donesemo kvalitetno rješenje da se ta stvar zaustavi i da dođemo do rješenja.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeća replika je uvaženi zastupnik Željko Kuzmanović.

ŽELJKO KUZMANOVIĆ:

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Dame i gospodo poslanici, pa, ja da ne znam čitati, a da nisam pročitao Izvještaj gospodina Džuve, odnosno direktora Obavještajno-sigurnosne agencije, a pri tom slušavši izlaganje uvaženog gospodina Izetbegovića, pomislio bih da je osnovni uzrok terorističkih napada u BiH u rokenrolu. Ja Vas zaista izuzetno cijenim i poštujem, ali mislim da je krajnje neozbiljno na takav način omalovažiti operativne podatke ove agencije koja je valjda najupućenija u tu oblast.

Što se tiče izlaganja gospodina Kadrića, diskusija, ovdje se radi o diskusiji o Maoči i u Bugojnu, a ne o nekim drugim propratnim terorističkim aktima, imate ovaj izvještaj direktora

OSA-e koji jasno i nedvosmisleno identifikuje problem i predlaže mjere za suzbijanje i takvih retrogenih pojava, ne unutar jednog muzičkog pravca nego unutar jedne vjere.

Toliko.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeća replika je uvaženi zastupnik Bakir Izetbegović.

BAKIR IZETBEGOVIĆ:

Dakle, je li bomba ovoga Oksa nešto drugačija od onih bombi koje su raznijele noge Željku Kopanji i koje su ubile Pukanića, je li to neka islamska bomba pa da je ona nešto drugačija i da nju treba posebno tretirati? Jedan se takav dakle slučaj desi, jedan. Sad se priča o 3.000 terorista, mada smo imali ovaj izvještaj ministarstva prije mjesec dana da nema pokazatelja da u BiH ima terorizma povezanog sa međunarodnim terorizmom. Govori se, evo sad Kalabić govori kako imaju podaci o tome da je to međunarodno finansiranje, pretvara se dakle u jednu pojavu ogromnih dimenzija i razmjera, opasnu pojavu. Pa onda čitamo i to od zvaničnika da je terorizam podržan od strane vrha Islamske zajednice i ljudi koji su iz vrha vlasti. Dakle, sad se jedna potpuno nova dimenzija i fizionomija toga dobiva na bazi jednog terorističkog akta. Pa nisam ja kriv što je taj momak bio roker. On jeste to bio. Znači čovjek se mijenja, pa ja, nije više roker, sada je nešto drugo.

Apsolutna podrška tome da se sistematski suprotstavimo terorizmu. Evo po treći put ponavljam: da se donesu zakoni, izdvoje sredstva itd. Ne znam, ovo liči na priču gluhih telefona. Ne vidim u čemu je problem.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeća replika je uvažena zastupnica Azra Alajbegović.

AZRA ALAJBEGOVIĆ:

Pa ja bih željela da repliciram gospodinu Kuzmanoviću i da kažem da je zaista pomalo začuđujuće da je izrekao zadnju stavku svoje zadnje rečenice, a to je da je problem u terorizmu u jednoj vjeri. Pošto ja ne znam koja je vjera identificirana sa terorizmom, molim gospodina Kuzmanovića da mi objasni: Koja je to vjera identificirana i inkorporirana u terorizam ili koja vjera propagira terorizam? Jedno su naravno određene situacije koje mi trenutno imamo i na općem planu u BiH, ali zaista ga molim da do kraja kaže istinu, a ne da me ostavi u dilemi. Ja evo prihvatam da mi je kvocijent inteligencije ekstremno nizak i da nisam u stanju da razumijem njegov rečenice.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeća replika je uvaženi zastupnik Salko Sokolović.

SALKO SOKOLOVIĆ:

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Evo ja se ujedno izvinjavam kolegama koje su se prijavile za raspravu. Mislio sam, ali evo u ovom jednom periodu ovdje imamo faktički polemiku sa mojim predsjednikom kluba. Da li je ona namjerna ili nenamjerna, oni koji polemišu neka sami zaključče. Ja mislim da je namjerna.

Gledajte, mi smo ovdje zamijenili, znači na sceni je ovih 20 minuta rasprave ili pola sata, koliko već pričamo, zamjena teza. Znači ovaj parlament se pretvorio u tužioca, sudiju, jedni optužuju, drugi sude. A suština je problema da vidimo šta su uzroci, šta su uzroci pa imamo ovakve posljedice kakve imamo trenutno, kad je u pitanju borba protiv terorizma. Znači, mi smo ovdje u januaru mjesecu usvojili ovu strategiju. Ko je odgovoran, zbog čega se ta strategija ne provodi? Tamo neki čovjek, je li, ili neki ljudi? Zbog čega nismo donijeli niz zakona o čemu je gospodin Izetbegović govorio: o oružju, o transportu opasnih materija itd.? Evo ja sad postavljam političko pitanje. Je li to neko namjerno opstruirao da bi izraslo ovih 3.000 ljudi ovdje? Znači, to su uzroci zbog čega danas imamo ove posljedice, a ovdje se svela samo priča: eh, je li ovaj ovo ili je ovaj ovo. I bezrazložno, znači uz obrazloženje predsjednika kluba, vi ste sada svi usmjerili svoje diskusije na takav način prema njemu, a ne tražimo rješenje zbog čega danas imamo ovakvo stanje u BiH. Ko je odgovoran? Je li reforma policije odgovorna, onakva kakva je nakaradna, pa danas nemamo instrumente u rukama ministra, pa ne može da radi neki posao? Ko je nadležan da sprovodi Strategiju borbe protiv kriminala? Jesu li to nadležne agencije dole, ko je od njih odgovoran?

Gospodine Kuzmanoviću, on jeste konstatovao stanje. Šta je uradio da to stanje ne bude takvo? Zato što mu fali niz zakona koji nisu doneseni ovdje u parlamentarnoj proceduri. I danas zaključak ove rasprave može biti samo da idemo naprijed kada su u pitanju ova zakonska rješenja na osnovu kojih će se ova strategija provoditi od nadležnih institucija da rade po tim zakonima i da u BiH se prepoznaju oni koji hoće terorizam, bez obzira iz koje su vjere, nacije, da li su došli van granica države BiH itd. Ako hoćemo nešto konkretno danas da uradimo, onda moramo razgovarati na ovakav način.

Ja bih vas zamolio sve da u tom pravcu usmjerimo diskusiju i zato sam uzeo repliku i izvinjavam se kolegama koje su možda ovo kroz svoju diskusiju htjele reći.

Hvala, predsjedavajući.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeća replika je uvaženi zastupnik Željko Kuzmanović.

ŽELJKO KUZMANOVIĆ:

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Uvažena profesorice Alajbegović, ja sam se zaista referisao na Izvještaj Savjeta ministara, odnosno Informaciju Savjeta ministara BiH o terorističkom napadu na Policijsku upravu u Bugojnu sa osvrtom na ovu informaciju, odnosno Prijedlog mjera usmjerenih na

suprotstavljanje ekstremizmu, radikalizmu i terorizmu, potpisan od strane generalnog direktora OSA-e gosp. Almira Džuve u kojem on kaže, dakle ja ću pročitati ono što piše.

'Bilo kakva retrogradna, rigidna, isključiva i radikalna ideologija, bez obzira kako se zvala i gdje egzistirala, ne može biti ništa drugo do remetilački i faktor latentnog sukoba.' A kaže u drugom pasosu: 'Selefizam i prema njegovoj manifestaciji, prema stavovima većeg dijela ozbiljnih islamskih autoriteta u zemlji i izvan nje, retrogradan, rigidan i radikalni pokret u islamu a njegovi sljedbenici su ekstremni, nametljivi i isključivi osim međumuslimanskog i međubošnjačkog razdora i mogućih sukoba, što je evidentna pojava na terenu. Posljedica njihovog djelovanja bi mogle biti i dalje produbljivanje jaza između vjerskih i etničkih skupina u BiH.' Ja sam se samo referisao na ovo što piše u ovom izvještaju, odnosno u Prijedlogu mjera usmjerenih na suprotstavljanje ekstremizmu, radikalizmu i terorizmu. Dakle, to nisam rekao, nego sam citirao ono što piše.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Uvažena zastupnica Azra Alajbegović.

AZRA ALAJBEGOVIĆ:

Pa eto, meni je sad drago što je gospodin Kuzmanović na neki način pokušao i s uspjehom popravio ono što je u prvom stavu rekao. Vi jeste rekli, sada ste citirali Izvještaj, a prije toga ste izrekli stav za koji je ostalo otvoreno da li je to vaš stav ili to nešto citirate, znate. To je apsolutno ostavilo pogrešan utisak.

Evo ja ću sad sebi uzeti za pravo, pošto ja spadam u one koji vrlo rijetko repliciraju, da također citiram, je li, natpise novina, pa kaže, da se nama svima treba da otvore oči zato što je terorizam u vezi i sa pojavom fašističkih, neofašističkih i drugih organizacija i drugih radikalnih pokreta u BiH u vezi sa religijom i bez veze sa religijom. Evo ja sad citiram također novine. Ovo nije znači moj stav, nego je stav znači uradinka određenog dnevnog lista. Ali kada to čovjek kaže sa aspekta parlamentarne govornice, i da je problem terorizma problem u vjeri, onda znate to ostavlja utisak.

Ja sam nekidan prisustvovala odbrani jednog doktorata i moram vam reći da mi je jako žao što nisam ponijela ... iz tog doktorata u kome je zaključak jednog mladog čovjeka kosmopolite, njegove doktorske disertacije bio da je zapravo fenomen terorizma zloupotrijebio u punom kapacitetu sve vjere i religije. Stvar terorizma je stvar ličnosti i stvar određenih njegovih pretočenih političkih opredjeljenja i korištenje toga. Pa dobro, eto imala sam potrebu da vam to ispričam. Žao mi je, hvala vam lijepo.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeću repliku ima uvaženi zastupnik Ekrem Ajanović.

EKREM AJANOVIĆ:

Ja ću sad samo repliku jer sam se prijavio za diskusiju, pa ću diskusiju poslije. Nekidan ja gledam televiziju i u Irskoj pobiše policajce određeni ljudi zato što su marširali, jer su negdje 1460. godine pobijedili oni sa ružama. I niko ne nazva to terorizmom, nego kaže sukob, ni reče da je sukob na vjerskoj osnovi, nego kaže sukob grupa. E sada sve što se javi a povezano je sa islamom – to je terorizam. Bio sam u Varšavi kada se desilo da su dva nebodera u Njujorku srušena, i tada predsjedavajući te konferencije koja je bila jako velika, gdje je bilo 1.200 učesnika, hoće da prekine sjednicu jer se javio islamski terorizam. Normalno, pametni ljudi, to se odgodi jer niko nije u tom momentu znao ni ko je izvršio terorizam ni kada je izvršio terorizam.

Prema tome, uzmite ... nisu ljudi koji imaju vjeroispovijest islam, a ima terorističkih djela. Uzmite Španiju, uzmite Holandiju, uzmite koliko god hoćete država, znači terorista je terorista po svome ubjeđenju, a ne po svojoj vjerskoj ispovijesti. I prema tome, molim vas svrstavati i čak to ... Vijeće ministara nije u pravu. Nema islamskog terorizma. Ima terorizam koji se dešava na određenom području a izvršavaju ga određeni ljudi ... jer islam ne propagira terorizam.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeću repliku ima uvaženi zastupnik Adem Huskić.

ADEM HUSKIĆ:

Zahvaljujem, gospodine predsjedavajući.

Ja sam član Komisije za odbranu i sticajem okolnosti bio sam u prilici među prvima da dam neku kvalifikaciju onoga što je bilo u Bugojnu i nedvosmisleno sam rekao da se radi o terorističkom činu i ja mislim da tu nema ništa sporno, po meni. I to jeste teroristički čin. Ali mi smo sad u poziciji da li da, po mom mišljenju, je li, da se opredijelimo hoćemo li razgovarati principijelno ili ćemo se ponašati politikantski. Evo, ako ćemo politikantski, onda tačno je to što piše (gdje je Željko?, izišao je) u Izvještaju OSA-e. Ali OSA ima i drugi fajl, nije samo jedan. U jednom fajlu su podaci o ovim teroristima sa islamskim predznakom. Ali ima i fajl sa četničkim predznakom. Pa ja predlažem da donesemo, da tražimo od Džuve, odnosno, od OSA-e da nam da informaciju o tome pa ćemo onda otvoriti priču predizbornu.

Bojim se da mi ustvari ovdje svi skupa zajedno, ne bih htio da ispadnem pametniji od ostalih, bojim se da nismo uopšte svjesni sa čim imamo posla i ovo nije pitanje niti je problem, niti je tema za dnevnu politiku. Ovo je tema kojom ćemo se mi, bojim se, baviti malo duži period. I ne smijem da kažem šta mislim koliko dugo i kakve ćemo sve zaključke i šta ćemo sve morati raditi. Mi smo u ovom momentu, meni se čini, samo malo začepkali po površini i ne znamo šta se nalazi ispod, a kao imamo rješenja i optužujemo međusobno jedni druge i kao Bošnjaci se sad dovode u poziciju da su kao narod teroristi i muslimani kao da su teroristi, pa se onda mi branimo kao imate i vi svoje četnike, i onda se mi prepucavamo ko je tu kriv, ko je manje kriv. Ja mislim da mi trebamo napraviti sljedeće. Prihvatiti ono što nam je ovo ministarstvo ponudilo, ako mislimo da je to dovoljno. Ako nije dovoljno, ako mislimo da treba nešto bolje, trebamo napraviti nešto bolje. Ako mislimo da trebamo davati veća ovlaštenja određenim agencijama za sprovođenje zakona, ja mislim da trebamo i to uraditi.

I to, na kraju krajeva, mislim da nije problem za policiju. Kamo sreće da jeste, onda bi pohapsili 300, 500, 1.000 ljudi i riješili problem. Ja mislim da je ovdje zadnja stvar: zadnja policija. Ovo sve što mi radimo liči mi kao da idete autom koje ima slab motor, nema benzina, nema ulja, nema vode, upali vam se crvena sijalica, onda mi idemo kod majstora da nam promijeni sijalicu, ono gore na instrument tabli, pa da vozimo dalje.

Kad govorim o nedostatku političke volje, ovdje se nećemo složiti kod koga postoji nedostatak političke volje i bolje onda da to pitanje ne otvaramo. Bojim se da ćemo mi morati Ustav mijenjati zbog ovoga. Ja mislim da je to toliko dubok problem da pitanje je samo kad ćemo mi sazreti, kad ćemo shvatiti šta je problem, koliko je to širok i dubok problem i bojim se da ćemo teško ovo iskorijeniti.

Prema tome, predlažem da ne idemo na teren politikantstva, jer je problem svih nas u ovoj zemlji, da to ne vežemo za Bošnjake i za muslimane jer nećemo doći do rješenja, jer to nije tačno. Ako nije tačna konstatacija, pretpostavka, nećemo nikada na krivoj pretpostavci doći do dobrog rješenja. Hoću reći da podržimo prijedloge zaključaka ovog ministarstva koje su podržale sve ove agencije za provođenje zakona, ako mislimo da je to dobro. Ako neko ima još bolje zaključke, evo neka ih predloži da ih razmotrimo, usvojimo i da idemo u operacionalizaciju. Jer bojim se da na ovakav način ne razumijemo stvari i pokazujemo da ne razumijemo i da nećemo riješiti, a dobra je tema za predizbornu kampanju a nije to pitanje za te stvari. Svi smo mi ovdje sad u problemima. Gledajte, nekidan se u Zvorniku tamo desilo .. čovjek neki koga zovu Robija, (znači sam taj naziv govori da se radi o ličnosti koja nije normalna) popeo se na džamiju i na munaru stavio srpsku zastavu, ne znam ni ja koju, tako piše, pravoslavnu, i onda ljudi došli dole, skupili se, aplaudirali, i to je bio ovako događaj interesantan za javnost. Bojim se da se, recimo, neki od ovih diletanata sa bradom popeo negdje na crkvu i donio neku zelenu zastavu, ja mislim da bi bio proglašen teroristom. Mislim, moramo biti zaista osjetljivi prema tome, biti poštteni i pokušati doći do rješenja koja su po mom mišljenju dobrim dijelom sadržana u prijedlogu Ministarstva sigurnosti i slažem se da nisu kompletna. Prije usvajanja ovih mjera, ja mislim da treba napraviti jednu debelu analizu propusta u radu policija, sigurnosnih agencija itd. jer sam siguran da nisu ... Zahvaljujem.

BERIZ BELKIĆ:

Što je puno, puno je. Lazar Prodanović.

LAZAR PRODANOVIĆ:

Predsjedavajući, neugodno je u čestim replikama uticati, jer zapravo mi pravimo jednu pogrešku u ovom parlamentu. To je jedan pokušaj bježanja od stvarnosti sa kojom se suočavamo, a istovremeno različito kalkulišemo i, kako bismo god izašli sa bilo kojim prijedlogom, jedni drugim ne vjerujemo.

Ja moram reći da ovo što je uvaženi kolega Adem Huskić naveo, pa ja sam veoma zabrinut situacijom koja se desila u Bugojnu. Mi od takve stvarnosti ne treba da bježimo. To je ozbiljno upozorenje svima u BiH. Takođe, ja sam iskreno rečeno zabrinut kada neko skrnavi vjerski objekat koji ne pripada mojoj religijskoj pripadnosti a mnogo sam više zabrinut da ima neko ko je, evo sad ćemo reći, umobolan ili nekakav i daje podršku tome, stvarajući od toga manifestaciju. Takođe se zalažem za otkrivanje bilo kog terorističkog akta. Ja sam duboko uvjeren da Ministarstvo bezbjednosti i obavještane agencije u BiH ozbiljno razmatraju ovu

situaciju. I iskreno moram reći da, ovo sada kada govorimo, mi imamo vrlo ozbiljnu analizu Obavještano-bezbednosne agencije u BiH koja se odredila prema ovome. To je ozbiljno pitanje o kojem mi, ako hoćemo pošteno da radimo, moramo da se odredimo. Mi smo zakonodavci i mi treba da uradimo sve da zakonodavni okvir apsolutno bude ispunjen da se onemogući bilo koji teroristički akt, bilo gdje na teritoriji BiH, prema bilo kome. Dakle, to je ovaj dio.

Drugo je pitanje djelovanje ovih bezbjednosnih ili policijskih snaga o kojima se treba jasno odrediti. Ne može se djelovati represivno zbog verbalnog stava, ali zbog učinjenog djela treba sva zakonska ovlaštenja koristiti. Drugo je pitanje odgovornosti bosanskohercegovačkih intelektualaca, političara i javnosti prema ovome pitanju. Ja se bojim da mi skrivamo glavu u pijesak osećajući frustraciju. Ja nemam nikakvog problema da kažem da osuđujem bilo koji teroristički akt, bilo koga ko se zove Srbinom, pravoslavcem, i bilo s kim. I veoma sam ponosan kada je prekjuče policija veoma oštro reagovala na pripadnike nekih organizacija koje su se htjele pojaviti u Bratuncu, veoma sam ponosan. To nisu ni Srbi, niti ljudi, niti oni žele dobro niti BiH, prije svega ne žele dobro Srbima u BiH.

Vratiću se na problem selafijskog pokreta. Ja mislim da mi ozbiljno moramo razmisliti šta se u BiH dešava. Uopšte neću govoriti o brojci, ali veoma značajan je stav Islamske vjerske zajednice, kao najuticajnije vjerske zajednice u BiH, najvećeg konstitutivnog naroda u BiH. Ko je taj ko učestvuje u finansiranju onih koji nisu karakteristika islama u BiH od njegovog postanka? To je jedan problem. Da li taj ko to finansira nema bilo kakvog uticaja na finansiranje neke od vjerskih zajednica ili bilo kojih centara moći? Kako možemo to onemogućiti i kako se prema tome možemo distancirati? I drugo, tragično i bolno pitanje, šta se to desilo da ti koji sa strane eventualno uvode radikalizam u bilo koju religijsku zajednicu u BiH imaju većeg uticaja od zvaničnih institucija koje će se baviti pitanjima standarda, završiću, izvinjavam se predsjedavajući,

BERIZ BELKIĆ:

Slavko je molio da ti damo još minutu.

LAZAR PRODANOVIĆ:

neću, neću duže, izvinjavam se. Dakle, da li je moguće da te organizacije van BiH ili u BiH, na bilo koji način, preuzimaju dakle odgovornost zvaničnih institucija BiH da se regrutuju relativno neobrazovani ljudi koji potencijalno mogu stvoriti ove opasnosti. I još jedno, protiv toga sam da taj pokret u tom smislu dakle kvalifikujemo koji bi dalje radikalizovao situaciju u BiH. Dakle, za djelovanje sam zakonodavnog okvira, represivnih snaga prema onim koji to zaslužuju, mislim u skladu sa zakonom, ali ključ je odnos vrhunskih autoriteta vjerskih zajednica u BiH, intelektualaca i javnih radnika da ne možemo reći da je sada to problem. Samo da ja sada kažem, znate, vi ste problem. Šta je to *vi*? Dajte da pokušamo zajednički rješavati taj problem kako bismo relaksirali situaciju i preduprijedili moguće katastrofalne ...

Hvala vam.

BERIZ BELKIĆ:

Lazate, što je puno, puno je.

LAZAR PRODANOVIĆ:

Izvinjavam se.

BERIZ BELKIĆ:

Izvolite, gospodine Okoliću.

MIRKO OKOLIĆ:

Hvala vam, gospodine predsjedavajući.

Ne obraćam se Vama ali sad predsjedavate, zato što niste do sada predsjedavali sve Vi, da bi trebalo spriječiti zloupotrebu replika pod plaštom diskusija. Nisam to rekao ni gospodinu Lazi, ni nikome drugome pojedinačno, ali se to uobičavalo i tako radimo da bi mogli doći na red ove diskusije prave.

Hvala.

BERIZ BELKIĆ:

Do nas je. Slavko Jovičić.

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Ma, imamo mi ovdje pogrešne ove tipke replika, ovo nije replika nego pitanje. Ko je ponizio ovaj dom pa nema tužioca, pa nema direktora SIPA-e, pa nema direktora OSA-e, ko je nas danas ponizio ovdje? I sad ćemo cijelu priču samo svesti na nas poslanike a svi, ja ću to tvrditi, svi se odlično razumijemo, barem prijateljski nastupamo, nisam nikad vidio neku svađu i hvala Bogu što nije tako. I na kraju će biti zaključak: bio je susret Srba i Bošnjaka; izvinjavam se, nisu se Hrvati još javili. Jesu li?

_____ (?)
/nije uključen mikrofoni/

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Izvinjavam se, dobro. Nije bitno ali evo, hajde onda tri, lakše je na tri. Sukob mi neki proizveli? Nismo proizveli. Ali šta ćemo na kraju rasprave zaključiti? Ništa. Nema ovih tamo lijevo koji uvijek trebaju da sjede i kažu - ljudi, odgovor je na to da to smo trebali uraditi. Da ih pitam, rekao sam ja na početku. I zamjeram kolegama, replika Nainću, replika, ne znam ko je još to pominjao. Pa ja sam rekao gdje je ovdje tužilac, gdje je ovaj, pa valjda autoritet Momo ima veći, pa oni njima to malo više daju mogućnosti nego SNSD, pa nemojte Slavuja. Slušate li šta sam govorio? Gdje su ti ljudi da ih ja pitam, pa neka mene kritikuju što se ja petljam u njihov rad. Hoću da se petljam u svašta i da ih ovdje pitam. I uglavnom, gospodine predsjedavajući, nije ovo na Vašu adresu, nema govora. Nego postavljam pitanje ko je nas ponizio danas ovdje. Da raspravljam ja, nije važno koga ću nabrojati, nemojte misliti personalno, da ja raspravljam sa kolegom Huskićem, kolegom Nanićem, kolegom Sokolovićem, s onim kolegom, s ovim, mi to raspravljamo stalno, svaku sjednicu. Ja hoću one lijevo tamo kojih nema nikada da ih pitam šta je, ljudi, šta radite. Imali ste informacije, šta ste uradili? Njih da pitam: Ko je odgovoran za ovo? E to nije replika, to je pitanje koje zaista ovaj parlament danas, koliko god tamo da budete vidjeli na displeju, a zaboravio sam reći na početku - hvala što su i nama ovo sad napravili na lijevoj

strani pa ne moram tamo stalno gledati, malo mi je bliže, tako da imam bolji pregled. E, sad, na ovom pregledu ja bih volio da vidim gore napisana imena tih tamo koji su trebali davati odgovore na ovo što ih ja pitam i kolege, a ne da vidim svoje kolege gore zbog kojih ću ja sada otići napolje pa će oni reći da ih slušam. Hoću da slušam svoje kolege ali znaju oni šta ću ja reći, znam ja šta će oni.

Dakle, nije ovo sukob, ponavljam, i ne smije nikoga dovesti u nacionalni, da je obračun ne daj Bože Srba protiv Bošnjaka poslanika ili Hrvata ili da se mi ... svađamo. Ovo je u interesu svih nas, ovo je naša zemlja. U Bugojnu tog dana mogao je biti Srbin u posjeti, mogao je biti Hrvat u posjeti, u toj policijskoj stanici zadesiti se, moglo je biti u drugom gradu, ali ja neću da nigdje ovo bude. Ja neću da strahuju Srbi u RS-u hoće li se nekom Bošnjaku desiti. Ja neću da strahuju moji Srbi. Kada kažem moji, sa punim pravom, koji će doći ovdje bezbjedno u Sarajevo da nešto pazare, hoće li neka, čuj, budala, što nije babu ubio kad je budala.

_____(?)
/nije uključen mikrofoni/

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Ima strinu, majku, ima sve. Što nije pobio. 40 informacija o njemu dostavili čime se bavi. I nemoj danas da pravimo lakrdiju je li on bio ovaj ili onaj.

BERIZ BELKIĆ:
Slavko, gotovo vrijeme.

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:
Izvinjavam se, rečenica, još jedno pitanje.

BERIZ BELKIĆ:
Vrijeme isteklo. Gospodine Lagumdžija, izvolite.

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:
Zašto nisu prihvatili 40 godina kazni što sam tražio da promijene?

BERIZ BELKIĆ:
Slavko, sjedi! Gospodin Lagumdžija, diskusija.

_____(?)
/nije uključen mikrofoni/

BERIZ BELKIĆ:
Selim Bešlagić.

SELIM BEŠLAGIĆ:

Poštovani predsjedavajući, poštovane kolegice i kolege, ja ... sam htio da diskutujem. Pošto ste sve izdiskutovali, bit ću veoma kratak. Terorizam je terorizam – od Leotara, od Kopanje, od Vukelića, od Fisa Vitez, od 120 poginulih povratnika, od terorizma u Bugojnu, to je

sve terorizam i ja raspravljam o terorizmu, ne raspravljam ni o Muslimanima, Srbima, Hrvatima. Zašto danas nema ovdje ovih ... koje mi prozivamo? Zato što smo preključer na ovoj komisiji konstatovali, zaključak je da će se napraviti, hajde da kažemo, prijedlog ove komisije za sjednicu koja će se održati 29., 30., jer jučer nisu mogli biti usvojeni prijedlozi mjera koje su stručnjaci dali. ... Ja govorim ono što jeste, što drugim riječima znači da oni možda da ste ih pozvali, da je ova komisija dala zaključke, oni bi danas ovdje sjedili i odgovarali. Najveći uspjeh ove komisiji koja je preključer zasjedala je bio taj što su svi koji su pozvani došli. Prvi put na ovoj komisiji svi koji su bili pozvani su i došli. I svi su govorili, govorili su o događajima zbog kojih smo ih pozvali, o terorizmu koji se desio u Bugojnu.

Ja moram da kažem da smo na sjednici koja je bila prije toga dobili jedan izvještaj koji je bio *povjerljivo* od OSA-e. Kada smo zaključili da ne možemo raspravljati o tom izvještaju, jer je on dostavljen predsjedavajućem Komisije koji nije tu bio prisutan, onda je dogovoreno da na preključerašnjoj sjednici, znači, ponovo dođu svi oni koji su pozvani, i oni su došli, i tada je došao novi izvještaj OSA-e koji je daleko snažniji i jači, koji ste danas vi čitali svi ovdje, ali koji nije rekao da je Islamska zajednica teroristička, nego jednostavno smatra da treba Islamska zajednica se oglasiti u vezi onoga što nam se desilo u Bugojnu, o selafijama.

Govorim o sljedećem. Komisija je zasjedala i konstatovala da treba saslušati stručne ljude koji su tamo sjedili, od direktora agencija ... do glavnog tužioca BiH i koji su rekli treba nam zakon o zabrani terorizma. Imamo li ga? Nemamo. Trebamo li dalje šta raspravljati? Zakon o terorizmu se mora naći u ovom parlamentu i ovaj parlament mora donijeti zakon o zabrani terorizma i neke se definiše šta je terorizam. Je li ugrožavanje života svakog čovjeka terorizam? Jeste, za mene, možda po pravnom nije, ali neka onda to pravnici definišu i da dobijemo takav zakon, ne polazeći od toga je li to srpski, hrvatski, bošnjački, jer evo, kad uzmete sve ko je nastradao do sad u BiH, građani BiH su nastradali, građani BiH su nastradali.

I ono što je veoma bitno, mi smo danas dobili dva izvještaja, ima još jedan treći izvještaj, to je od onih 45 onih agencija koje su kao otišle u UN. Osnovno, čini mi se, da je pogođena nit u ovoj analizi OSA-e, da je terorizam faktički ovo što nam se desilo u ovom slučaju, evo kažem, govori se o selafijama, da je to slučaj u kome pokazuje koliko je BiH u svojoj mogućnosti da pruži građanima posao, ne u mogućnosti da ljudima obezbijedi život. Zlo rade pojedinci, zlo rade ljudi koji dobivaju sredstva i koji finansiraju da pređeš na vjerovanje koje ja dajem, ugrožavajući i ponižavajući mene kao Selima Bešlagića kao muslimana. Ja to priznam, ja se s tim duboko ne slažem, ali to treba nas da zabrine. Šta da ovaj parlament, šta da parlamenti entiteta, kantona poduzmu da se privreda u BiH digne, da se standard digne i da se dobiju sva ona prava koja su osnovna prava, to je pravo na posao, pravo na sigurnost, pravo na život, pravo na rad. Zato mislim da je jedan od zaključaka koji će biti predložen od strane ove komisije koja će evo sastati se ponovo po ovom pitanju da faktički se prihvate mjere koje predlažu stručna lica, stručni ljudi i da se napravi analiza svih, ja bih rekao, problema koji spadaju u grupaciju zločina, zakona o terorizmu. Mislim da bi to bio najjači doprinos.

Još jedna stvar koja je vrlo bitna, broj 3000 nije izmislio niko ovdje od parlamentaraca, broj od 3000 ljudi je rečeno na toj komisiji, ima dokumentacija o tih 3000 ljudi. I znate šta je još rečeno? Nije to više terorizam koji je došao izvana nego se radi o ljudima iz BiH, ali koji dobivaju finansijsku, nekontrolisanu finansijsku podršku koja dolazi sa strane. Kako spriječiti taj dio?

I pošto smo dobili još jedan izvještaj od Ministarstva sigurnosti, a to je ovaj izvještaj od ovih 24 ili ne znam koliko ovih terorističkih organizacija, u ovom izvještaju stoji, jer sam ja pitao da li se može spriječiti ta finansijska podrška, tamo stoji da postoji primjena restriktivnih mjera, uređen je zakon o primjeni određenih privremenih mjera radi efikasnog provođenja mandata Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju i od drugih međunarodnih restriktivnih mjera. Molim vas primijenite ovaj zakon, donesite zakon prvo o sprečavanju tog terorizma i donesite ovaj privremeni zakon o sprečavanju finansijske, odnosno presjecanju tih finansijskih tokova i dajte ovlaštenje tim institucijama.

Sramotno je ako ti direktori agencija kažu da su ovi u Maoči bolje opremljeni nego oni u agencijama. To je problem.

_____ (?)
/nije uključen mikrofoni/

SELIM BEŠLAGIĆ:

Pa ja govorim šta kažu. Prema tome, suština problema nije samo što ih nema, evo oni su nama to rekli ... Prema tome, ja bi zamolio da samo ovim relacijama i u ovim odnosima zakon o terorizmu se donese i da se primjene restriktivne mjere za sprečavanje, ja bih rekao, nezakonitog pritoka novca u BiH za, hajde, finansiranje terorizma. Ne samo jednog, nego terorizma u BiH kojega imamo u čitavoj državi Bosni i Hercegovini.

Hvala velika.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Replika. Uvaženi zastupnik Mirko Okolić.

MIRKO OKOLIĆ:

Ma ne, nije replika i nemojte mi je računati, molim vas, nego tehnička intervencija. Ja sam se maloprije javio, evo, opet se upalilo, pogledajte, na poslaničku intervenciju, skinut sam sa liste prijavljenih i nema me sad ponovo, jer kad sam se sad javio ja sam iza gospodina Zlatka Lagumdžije bio i ispred Sadika Bahtića, mogu potvrditi. Ne znam zbog čega je tehnika tu pogriješila, svaki put kad se ja javim zbog neke intervencije skine me sa liste. Pa molim vas uvažite to.

BERIZ BELKIĆ:

Evo, dok se to riješi, gospodin Lozančić.

NIKO LOZANČIĆ:

Dame i gospodo zastupnici, poštovani gospodine ministre, uvaženi gosti, ja moram reći da danas imamo dvije točke dnevnog reda koje naizgled nemaju sličnosti, ali mislim da su vrlo povezane. Naše rasprave po običaju svjesno ili nesvjesno pobjegnu od glavne teme. Mislim da je ministar u svom uvodu napravio jednu vezu, uvjetno jednu vezu, pa ću ja početi od te veze.

Imamo akciju 'Svjetlost' koja je inicirana ovdje u Parlamentu i kroz dosadašnje istupe, i ovdje u Parlamentu, i u javnosti, od različitih političkih dužnosnika ove zemlje, čini mi se, data je već ocjena 'kako je policija prerevnosna bila u toj akciji i kako je neracionalno koristila raspoložive kapacitete', zaključen citat. Znači to, tako sam ja shvatio sve te reakcije.

Mi smo, što se tiče druge informacije, kao Parlament već na prošloj sjednici kad smo dobili ovu usmenu informaciju od zamjenika ministra, izrekli svoj politički stav o ovom događaju u Bugojnu. I nazvali smo ga i terorističkim, i napadom, i osudili ga, i zatražili od svih institucija, odnosno Vijeća ministara da nam dostavi cjelovitu informaciju. I tada kada smo koncipirali taj zaključak, bar moja namjera ili očekivanje je bilo da ćemo kroz informaciju dobiti kratak pregled stanja, ali prije svega prijedlog mogućih, potrebnih, žurnih, kratkoročnih, srednjoročnih i dugoročnih mjera koje mi kao Parlament, kao zastupnici, možemo dati kao svoj doprinos u borbi protiv terorizma i u borbi protiv svih oblika kriminaliteta. Nisam siguran da ćemo kroz današnju raspravu doći do željenih rezultata. Ako mi svjesno ili nesvjesno bilo koju operativnu policijsku akciju politički procjenjujemo na način da kažemo 'puno je policajaca uključeno ili malo je policajaca uključeno', to je daleko od omogućavanja pozitivnog ambijenta agencijama za provedbu zakona da se bore protiv toga. I u svakoj sljedećoj situaciji oni će prvo razmišljati hoće li dobiti te političke packe, je li ih previše ili premalo u akciji, a ne o učincima same akcije, ne o potrebi nužnosti da provode zakon i da postupaju isključivo u skladu sa zakonom.

Ministar je u svom izlaganju rekao da on kao ministar sigurnosti, ali on nije iznimka, jer ministar unutarnjih poslova u Vladi Federacije, ministar unutarnjih poslova u Vladi RS-a, ministri unutarnjih poslova u vladama kantona – nemaju operativne ovlasti. Zabranjeno im je da se miješaju u operativno djelovanje policije, odnosno agencija za provedbu zakona. Je li to dobro ili nije, to je stvar za ocjenu i njihovu, pa onda našu, a onda bi se to dalo dalje razrađivati kroz eventualne promjene, izmjene zakonodavstva u kome bismo eventualno mogli odlučiti da ponovo vratimo, hajde da tako kažem, taj sustav unazad, pa da kažemo da nismo zadovoljni kako to sad funkcionira, jer nije dobro da ministri nemaju nadležnost nad operativnim djelovanjem agencija koje su kao pod njihovom nadležnosti. Ministri su logističari, njihova dužnost je da osiguraju potrebna sredstva, resurse na zahtjev tih agencija i tu se završava njihova ovlast. Ako je to tako, ako mi hoćemo prihvatiti da je to tako, ako želimo osigurati neovisnost tih agencija, onda mi uistinu nemamo pravo ulaziti u operativne nadležnosti. Mi nemamo pravo ulaziti u prosudbe ili procjene je li negdje u nekoj akciji bilo potrebno 5 ili 155 policajaca. To je izvan i naših nadležnosti, bez obzira koliko bi nam nekad bile ... da malo mi zavirimo u te dosijee i da vidimo šta se to tamo događa. Međutim, to jednostavno nije u skladu sa zakonom, a zakoni vrijede i za nas. Znači, ne vrijede oni samo za policijske službenike nego i za nas i mi nemamo pravo tražiti ništa što je izvan zakona. Za razliku od njih mi doduše imamo pravo promijeniti zakon, ali dok ga ne promijenimo moramo ga poštovati kao i oni.

U jednom takvom stanju kad mi svi volimo petljati se tamo gdje se ne bi trebali petljati, a po pravilu se ne volimo petljati tamo gdje bi se trebali petljati, onda imamo stanje koje je takvo kakvo jeste. I nažalost, još smo daleko od toga da počnemo razmišljati uistinu do krajnosti objektivno. Uvijek se nađe potreba da se nešto relativizira ili da se nešto hiperbolizira. U biti to nije usluga nikome, pogotovo nije usluga svima, svim građanima, nije usluga ovoj državi. Koliko god bilo ko od nas pokušavao umanjiti opasnost bilo kojeg terorističkog akta, bez obzira od koga on dolazio, on ne čini dobro ni sebi, ne čini dobro svojoj obitelji, svojoj užoj i široj zajednici, onda na kraju ni čitavoj državi, niti i jednom njenom građaninu. Koliko god ko pokušavao

uvećavati opasnost, pogotovo prebacujući je na teren ovaj ili onaj, isto tako nije dobar učinak, neće se stvoriti ambijent.

U jednom od ovih dokumenata, nebitno sad, jedne od ovih agencija koji bi možda mogao biti dobar nama kao uvod za ozbiljnu raspravu, znači kaže se, citiram: 'Smatramo da pomenuti slučajevi zajedno sa najnovijim slučajem predstavljaju produkt jedne pojave koja nadilazi', i ovo je suština, 'koja nadilazi formalno-pravni angažman, resurse i mogućnosti samo policijskih i obavještajno-sigurnosnih agencija. Cijenimo da se radi o pojavi koja zahtijeva ozbiljniji i organiziraniji angažman šire društvene zajednice, odnosno različitih organizacija, organa i institucija.' Jedino na takav način ozbiljna država se bori sa ozbiljnim problemima, selektirajući, umanjujući, prebacujući, obilježavajući nekakvim bojama kojima smo mi inače skloni, pa i pod izgovorom *bilo je i težih stvari*. Mi moramo konačno pokušati izaći iz te priče, iz tog začaranog kruga u kome ćemo uvijek jedan problem relativizirati nekim drugim prijašnjim ili aktualnim problemom. Nama ne može biti utjeha da postoji, ne znam ni ja, pet stotina, pet, pa evo sad, sad ćemo licitirati koji su to pet. Onaj ko se okvalificira kao terorist je osoba koji je počinio teroristički čin. U pravnoj praksi, u teoriji postoji definicija šta je terorizam. I to nije tema kojom bi se mi političari uopće trebali baviti. Znači, ona je jasno precizirana šta se smatra terorističkim aktom, ja o tome neću pričati. Naša uloga, moja, svih nas je da vidimo kako osigurati da ova šira društvena zajednica na odgovarajući način odgovori da takvih događanja ne bude. Ili, ako ih već mora biti, zbog različitih slabosti i nemogućnosti i adekvatnog odgovora itd., da se svedu na najmanju moguću mjeru. Danas je ponešto bilo govora u tom pravcu.

Meni nije drago, možda ove mjere koje su naše agencije za provedbu zakona predložile i koje su razmatrane na našoj parlamentarnoj komisiji, nije mi drago što nisu dobile podršku. Možda one nisu savršene, međutim niko nije predložio bolje. Alibi da ove nisu dovoljno dobre pa ih nećemo a bez predlaganja novih je loš alibi. To je alibi, ali u biti je nepostupanje. Jedni kažu da je problem u slaboj provedbi važećih zakona, ja se slažem s njima, drugi kažu da je problem u nedostatku još dodatnih zakona, i s njima se slažem. I ove dvije činjenice nisu u suprotnosti jedna s drugom. Znači, mi imamo stvarnost u kojoj imamo uistinu neadekvatnu provedbu važećih zakona, ali isto tako nedostatak još jednog dodatnog zakonodavnog okvira koji bi pojačao kapacitete naših agencija za borbu protiv terorizma, evo sad govorimo o terorizmu, ali i svih drugih oblika kriminaliteta. Mi smo danas konstituirali jednu parlamentarnu komisiju o Agenciji za borbu protiv korupcije. Imamo nažalost puno toga protiv čega se moramo boriti, mi smo postratno društvo, puno je recidiva tog vremena, puno je naoružanja i vojne opreme bez nadzora, puno je onog koje niko ne zna, pa se slučajno pronađe itd. Puno je različitih pošiljki opasnih eksplozivnih materija koje nisu u koordiniranom, da tako kažem, nadzoru, prometu. To je pitanje Zakona o prevozu opasnih materija i ono ima vezu sa ovim pitanjima, znači. Puno je neuvezanosti naših agencija za provedbu zakona, i to ima vezu sa ovim problemom. Ne samo s ovim, znači na svim sigurnosnim problemima. Puno je neopremljenosti naših agencija za provedbu zakona, i to ima vezu s nama. Puno je kadrovske adekvatne nepopunjenosti tih agencija, i to ima veze s nama. E, tu mi možemo dati podršku i ministru i ovom ministarstvu i svojim resursima kroz one instrumente koje mi imamo dati kao doprinos i tu snažno reći da nema terorizam ni vjere, ni nacije. I svodenje bilo kojeg terorističkog kriminalnog akta na samo tu jeste zamagljivanje. Znači, to je bježanje od stvarnosti, bježanje od potrebe i odgovornosti da se ozbiljnim mjerama upustimo u borbu protiv tog opasnog zla koje se zove u najširem smislu kriminalitet.

Žao mi je što nemamo mogućnost da na prijedlog stručnih organa, mi boljih nemamo, znači mi imamo organe za provedbu zakona onakve kakve imamo, i opet kažem ove mjere koje su predložili su bolje od nikakvih mjera. Zato sam da evo ovu temu držimo otvorenom, ne da bismo se politički prepucavali, mislim da niko koristi od toga nema i mislim da na ovom pitanju niko politički ne može i niti će profitirati – ko god misli da hoće, neće. Znači, da pokušamo doći do kvalitetnog programa mjera kojim ćemo mi dati svoj doprinos, dati alat u ruke ljudima koji se bave ovim poslom i osloboditi ih svih mogućih pritisaka, svih mogućih manipuliranja onim što budu radili, a inzistirati isključivo, isključivo, da sve što rade rade u skladu sa važećim zakonima.

Hvala lijepo.

BERIZ BELKIĆ:

Vesna Šain.

VESNA ŠAIN:

Poštovani predsjedavajući, dame i gospodo, grandiozna i spektakularna akcija 'Svjetlost' u Gornjoj Maoči sa učešćem 597 policijskih službenika nije dala rezultate. Glavno pitanje koje se postavlja je zašto se uopšte ćutalo o postojanju vehabijskog pokreta kad znamo da je 15 godina postojala država u državi, kad znamo da je vehabijski pokret ekstremni islamizam zasnovan na terorističkim idejama? Čudi me da nema reakcije od Islamske vjerske zajednice kojoj vehabijski pokret predstavlja ozbiljnu prijetnju. To je jedna paralelna vjerska zajednica koja će progutati Islamsku vjersku zajednicu.

Ovdje se postavlja još pitanja: Zašto se uopšte organizuju ovakve akcije koje ne daju rezultate i kad se nešto organizuje organizuje se kad se nešto desi, kao sad u Bugojnu, pa u Sarajevu. I kada se vrši istraga i kada se nešto preduzme, to je lokalnog karaktera, ne ulazi se u suštinu problema. Nikad ne pričamo o vehabijskom pokretu, o terorizmu, nego to pričamo parcijalno. Postavljaju se i drugi problemi: Zašto institucije vlasti BiH ćute o ovom problemu i dokle ćemo strahovati od terorističkih napada u ovoj državi? Odgovor je jasan: Sve dotle dok u institucijama vlasti, dok u obavještajno-bezbjednosnim službama postoje ljudi koji su bili pripadnici AID-a, muslimanske obavještajne službe, koji su dovodili u vrijeme rata u BiH mudžahedine koji su za njih ratovali, nazivali ih svetim ratnicima, obezbjeđivali papire, tražili im posao, kasnije obezbjeđivali državljanstvo. Znači, ljudi koji sjede u državnim institucijama, koji su i danas u vlasti u BiH, prikrivali su te zločine tad i prikrivaju i sad. To je pitanje nad pitanjima. Dok se ne riješi problem toga, mi nećemo riješiti problem terorizma.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Denis Bećirović.

DENIS BEĆIROVIĆ:

Prvo treba konstatovati da je put BiH prema EU u ove četiri godine zaustavljen i blokiran. Reforme su zaustavljene i danas od poslanika vladajućih stranaka čujemo o tome da

govore o posljedicama i terorizma i drugih oblika ekstremizma. Ja mislim da treba govoriti o uzrocima ako hoćemo da stanemo ukraj ekstremizmu, terorizmu i drugim negativnostima mi moramo otklanjati uzroke takvog stanja. A svako i u ovom parlamentu i van ovog parlamenta u ovoj zemlji zna da je ekonomsko stanje u BiH za ove četiri godine pogoršano. Politička klima u ovoj zemlji je za ove četiri godine pogoršana. Reformski procesi su zaustavljeni, žrtve rata, ratnih zločina i genocida se ponižavaju i vrijeđaju u ovoj zemlji. Građani su, blago rečeno, dovedeni u poziciju depresije, revolta i nezadovoljstva, a revoltirani i depresivni ljudi okreću se negativnostima. Sve to se nesumnjivo reflektiralo i na stanje bezbjednosti u ovoj zemlji i ono nikada nije bilo gore možda u ovoj deceniji nego što je sada. Ova vlast ili nije znala ili nije htjela ili nešto treće nije preduzela da obezbijedi sigurnost građanima BiH. I odgovornost za ovakvo stanje je prije svega na onima koji obnašaju vlast u ovoj zemlji. Stoga je zaista bilo apsurdno danas slušati pojedine poslanike, upravo iz vladajućih stranaka, koji kritikuju stanje kao da su oni u opoziciji, a ne najodgovorniji za ovakvo stanje u zemlji. Teroristi, ekstremisti i fašisti, oni nemaju ni vjere ni nacije i oni su opasnost za svakog čovjeka, za svaku vjeru i za svaku naciju. S njima se jedino može obračunati ona vlast koja odlučno, beskompromisno i organizovano krene u sukob sa takvim negativnostima. Ova vlast nije krenula u obračun s takvim negativnostima na takav način.

Po priči kolege Bakira Izetbegovića danas moglo se zaključiti da je ovaj teroristički napad u Bugojnu kao neki izolovani slučaj. Nažalost, nije to nikakav izolovani slučaj, to je dramatično pogoršanje situacije kad je riječ o bezbjednosti u ovoj zemlji. Mi iz SDP-a smo kada je bila rasprava prije nekoliko mjeseci o stanju sigurnosti govorili o tome, ali niko nije obraćao pažnju na ono šta smo govorili. A stanje je takvo da je razbojništvo generalno u ovoj zemlji u znatnom porastu u odnosu na prošlu godinu za 30,88% za cijelu BiH, dakle oba entiteta. U ovoj zemlji je došlo do porasta ekonomskog kriminala u cijeloj BiH. Krivična djela protiv pravne imovinske koristi su znatno povećana. Prikupljena su čak i saznanja da su korupcija i kriminal prisutni čak i kod onih agencija koje treba da se bore protiv takvih stvari. Pojačana je ilegalna trgovina visokotarifnim robama, krijumčarenje ljudi. Stanje javnog reda i mira je generalno nepovoljnije, broj lakše i teže povrijeđenih osoba je u porastu, blizu tri hiljade ljudi u zemlji; 45 policajaca je povrijeđeno samo u 2009. godini, napadi na policiju kako nisu zaustavljeni u 2009. evo sada eskaliraju u 2010. godini pa imamo situaciju da u napadima na policijske stanice stradaju pripadnici policije. I postavlja se pitanje koje treba javno postaviti ovdje u Parlamentu i dati odgovor neko na to pitanje: Zašto su kriminalci u ofanzivi u ovoj zemlji? Zašto su ekstremisti raznih boja u ofanzivi u ovoj zemlji? Zašto su organi bezbjednosti u defanzivi? Pa zato što je to rezultat ove vlasti.

Ko će biti odgovoran za ovakvo radikaliziranje situacije u BiH zašto smo došli u situaciju da ekstremisti smiju napadati na državu BiH, jer čim napadaju na policijske organe i stanice, napadaju na državu BiH? Od koga su svi ti silni ekstremisti vidjeli da se može napadati na državu BiH, na koga se oni ugledaju? Ne treba ovdje uopšte zanemariti odgovornost i političkih vrhuški u ovoj zemlji koji su odgovorni za eskalaciju ekstremizma. Ako mjesecima i godinama govorite u ovoj zemlji da ne volite državu u kojoj živite, ako javno govorite da ćete nokautirati novinare u medijima, ako negirate sve moguće ratne zločine itd., onda šta mislite kako ćete i na koji način odgajati mlade generacije u ovoj zemlji?

U Informaciji Ministarstva sigurnosti iz marta 2010. godine, ne samo ovoj koju smo dobili ovih dana, između ostalog se navodi za ovu operaciju 'Svjetlost' u Maoči da je ona sprovedena zbog prijetnje da se može upotrijebiti sila protiv ustavnog poretka BiH i njene

teritorijalne cjelovitosti. Ja postavljam pitanje onima koji obnašaju vlast u ovoj zemlji: Gdje je jedan precizan, sveobuhvatan spisak svih onih terorista, ekstremista, fašista koji ugrožavaju ustavni poredak BiH? I da li ćemo se protiv takvih moći boriti pincetom, tako što jedne izvlačimo, druge ne izvlačimo itd., ili principijelno i odgovorno protiv svih onih koji ugrožavaju ustavni poredak BiH?

Mi smo danas dobili ovaj prijedlog mjera. Ove mjere nisu ni približno potrebne mjere ovoj državi, ovo nisu adekvatne mjere. Kaže se u ovim mjerama pod broj 1. početi provoditi kontinuiranu djelatnost u cilju odvratanja itd. Treba reći koju kontinuiranu djelatnost. Pa svi su svjedoci da smo mi u zadnje tri godine iz Kluba SDP-a tri puta predlagali različite izmjene i dopune Krivičnog zakona ove zemlje i svi su ti prijedlozi odbijeni. Predlagali smo Prijedlog zakona o zabrani fašističkih organizacija, znate kako je to prošlo. Govorili smo da onakva policijska reforma neće biti od koristi BiH, niko ni to izgleda nije ozbiljno shvatio. U ovim mjerama treba jasno i precizno navesti šta je čija uloga u borbi protiv terorizma i ekstremizma u ovoj zemlji. Ovdje tačno treba navesti šta je zadatak Tužilaštva BiH, šta je zadatak policije, šta je zadatak medija, šta je zadatak vjerskih zajednica, ne jedne već svih vjerskih zajednica. Nemojte ovdje da počnemo sada pincetom da vadimo, ima more primjera gdje ćemo vidjeti šta se sve događalo itd. Još treba da pričamo kako su pojedina vjerska lica osvještavala one koji su ubijali djecu iz Srebrenice prije nego što su ih ubijali, kao što smo to vidjeli na brojnim snimcima itd. Ne treba da ulazimo u te stvari i u te detalje, već treba da se orijentišemo na konkretne mjere, treba da kažemo kakva je konkretna odgovornost i uloga političara. Pazite, mlade generacije koje u ovoj zemlji stasavaju, pa one se ugledaju na te javne ličnosti. Ako vi u javnim programima stalno sijete radikalizam, ekstremizam, ako pokazujete elementarnu političku nekulturu itd., šta mislite kako utičete na te ljude koji tek se obrazuju i koji tek stvaraju sliku o BiH i o svijetu.

Ja mislim da treba usvojiti danas i, po meni, moguće je usvojiti dva zaključka:

1. Da kao Parlament zatražimo od Vijeća ministara BiH paket sveobuhvatnih mjera usmjerenih na suprotstavljanje ekstremizmu, radikalizmu, terorizmu i fašizmu.

2. Da u roku od 15 dana sazovemo vanrednu sjednicu Parlamenta ili eventualno na onoj planiranoj za kraj jula mjeseca, na kojoj bi raspravili tu tačku dnevnog reda, sa mnogo konkretnijim, sveobuhvatnijim i jasnijim mjerama u borbi protiv ovakvih negativnosti.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Zlatko Lagumdžija.

ZLATKO LAGUMDŽIJA:

Zahvaljujem se, gospodine predsjedavajući.

Nažalost, evo, danas imamo objedinjene dvije informacije, kažem nažalost, da bogdo smo ovu prvu na vrijeme završili, vjerujem da bi bili fokusiraniji na drugu, a naročito da smo prvu obradili prije nego se desio događaj koji je povod za drugu informaciju, kao što je bilo logično, onda bi vjerovatno danas bio malo fokusiraniji i vjerovatno bi sa više argumenata mogli da govorimo. S druge strane da smo bogdo imali treću informaciju o skandalu sa još uvijek neidentifikovanim događajem koji je rezultirao sa dopisom nekih naših institucija, koje su još

uvijek nejasne, koje su i šta je u tom dopisu bilo slano UN, gdje se spominju neke terorističke organizacije: da smo to izveli načistac, vjerovatno bi danas bilo sve skupa ipak malo jednostavnije.

Ja moram reći da ovu informacija koju sam dobio, ažuriranu po ko zna koji put, prvo jedna pa druga, reći ću nešto i o jednoj i o drugoj, da bi onda izvukao neke zajedničke zaključke jer je malo teško iz ova dva slučaja izvlačiti zajedničke zaključke i voditi diskusiju a da ona ne bude rasuta. U konačno ažuriranoj informaciji, posljednjoj ažuriranoj koja se tiče 'Svjetlosti', mi smo mogli da konstatujemo da to se, da vas podsjetim, desilo prije evo skoro šest mjeseci. Tada smo konstatirali, odnosno saznali iz medija, da se radi o napadu na ustavni poredak, ugrožavanje teritorijalne cjeline i možete misliti dotle kad je eto organizovani kriminal izazivanje narodne, rasne, vjerske mržnje, razdor i netrpeljivost nas manje zabrinulo kakve su kvalifikacije neke druge bile. Spektakularno se došlo do jedne akcije u kojoj smo sad vidjeli, je li, da je zarobljeno 18 pištolja, 21 nož, čak i 70 mobilnih telefona zarobljeno, jedan fotoaparatus, zarobljeno je 36.000 eura. Ovo nije zarobljeno u jednom neboderu tu na Dolac Malti ili negdje u nekom većem gradu, nego je zarobljeno u jednom selu za koje se očekivalo da to bude ipak mnogo spektakularnije. Čak je konstatovano da niko nije pružao otpor itd., itd.

Konstatovali smo dakle ono što je osnovni problem. Ako je sve ovo bilo tačno da se radi o napadu na ustavni poredak i ugrožavanje teritorijalne cjeline, onda se postavlja pitanje zašto šest mjeseci nakon toga nemamo stvar privedenu kraju pred sudom na bilo koji način. Da je ovo rađeno kao pokazna vježba ili kao izborna vježba za neke policijske funkcije, to bi razumjeli, ne bi opravdali, ali bi razumjeli. Ja moram priznati, ja se zahvaljujem ministru što je ovdje i zahvaljujem se ministru što je praktično preuzeo na sebe odgovornost koja mu i ne pripada. Mi ovdje imam zaključak ovog doma, je li, Vijeće ministara treba da nam da informaciju, ovdje samo imamo ministra. Ja sam bio ohrabren kad je ministar Nović sjedio tu, jer on je, čovjek se u to razumije, pa ako ništa i on bi nam mogao pomoći, ali evo i on je izgubio strpljenje, vjerovatno zato što je mnogo veći stručnjak za ove stvari nego praktično mi koji o tome ovdje amaterski razgovaramo imajući u vidu kakvo čovjek ima iskustvo. Vidjeli ste isto tako da ministar Nović je u stanju da koordinira zdravstvo i ministre zdravstva i obrazovanja, i to je za pohvalu, a čovjek nije iz tog resora. A imamo problem da ministar sigurnosti u stvari nije u stanju da koordinira što sistemski, što politički, što personalno ljude kojim bi trebao da koordinira.

Kad pogledate ova pisma, kad pogledate pismo ovdje u ovoj informaciji povodom Bugojna koje ste ministre dobili iz Federalne uprave, ovdje čovjek Vama drži lekciju kao da ste Vi njegov potčinjeni.

_____ (?)
/mikrofon nije uključen/

ZLATKO LAGUMDŽIJA:

Dakle vidimo da ovdje imamo nekoliko problema. I sada pokušat ću da izvučem nekoliko zajedničkih stvari iz ovoga. Ja u velikoj mjeri podržavam ovu Vašu informaciju i mjere koje ste ovdje dali, u velikoj mjeri. Ali bojim se da ne podržavam i ne mogu podržati neke bitne stvari ovdje koje su date i ja bih bio ..., dakle ja mislim da ovu vašu informaciju treba primiti k znanju i ovo malo ozbiljnije dalje o ovome ... Vidite koje su dvije stvari koje se ovdje nude. Jedna koja se

ovdje nudi je praktično da se uvede zakon, da se zabrani posjedovanje oružja. Praktično se kaže; kad bi zabranili da ljudi imaju oružje, onda bi stvar bila mnogo jednostavnija. Ni u jednoj zemlji na svijetu u kojoj je zabranjeno oružje, oružje se manje ne upotrebljava zbog toga. Nije to u pitanju. I u ovoj zemlji teško da se može govoriti o zabranama oružja i da bi to nešto donijelo.

Ono što mene malo ovdje brine, čitao sam iz medija, i znam da ljudi koji su, je li, da je na nekim zatvorenim sjednicama, govorim šta je bilo na zatvorenim sjednicama zato što je to pisalo u medijima, inače ne bih govorio šta je pisalo na zatvorenim, ali samo ću reći ono što je govoreno na zatvorenim sjednicama jer bilo je u medijima. A ono što je bilo na zatvorenim sjednicama a nije bilo u medijima neću govoriti. Ali ono što je bilo na zatvorenim sjednicama i bilo u medijima, evo Mirko to jako dobro zna. Direktor Obavještajne agencije je rekao da su oni nadležnu upravu policije informirali o ljudima koji su poslije postavili bombe, pojednostavljeno rečeno, da su ti ljudi bili registrirani, evidentirani i uočeni kao opasni. Sad se postavlja pitanje: Kako to, dakle Obavještajna agencija te je ljude obavijestila, nadležne službe, a da se nije nešto preventivno učinilo? E sad pazite, kao rješenje toga se nudi šta, da Obavještajna agencija dobije ovlast da ne mora nikoga obavijestiti ili da ona hapsi. Izvinite, tu su se neke stvari malo pobrkale. Ne možete vi, ako jedna institucija nije uradila svoj posao za koji je zadužena, za koje ima ovlasti, drugoj instituciji dati njene ovlasti i njena ovlaštenja. Jer onda što će nam obavještajna služba i policija odvojeno, što to ne sastavimo da jedni, što da ne sastavimo i tužilaštvo s ovim? Što se onda i sud ne sastavi? Što se onda sve to ne sastavi? Ima to, neke efikasne zemlje to imaju sastavljeno. Ali nisu demokratske, i na kraju krajeva jasno je da nisu efikasne.

Nemojte vi mene pogrešno shvatiti, ja prvo smatram da je OSA dobro uradila svoj posao, a neke druge službe nisu dobro uradile, iz onoga što sam ja vidio, iz ove informacije koju sam vidio. OSA je uradila svoj posao dobro. Neke druge policijske institucije to nisu uradile kako treba i napravile su odgovarajuću, i sad nam te druge policijske institucije i njihovi čelnici drže politička predavanja po novinama. Bojim se da se ovdje mnogo toga pobrkalo. Neko je spomenuo na početku famoznog Zgonjanina. Pa Zgonjanin je bio pod većom kontrolom, ministre, Zgonjanin je bio pod većom kontrolom, kako god to Vam smiješno bilo, nego što su sada neki policijski čelnici. Ovdje smo kreirali, mi imamo nekoliko problema. Sistemskih problema imamo, političkih problema i personalnih problema. Imate sistemski problem da postoje institucije kojima ste Vi ministar, kojim je ministar pravde ministar, kojima Vi ne možete ništa. I stalno viču pustite nas da radimo. Kad dođe do belaja, kažu što nas ne podržavate, pa čekaj malo. Sistemski postoje greške, Vi treba da uočite sistemske greške. Da smo kreirali neke centre koje niko ne može kontrolisati. Ne može ih kontrolisati ministar, ne može ih kontrolisati Parlament, ne zarezuju odbore, ne zarezuju parlamente, pa šta hoćete. Šta onda hoćete, šta se čudite? Ja ne kažem da Vi treba da postavljate direktore, ali kažem da ih morate, da trebate imati mogućnosti da ih smijenite. Da je ovdje neko smijenjen poslije 'Svjetlosti', pitanje da li bi se Bugojno desilo u ovom ..., a da je poslije Bugojna neko smijenjen, pitanje je da li bi se desio sljedeći slučaj koji će se, nažalost, ne daj Bože, ipak vjerovatno desiti.

Dakle, imamo problem sistemske prirode. Problema sistemske prirode imamo. I to treba konstatovati ovdje, sistemske, a ne sistemske probleme rješavati na nesistemski način, na palijativni način. Jedni ne rade svoj posao, daj drugima nadležnost. Pa gdje smo to našli, gdje smo to napravili? Imamo probleme političke prirode. Uz puno uvažavanje, ne trebam ja to vama govoriti, pa današnji ovdje su parlamentarci iz vladajuće strukture govorili ko vlasti opozicije, kao da su jedni drugima opozicija. To nije normalno. To je politički problem. Vi ste trebali da izađete s jednom informacijom, Vijeće ministara nema informaciju o ovome. Pa to je politički

problem. To da Vi ovdje sjedite, ministre, to je politički problem koji je potpuno neprihvatljiv. Da vi jedni drugima držite predavanje ovdje iz vladajućih stranaka, to je politički problem. I na kraju postoji personalni problem. Ovdje se sve pretvorilo u to, ministre dragi, nisam ja majke mi, nije tužilaštvo, nije uprava policije jedna, nije uprava druge, nije SIPA, nije Obavještajna agencija, nije jedan ministar, nije drugi ministar, nije Vijeće ministara, nije niko. I na kraju izađu ljudi koji su potpuno bez kontrole i drže nam politička predavanja iz medija. To se treba zaustaviti. To se treba zaustaviti. Oni se ponašaju ovdje, ovdje se pokazalo da ovdje postoje u policiji i raznim strukturama, policijama, tužilaštvima, da ne idem dalje, oni se ponašaju tako da im niko ne može ništa. I zaista im ne može niko ništa. Jer ste vi, gospodo, bez političke volje rasuti ko šoder. To je osnovni problem.

Maoča je pokazala i zna se da je u Maoči, ili se ne zna, da je država napadnuta? To se još uvijek ne zna. Da li je država napadnuta u Maoči? Mi to ne znamo. Dakle, za Maoču se ne zna da je država napadnuta, ali se definitivno zna da država nije uzvratila udarac poslije Maoče. Ili ti ljudi nisu privedeni sudu zbog rušenja ustavnog poretka ili neko nije odgovarao što nije uradio svoj posao. Kad je u pitanju Bugojno, napadnuta je država, ali definitivno je država, definitivno je država napadnuta, definitivno država nije uzvratila udarac. I ako se ne pokaže vrlo brzo da postoji spremnost da država uzvratiti udarac, nemojte se čuditi novim događajima.

Da skratim priču, i zahvaljujem se na ovakvom strpljenju, vi trebate imati punu podršku da radite svoj posao. Svako treba imati podršku da radi svoj posao, ali ne treba dozvoliti drugim ljudima koji su se sada postavili ovdje, koji ne rade svoj posao, a drže predavanje svakom drugom. Ja sam poslanik u opoziciji i imam pravo da držim predavanje svakom što nije uradio svoj posao. I moj posao je da držim predavanje o tome. A ja da sam ministar ili neko u ovom lancu odgovornosti, ja bih, dozvolite, i dok Vi nekog ovdje ne smijenite, ovo sve skupa neće imati apsolutno, niti će nam se ovo događati. Kažu da se tragedija ponavlja kao farsa. Bojim se da se 'Svjetlost', da se Maoča i Bugojno u stvari obrnulo, da se farsa ponovila kao tragedija. Da se jedna farsa ovdje na kraju pretvorila u jednu tragediju i ako ne zaustavimo te tragedije, ovdje se mogu da događaju ozbiljni zločini. A da su teroristi teroristi, to nije sporno. Međutim, mi dok budemo svugdje tražili samo terorizam, nećemo daleko otići, ja mislim da bi bolje bilo da država i svaka institucija radi svoj posao, da prvo pokupimo ove idiote razne, ne medicinske nego druge vrste, jer onaj koji maše zastavom neprimjerenom na vjerskom objektu, ne znam je li terorista, ali je idiot sigurno. I to treba sankcionisati na takav način. Bojim se da sa ovakvim pristupom nećemo ako nemamo spremnost ni na systemske probleme da ukažemo, ministre, ni na političke probleme i, na kraju, na personalne, e, onda smo ovo sve džaba radili. Ali eto, hvala Bogu, nećete dugo.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.
Sljedeći je uvaženi zastupnik Sadik Bahtić.

SADIK SADO BAHTIĆ:

Zahvaljujem.

NIKO LOZANČIĆ:

Ispričavam se, ispričavam se uvaženom zastupniku Bahtiću; intervencija, uvaženi zastupnik Mirko Okolić je ipak sada.

MIRKO OKOLIĆ:

Ja sam mnogo vremena potrošio insistirajući na tome da se u Maoči dešavaju određene stvari koje nisu normalne za jedan poredak i jednu državu, a to se pokazalo u zadnje vrijeme pred akciju Maoča i u natpisima novinskim, odnosno u medijima bilo koje vrste. Pa imali smo recimo u medijima takve natpise ili saopštenja da su recimo policijska vozila krenula u Maoču da malo patroliraju gore, pa onda budu zaustavljeni, to citiram skoro, pa im gume budu izbušene i blatom još namazana vjetrobranska i ostala stakla na vozilu, i nikom ništa, itd., itd. I onda naravno da se nakon svih tih intervencija i izjava moralo doći do toga da je neko dao naredbu za akciju 'Svjetlost'.

Ja sam čuo ovdje da je neko postavio da je ta naredba upitna da li je trebala ili nije. Ja protiv te naredbe nemam ništa reći zato što smatram da je ona zaista trebala da bude izdata i da je to dobro što je odrađeno. Ne bih se uopšte uplitao u to kao što je neko rekao koliko je tamo ljudi bilo angažovano ili da li je toliko trebalo ili nije, to mene uopšte ne interesuje. Mene interesuje samo da mi neko kaže je li iza te akcije bilo rezultata ili nije? Ja o tehničkom dijelu te akcije neću da govorim, neću da slušam tamo one priče kako je Granična ... radila u saradnji s ovim, nije nikad prekršaja napravila, kako ova policija, itd., itd. Da li je znači tu bilo rezultata ili nije? Očekivao sam da se kaže tu i tu smo pogriješili, a tu smo dobro odradili. U ovoj informaciji se kaže da je ta akcija bila takva da nije mogla postići puno iznenađenje, što je bio cilj akcije. To je ta krupna izjava u toj informaciji, što znači da je ta akcija, narodnim rječnikom, provaljena. Zbog čega se to sad desilo, da li je to zbog obimne akcije pripadnika MUP-a i ostalih ili je zbog nečega drugog, uglavnom to se desilo, ali tako piše.

Dalje, mi smo kao Zajednička komisija za nadzor nad radom Obavještajno-bezbjednosne agencije inicirali jednu tačku dnevnog reda koja se otprilike zove 'Informacija Obavještajno-bezbjednosne agencije o aktuelnom bezbjednosnom stanju u BiH' i predloženo je da to bude informacija predočena od strane Obavještajno-bezbjednosne agencije pred oba doma. Zahvaljujući vama u Kolegijumu to je bilo na papiru realizovano. I vi ste prihvatili taj prijedlog i dali ste pismenu saglasnost da se može zakazati sjednica oba doma i da se informacija OSA-e nađe pred Domom. I zaista je to bilo sa vaše strane ok i uz određene konsultacije to je bilo. Međutim, dešava se poslije da Savjet ministara stopira tu informaciju pod izgovorom da OSA ne može da daje informaciju bez Savjeta ministara i mi smo naravno kao komisija tražili da usaglase Obavještajno-bezbjednosna agencija i Savjet ministara ono što će Obavještajno-bezbjednosna agencija iznijeti ovdje nama parlamentarcima, ali evo do te realizacije nije nikad došlo. Ta inicijativa je došla na osnovu zaključaka sa mnogo tih seminara, rasprava i komisija i zaključaka da u ovom dijelu nešto škripi, a da škripi vidjećemo još na kraju.

Ja evo postavljam pitanje ovdje sada gospodinu ministru koji je prisutan, a na pitanje ili recimo na konstataciju, čini mi se, gospodina Izetbegovića, da to možda nije terorističko djelo, da je to pojedinac tamo radio zbog nečega itd., itd., da on nama kaže kasnije da li on smije reći ili da li će moći reći da to nije oblik terorističkog djelovanja. Ja ću tu informaciju njegovu poslije da koristim. Ja bih volio da on to kaže i volio bih, bio bih sretan, da kaže da nije oblik terorističkog

djelovanja i da to bude tako. Međutim, ja nisam siguran da će to tako biti i zato se plašim da to tako neće biti, jer se definicija terorizma ne zna baš tačno, ali se otprilike od slučaja do slučaja ona lagano prilagođava, ali bi svaka od tih definicija rekla da je to jedan oblik terorizma. Bugojno se dešava iza akcije 'Svjetlost' gdje sam ja takođe i mnogi drugi rekli da je akcija 'Svjetlost' plod rada službi bezbjednosti i obavještajnih službi u BiH, ali da tu ima izgleda i taktike od strane onih protiv koga je ta akcija bila izvođena. U stvari ja mislim da se u Gornjoj Maoči namjerno radilo tako da se privuče pažnja da bi se mi zadovoljili akcijom 'Svjetlost' i mislili da je sve što u BiH sa tog aspekta događa – događa se u Maoči. Ustvari, to nije tako, oni nisu nikada naivni i da u toj mjeri i na taj način tako postupaju i desilo se da je to istina i da je upravo negdje u centralnoj Bosni to što je poznato kao glava.

Dalje, mi možemo reći da federalni mediji nisu baš najbolje posvetili pažnje postperiodu Bugojna u smislu da se da značaj tome i ozbiljnost. A možda nisu ni cjelokupni mediji u BiH, a ovi evo federalni sigurno nisu. Dalje, dolazimo do podatka ovdje da određena lica budu zaustavljena, kontrolisana, da nemaju lična dokumenta, da nemaju vozačke dozvole kada voze automobile i da još navodno kao kažu da ne priznaju Sud BiH i na tome se sve završi. Pa ja ne mogu da shvatim kako ta lica nisu procesuirana. Koji to zakon fali da ta lica ne budu procesuirana? Evo, ja ću postaviti pitanje svima nama, evo, neko od nas neka bude na nekom skupu sportskom, kulturnom, ili nije tako bitno kome, neka slučajno tamo nekakva bude gužva i neka i nas rutinski kontrolišu da nemamo dokumente, ja tvrdim i glavom i svim da bi odmah bili privedeni i u prvu stanicu policijsku odvedeni i da se sravni identitet sa našom matičnom stanicom policije odakle smo mi, gdje bi se morao utvrditi identitet, a ovdje ništa. Pa izgleda da su oni opštepoznati policajcima i ostalim i kaže: Šta ti mene kontrolišeš, pa znaš ti ko sam ja, itd. I to sad policija pita nas parlamentarce, mi imamo takvu pojavu, jao! Pa samo što nisu rekli, oni nama još odvale i po šamar kad mi hoćemo da idemo u Gornju Maoču, zamažu nam auto i još nam nareda da ne smijemo zvati šefove, jedno tri poslije sata dok oni ne odu negdje. Takva je poruka od tih organa. 'Ovdje su pojedinci', majstorski pokušavaju prenijeti tezu i odgovornost oko svega ovoga. I to je ono što se zove politikanstvo i to je recimo gospodin Remzija Kadrić pokušao da to majstorski proba skrenuti pažnju sa toga, majstorski pravo.

Dalje, imamo podatak da su pripadnici ovoga pokreta o kome mi govorimo, to je ekstremni, radikalni, itd., vehabijski pokret koji ima još nekih potpokreta u svom djelovanju, uglavnom sastavljen od jako malog procenta nebošnjačkog stanovništva, odnosno ljudi iz afroazijskih zemalja, a veliki procenat ljudi ili lica iz BiH. I taj procenat se kreće negdje od 98 % za lica iz BiH do 97% u odnosu na 2 - 3% ovih drugih. I neko je to rekao - pa dobro je, kao nema njih mnogo. Ma upravo i jest opasnost u tome. Ja bih volio da u svemu ovome ima njih više, a da ovih naših ima manje. U tome i jeste opasnost. Oni su svoj cilj ostvarili. Nisu oni došli u BiH da ovdje prave kuće i vile i da dovode iz afroazijskih zemalja ljude i da tu nešto ko rade, jer oni to mogu i tamo raditi. Oni su došli ovdje da izregrutuju nove kadrove za svoje potrebe, o čemu mi moramo da vodimo računa, i to kadrove koji su bosanskohercegovački građani, koji nisu prepoznatljiviji ni po čemu u Evropi i u svijetu po svom ponašanju i po svemu ostalom, i po izgledu itd. To je sad nešto zbog čega se taj cilj pokušava na takav način ostvariti.

Imamo informaciju, pored ostalog, i Obavještajno-bezbjednosne agencije i ona nije stepenovana ni jednim stepenom tajnosti. Vjerovatno je uvidjela Agencija da i druge formacije su takve i da će tu biti prisutna javnost koja vidim da ih to ne interesuje mnogo, jer ostao je samo gospodin Čavar, a zna se ovdje desiti da je puno ovo ovamo desno od nas kad se o nekim drugim temama mnogo manje važnim za BiH sa mnogo većim afinitetom razgovara, i onda ih ima.

Znači, nije stepenovano. A ja vam kažem, i vidjećete šta je sve ovdje napisano, ja ću samo neke (koliko imam još vremena) postulate reći pa ćemo da vidimo. A ovdje ova informacija.

NIKO LOZANČIĆ:

U kreditu si već.

MIRKO OKOLIĆ:

Molim?

NIKO LOZANČIĆ:

U kreditu si, rekoh.

MIRKO OKOLIĆ:

Dobro, može i relik da sastavim. I neću repliku koristiti. Može, predsjedavajući?

NIKO LOZANČIĆ:

Može, može.

MIRKO OKOLIĆ:

Dobro, hvala. Ali ne daj vam Bože ili ne daj nam Bože da je ova informacija došla stepenovana. Onda bi mi tek za glavu se uhvatili i vidjeli šta je sve to u njoj napisano i koliko je to ozbiljno.

Obzirom da nemam mnogo vremena, ja neću sve ovo što je potrebno nama ovdje danas reći nego ću samo neke stvari. A ova informacija napisana je znači od Obavještajno-bezbjednosne agencije koju je potpisao generalni direktor Almir Džuvo koji je, evo igrom slučaja, Bošnjak. I to nema znači nikakve veze što je on Bošnjak, on je napisao jednu informaciju koja je, ja mislim, otprilike najtačnija od svih ovih informacija, otprilike tačna za te potrebe. E ako ovo nije tako i ako imate primjedbu, gospodo, oni koji misle da to nije tako, pokrenite inicijativu za njegovu smjenu jer ovu informaciju je on plasirao. A ako nema takve inicijative za njegovom smjenom, onda se moramo dobro zabrinuti za ovu informaciju koja je ovdje i koja je tek ovlaš od informacije jer nije stepenovana, a šta bi tek bilo da je stepenovana.

Ovdje ćete naći mnogo toga gdje se kaže i kako djeluje i ko djeluje itd., i ko će prvi doći na udar, i da su to ipak Bošnjaci i da danas u bošnjačkom narodu ja imam prijatelje koji mi nekidan pričaju: nije mi problem više, kaže, i ne pričam više ne daj Bože da mi djeca samo okuse droge, sad, kaže, samo molim se Bogu ne daj Bože da mi djeca ... ovoga pokreta i odoše mi djeca u Božiju, itd. Ovdje određene podrške ima i simpatija u BiH prema tom pokretu, a da je to tako evo vam podatak. Na početku toga nije moglo biti ni jednog pripadnika iz BiH, jel tako, ili barem malo. A sada ih imamo 97-98%, što znači da bez simpatije i podrške ne bi taj pokret rastao u BiH. Da mi nemamo simpatije određene prema tom i podršku, naravno da ne bi uopšte bio i da bi pokušaj ovih koji su to infiltrirali ovdje propao.

U izjavama, znači, ja se ograđujem ovdje, nemoj da me ko pogrešno shvati, u izjavama je bilo spomenuto i to da je vrh Islamske zajednice umiješan u ovo. Znači, ja govorim u izjavama, i ja sam te izjave slušao i čitao. I ja poslije toga nisam jake, čvrste argumente čuo Islamske

zajednice da se od njih ograđuje. Javno treba, ukoliko nema s tim veze, da se ogradi od svih ovih stvari koje ovdje pišu u ovoj informaciji.

Evo, izgleda da će mi vrijeme doći za diskusiju kraju i zato predlažem sljedeći zaključak.

_____ (?)
Davno isteklo.

MIRKO OKOLIĆ:
Nije replika.

_____ (?)
I replika je istekla.

MIRKO OKOLIĆ:

Pa druga. Zbog ozbiljnosti materije, ovo je ozbiljna materija zaista, ali dobro, zbog ozbiljnosti materije koja je vidljiva i iz priloženih informacija predlažem zaključak da odmah iza održavanja 82. sjednice Predstavničkog doma – a otprilike sam takav rok dao, jer je nemoguće to uraditi prije jer nema objektivnih mogućnost održati tematsku sjednicu Predstavničkog doma, govorim o Predstavničkom domu, ne govorim o oba doma, jer to smo rekli da više nije uspješno – BiH na temu o trenutno bezbjednosnoj situaciji u BiH sa osvrtom na terorizam. Na sjednicu pozvati Savjet ministara, članove Predsjedništva, (nisam hijerarhijom redao nego kako sam se sjećao), SIPA-u, Obavještajno-bezbjednosnu agenciju, Federalni MUP, MUP RS-a, Tužilaštvo BiH, Sud BiH, Graničnu policiju BiH, Službu za odnose sa strancima, te po potrebi i druge, ako Kolegij to predloži. Znači, ostavljam vama da u dogovoru vidite možda još neko treba i da naravno imate odriježene ruke.

_____ (?)
/mikrofon nije uključen/

MIRKO OKOLIĆ:
Molim?

_____ (?)
/nije uključen mikrofon/

MIRKO OKOLIĆ:

I da vidimo ko će doći. Na kraju mandata vjerovatno neće niko. I na kraju, sjednica jednim dijelom da bude zatvorena za javnost. Ako to ne ispoštujemo nećemo opet dobiti one informacije koje ćete vi ovdje čuti i znojićemo se svi od nekih iznenađujućih informacija.

NIKO LOZANČIĆ:
E, isteklo je vrijeme.

MIKO OKOLIĆ:

Hvala vam lijepo. Hvala Vama predsjedavajući na razumijevanju.

NIKO LOZANČIĆ:

Sad je stvarno isteklo. Replika, uvaženi zastupnik Denis Bećirović.

DENIS BEĆIROVIĆ:

Bilo bi dobro kad bi Izborna komisija u kriterije za kandidiranje uvela da kad se kandidirate u ovaj Parlament BiH prvo da testiraju da li imate čelične živce. Tek ako imate najizdržljivije moguće živce, onda treba da vam dozvole da se kandidirate u Parlament. Ja ovdje, evo 14 minuta slušam kolegu Mirka Okolića iz ni manje ni više već SDS-a i čovjek, odnosno to rukovodstvo SDS-a prije nekoliko dana, na dan godišnjice najvećeg genocida u Evropi poslije 1945. godine, odlikuje dva najveća zlikovca u Evropi, poslije '45. godine, Radovana Karadžića i Ratka Mladića. I on, iz tog SDS-a, po nesreći meni odmah ovdje iznad glave, 14 minuta priča da se neko ograđuje, neka vjerska zajednica, neko od nečega. Pa to je prevazišlo sve moguće mjere. Da ovdje ima trunka države, da ima trunka ozbiljnosti ove međunarodne zajednice, pa tebi bi, kolega Okoliću, i SDS-u zabranili bi vam političko djelovanje.

MIRKO OKOLIĆ

/mikrofon nije uključen/

DENIS BEĆIROVIĆ:

Ma ja govorim da ima elementarnih pojmova. Ja ne znam ko te može slušati, ali ja te dalje ne mogu slušati.

NIKO LOZANČIĆ:

Sljedeći je uvaženi zastupnik Ekrem Ajanović.

_____ (?)

/nije uključen mikrofon/

NIKO LOZANČIĆ:

Ispričavam se, kako treba dobre živce imati, uvaženi zastupnik Sadik Bahtić.

SADIK SADO BAHTIĆ:

Zahvaljujem.

Meni je žao što je kolega Lagumdžija otišao pa i kolega Denis Bećirović. CIK bi trebao uvesti kriterije odgovornosti poslanika Zlatka Lagumdžije. Čovjek ovdje nije bio pola godine. Danas je došao pola sata da nam drži političku lekciju, a zna se dobro da se sva njegova diskusija vjerujte svodila na Miletića, direktora Federalne policije, zato što mu je potpisao krivičnu prijavu za njegovu reket aferu. Cijela njegova priča je bila i vrtila se oko direktora Federalne policije. A ova vlast, što je govorio kolega Denis Bećirović pet-šest puta, ova vlast bar nema afera, nema reket afera, nema građevinske mafije, a tamo gdje SDP vlada, vjerujte, sve vrvi od reket afere i

građevinske mafije. Ako građani BiH žele takvu mafiju, ja znam puno sirotinje kojima su SDP-ovci na vijeću oduzeli zemlju, pretvaraju zemljište poljoprivredno u građevinsko da bi mafija gradila tamo, e, to je ta vlast koju oni nama naturaju. E sad toliko.

_____ (?)
Dnevni red.

SADIK SADO BAHTIĆ:

Dnevni red je. Sigurnosna situacija u BiH se može definisati veoma ... sa tendencijom pogoršanja. Izborna je godina i ovo će, vjerujte, /nerazgovijetno govori/ u mnogim sferama života značajno uticati na stanje sigurnosti. Politička previranja, koaliranja, podmetanja i razni oblici protiv ... aktivnosti, a sve radi izbornih rezultata, stvaraju ambijent nesigurnim i neizvjesnim. Javno deklarirane destruktivne snage unutar BiH koriste takvo stanje za svoje agresivno političko djelovanje i jačanje svojih pozicija za predstojeće izbore. Psihološko-propagandno političko djelovanje i jačanje svojih pozicija, odvajanje jednog entiteta ili stvaranje novih podjela unutar države čini situaciju neizvjesnim a kod stanovnika brigu za budućnost. Takav ambijent dovodi do porasta ... kriminala, terorizma, prodaje ... droge, ilegalne prodaje oružja itd. Stvaranje takve slike pred očima međunarodne zajednice odlaže prijem u euroatlantske asocijacije što destruktivne snage objašnjavaju kao nesposobnost vladajućih stranaka, kao ovi iza mojih leđa, da stanje normaliziraju kako bi sebe prikazali kao ključ svih rješenja. Oni bi sve riješili kad bi došli, ništa ne bi bilo, ni vebabija, ni terorizma, ni kriminala, ni korupcije. A znamo gdje su oni, alaselamet. Teško onima koji žive u Tuzli i u Bihaću, tako to, ja živim zato što imam svoj distrikt, tako gdje nema ...

_____ (?)
/mikrofon nije uključen/

SADIK SADO BAHTIĆ:

Amin, amin. Samo ti aminuj. Kad je u pitanju terorizam, kolege su moje kazale terorizma ima svugdje, i u RS-u, i u ..., i u Zagrebu. Naravno, da niko to ne osporava, međutim moramo se sistemski boriti protiv toga. Ja podržavam sve mjere Ministarstva sigurnosti. Evo, imamo danas priliku da usvojimo ovaj Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti tajnih podataka koji je jedan od elemenata u borbi protiv terorizma, što je predloženo, pa pokažimo to i na djelu.

Napad u Bugojnu danas je nanio veliku štetu ugledu države i predstavljanju jednog naroda kao radikalni u čemu su posebno doprinijele i izjave pojedinih političara, direktora i vjerskih dužnosnika. Vjerujte, vidjeli ste da su se utrkivali, svako izjave daje i ovakve i onakve, što stvara veliku pomutnju kod naroda.

Također da dalje ne ..., ja ću svoje vrijeme skratiti. Inače ja sam predložio jedan zaključak, znači da se usvoji sigurnosna strategija, da se uradi sigurnosna strategija BiH. Znamo da je Sigurnosna politika BiH usvojena 8. februara 2006. godine i ona predstavlja veoma značajan i kvalitetan dokument. Ovaj dokument daje okvir i smjernice za izgradnju strukture i svih mehanizama neophodnih za efikasno djelovanja sistema sigurnosti. Sigurnosna politika je

dokument koji su usvojile sve države u okruženju da bi nakon toga usvojile ... i nacionalne strategije sigurnosti što je bio preduslov za usvajanje ostalih značajnih dokumenata kao što su smjernice, tehnički zadaci i druge strategije unutar subjekata radi efektivnog i funkcionalnog djelovanja. Sigurnosna politika je stvorila osnov da se pristupi izradi sigurnosne strategije BiH. Strategija sigurnosti BiH treba da bude dokument koji će usvojiti ovaj parlament i time prihvatiti političke stavove o temeljnim pitanjima nacionalne sigurnosti, izvršiti harmonizaciju zakona na nivou cijele države, graditi zakonski uređen i povezan sistem u odnosu ... na institucije sigurnosti, implementaciju već postojećih zakona u oblasti sigurnosnog sustava, reformu sigurnosnog sustava provoditi u pravcu primjene principa EU.

Eto, ja ću stati na pet minuta, mislim da sam bio jasan. Zahvaljujem.

NIKO LOZANČIĆ:

Svaka čast. Sljedeći je uvaženi zastupnik Ekrem Ajanović.

EKREM AJANOVIĆ:

Gospodine predsjedniče, kolegice i kolege, poslije današnje rasprave mogu reći slobodno da ima dosta diskutacija sa određenim njihovim stavovima da se slažem, a ima dosta diskutacija normalno, sa kojima se ne slažem. Ali pomalo sam postao i tužan jer prvo pitanje koje sebi postavljam, postavljam pitanje šta je zapravo Parlament BiH? Mene podsjeća na neka davnašnja vremena kada u jednoj zemljoradničkoj zadrugi direktor čita uspjehe pa kaže: 'Jedan kuma pet tona proizvedeno ovog, pa dva kuma pet proizvedeno onoga.' I sada jedan pita: Bogati de mi reci šta je to kuma?' A direktor kaže: 'Ti si antielement i ne smiješ pitati stvari koje su državna tajna.' Znači 'kuma', on ne zna reći kuma, to je državna tajna. Tako ispada i sada. Sadiković nam je rekao, ministar, sve zapravo da ne smije reći ovom parlamentu zbog istrage jer ovaj parlament ne smije znati pravu istinu, znači trebaju da znaju samo oni koje smo mi postavili, koje smo mi napravili, koje smo mi dali. A zaboravljaju, ta gospoda zaboravljaju da postoje zatvorene sjednice. Na zatvorenim sjednicama može da se raspravlja o stvarima i u svrhu istraga koje se ne smiju javno kazati i mora se potpisati. Prema tome, svugdje u svijetu to je jedno normalno povjerenje u Parlamentu. I iz tog izvodim zaključak da se ja počinjem plašiti da se pomalo neće država pretvarati u pravnu državu, ali ne demokratsku, nego pravnu državu kojom će policija početi da vlada. A to je vrlo opasno. Protiv toga sam se uvijek borio i uvijek ću se boriti. I zato je možda i pogreška, pa i ja sam učinio da sam glasao da zajednički raspravljamo o dvije stvari, o dva događaja.

Prvo, akcija 'Svjetlost' je potpuni promašaj policije, potpuni promašaj policije. A da se taj isti ministar ovdje kleo da će za 15 dana dati nam cjelovit izvještaj koji će usvojiti na Vijeću ministara, a desilo se da je sud sve pustio na slobodu, da nema nikakvog terorizma, da nema napada na ustavno uređenje itd., što je vrlo opasna stvar. I sad mi prelazimo na drugu stvar koja opet mene jako, jako žalosti, a to je da se stvarno desio jedan teroristički čin u BiH. I svi oni koji vole ovu zemlju, a vjerujem da svi volimo, njima je jako žao da se u našoj zemlji mogu stvarati i uopšte ostvarivati teroristički napadi. To je jedan problem. Jedina svijetla stvar koja se desila u tome da su brzo uhvatili ljude koji su izvršili taj događaj i ako Bog da, ako budu službe odradile svoj posao, ako budu znale odraditi svoj posao, ako budu htjele odraditi svoj posao, onda će znati nalogodavce i onda ćemo skinuti sa dnevnog reda ove rasprave – da li je to islamski terorizam ili je neki drugi terorizam, ili ovaj terorizam. Jer ja postavljam sebi pitanje, kad sam slušao određene službenike, određene rukovodioce određenih službi, oni su se kleli da će sve ispitati do kraja ali da se ne treba miješati u stvari, da oni to mogu uraditi itd. A čak, nažalost, jedan je

rekao da su oni imali informaciju da će se to desiti. E sada, ako su ti ljudi imali informaciju i znali da će se desiti, zašto nisu to spriječili, njih treba osuditi, treba ih smijeniti, treba ih uhapsiti. Da bude dalje taj isti čovjek u kojeg se međunarodna zajednica zaklinje i određeni ljudi pričaju, on danas daje izjavu u Dnevnom avazu 'ne možemo pratiti sve potencijalne teroriste'. Znači, on kaže da u BiH, ovom izjavom svojom kaže da u BiH ima koliko god hoćeš potencijalnih terorista jer ih ne može pratiti. A kako je to moguće, molim vas?

E treća mi se stvar javlja da moram da raspravim. Nekidan sam slušao Radio-televiziju Beograd gdje je bila Kondić, bio njihov neki ministar i bio savjetnik, tako kažu bar da je savjetnik ... za terorizam Dževad Galijašević, i u tom momentu oni kažu 4.000 ima terorista u Tešnju. I u jednom natpisu koji je bio taj Dževad Galijašević je napisao da sam ja Abu Hamza i gori od Abu Hamze. I sad ispade da ja sam vođa terorista. I sada da bi ispravio taj Galijašević, on kaže: 'Ne, ne, ja sam se prevario, nije on nego to je Haris Silajdžić. Znači da postoji neko, određene službe koje hoće da naprave nadzor jer da ima ogroman broj terorista u BiH. I onda mi se postavlja pitanje da li su te obavještajne službe tražile da se desi ovaj terorizam. I zato je meni drago da su uhvaćeni oni koji su izvršili terorizam, a zahtijevam kao poslanik i kao, hajmo reći institucija, (jer bez obzira na to mi pričali-ne pričali, poslanik je institucija), zahtijevam kao poslanik da se do kraja ispita slučaj i da se pod svaku cijenu nađe ko je naredbodavac jer ti ljudi sumnjam da su toliko blentavi pa da su sami od sebe došli i rekli hajmo napraviti ovaj teroristički akt. Mada, dalje isto tako govore, što mene zabrinjava, određeni ljudi iz policije koji se smatraju da su vrlo veliki, kaže, ovdje pojedinci ... na granici razuma. Ako oni tvrde da ima 3.000 ljudi i da su ti ljudi na granici razuma, onda oni trebaju svi tih 3.000 ljudi odvesti psihološki da se ispituju, da se psihički ispituju, da se utvrdi, jer će biti koliko god hoćeš terorističkih akata.

Znači ako imate broj ljudi za koji govorite da postoje kao teroristi, pa šta je 2.000 ljudi pratiti? Šta je pratiti 2.000 ljudi? 2.000 ljudi možete da pratite bez problema ... ako imate dobre obavještajne službe, ako imate dobre policijske snage, ako imate organizovano sve ostalo, jer to se mora. I mi kao Parlament trebamo da dvije stvari danas zaključimo. Prva stvar: ne može se vlada ni ministri odnositi, ni tužioci, ni šefovi policija, prema ovom parlamentu kao da je to mjesna zajednica pa im slati izvještaje koje smo mi sve već čuli na televiziji, u novinama pročitati, svim raznim novinama kojim god hoćete, a oni nama pošalju ko izvještaj, eto nešto je to izvještaj. Pa taj nam izvještaj ne treba, mi smo to već čuli kao i svi drugi koji nisu poslanici. Znači, ozbiljno treba staviti primjedbu vladi i određenim organima koji ne odgovaraju ... na zahtjeve Parlamenta koji traži i insistira da se govori istina i da se utvrđuje istina, jer ako postoji istina onda bi mi međusobno imali veće povjerenje, ne bi govorili da ima ovih ili onih, ne bi govorili da je to, evo kao sad što je prije mene govornik rekao, da 97% muslimana imaju simpatije prema tim ljudima, što je opšta laž, pa hoćete u džamiju pa petkom pogledajte, pa zna se ko je vehabija. On klanja farz i ne klanja više sunet, niti tespaha, niti ništa drugo, on napusti džamiju. Pa kad vidite to da tri-četiri čovjeka imaju, recimo, u Tešnju ih ima pet-šest, nema ih više. Pod kontrolom su 100% i znam sigurno to da ti ljudi nemaju veze sa terorizmom. Ne kažem da nema ljudi.

Drugo, kažu, ne može se pratiti finansijski. Kako se ne može pratiti finansijski? Kako? Zakonom je omogućeno da nas sve prate finansijski. Ja kad hoću da platim čekom više od 20.000 maraka, ja moram ispuniti obrazac: odakle mi te pare. Prema tome, kako onda oni u bankama kad dobije neko više od 20.000 maraka po zakonu keš love, kako ne pravi određene stvari, kako ne daje izvještaje. I na osnovu toga može se sve napraviti, može se sve utvrditi, može se sve naći.

E sad da završim, osuđujem u potpunosti ovaj teroristički napad i očekujem od organa koji su zaduženi da do kraja izvedu ove mjere da bi se utvrdilo pravo činjenično stanje i da bi se određene stvari dovele do kraja. I još moram jednu stvar reći, neko je ovdje govorio Islamska zajednica, vrh Islamske zajednice itd., pa molim vas Islamska zajednica se ogradila od vehabija. Pa jeste li čitali nekidan članak koji je Enes Ljevaković, koji je na neki način jedan visoki funkcioner Islamske zajednice koji je baš u tom smislu, u tome tijelu, on je jednom u „Dnevnom avazu“ napravio jedan članak u kome je Islamska zajednica 100% osudila vehabizam i osuđuje ga kao takvog.

NIKO LOZANČIĆ:

Vrijeme!

EKREM AJANOVIĆ:

Ali su isto tako rekli da oni ne mogu vršiti i ne trebaju da vrše policijske operativne radnje. To ako dozvolimo da Islamska zajednica vrši operativne policijske radnje, da Pravoslavna crkva vrši operativne radnje, da Katolička crkva vrši operativne radnje, pa onda mi ne stvaramo državu sekularnu nego stvaramo državu vjersku i to su po mom sudu gluposti. U svakom slučaju ovaj akt kao akt osuđujem, prihvatam one mjere koje su predložili da treba da se poboljšaju određeni uslovi pa i zakonski i ekonomski i finansijski itd., ali bogami ovaj izvještaj koji je ovako štur i koji je ovako napravljen, to je izvještaj mjesne zajednice i ja ga ne bih mogao prihvatiti.

Hvala vam lijepo.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Momčilo Novaković.

MOMČILO NOVAKOVIĆ:

Gospodine predsjedavajući, ja ću vrlo kratko, bez namjere da Vama uzmem kao predsjedavajućem to pravo, ali mi smo danas imali tačku dnevnog reda Informacija Savjeta ministara BiH o terorističkom napadu na Policijsku stanicu u Bugojnu, i nismo imali informaciju Savjeta ministara. Imali smo materijal naše komisije koja nije usvojila ni jedan od predloženih zaključaka. Dakle, vodili smo jednu raspravu na temelju ove informacije Ministarstva bezbjednosti, odnosno sigurnosti BiH, od koga i nije trežena informacija, znači i nije tražena informacija od strane ovog doma.

Imajući u vidu i niz zaključaka ovdje koji su predloženi, ja bih predložio zaključak da se informacija vrati nadležnoj komisiji koja će još jednom razmotriti, kako postojeća dokumenta i zaključke koji su ovdje bili predloženi, tako i informaciju Savjeta ministara koja će u međuvremenu biti dostavljena ovoj komisiji. Mi jednostavno pred sobom znači nemamo ni jedan dokument za koji danas možemo ovdje da se izjasnimo a koji smo mi tražili, pogotovo što smo dobili jednu grupu zaključaka od kojih su neki koliko zaključci toliko, čak, evo gospodin Bahtić je predložio i čitav postupak, način postupanja, dakle onih koji to sami treba da osmisle kakvu će strategiju, on je predložio sam sve to ..., s druge strane zaključke SDP-a koji su ovako uporedili pet-šest neuporedivih stvari kako bi relativizovali valjda jednu ili svih tih četiri-pet stvari,

naravno, po dobrom starom običaju: komunisti su se izjednačili sa antifašistima, iako znamo da antifašisti nisu samo komunisti, odnosno da su svi ostali i mnogi drugi bili antifašisti, tako da smatram da je neophodno vratiti, ponavljam, vratiti ovo nadležnoj komisiji koja bi još jednom sagledala sve i pokušala doći do prijedloga zaključaka. Znači, ona može predložiti Parlamentu i da ih mi onda na sljedećoj sjednici – imajući u vidu i ovaj zaključak gospodina Okolića, znači da li u dijelu koji će biti zatvoren za javnost ili čitava sjednica zatvorena itd. – razmotrimo i donesemo set ozbiljnih mjera, i zaključaka, i zaduženja za one koje smo mi ovdje na ovom parlamentu birali.

Hvala vam lijepo.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Što se tiče Vaših opaski u svezi naziva točke dnevnog reda i materijala po kojima smo vodili raspravu Vi ste u pravu, međutim mi smo se ipak kao uži Kolegij opredijelili da ovo stavimo na dnevni red, da raspravimo, a sve vas smo upoznali i vi ste na Proširenom kolegiju dali svoju suglasnost da na ovakav način nazovemo ovu točku dnevnog reda.

Što se tiče Vašeg zaključka, molim Vas da ga dostavite do vremena glasovanja kako bismo se mogli izjasniti.

Sljedeća je uvažena zastupnica Milica Marković.

MILICA MARKOVIĆ:

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Koleginice i kolege poslanici, javila sam se na kraju ove diskusije mada sam mislila da se ne javljam zato što je bilo diskusija i kada sjedite samo i posmatrate, odnosno slušate sve te diskusije, onda je jasna slika ko ovdje u ovom parlamentu zaista ima namjeru i želi iskreno da se ova loša pojava i tendencija u BiH, a to su ti teroristički napadi i pojave koje se dešavaju – da se one suzbiju i da se borimo protiv njih, a ko nema.

Neko je danas spominjao ovdje od prethodnih govornika i rekao da mi možda i isprazno diskutujemo o ovoj informaciji zato što nema predstavnika drugih institucija koje su nadležne i koje bi mogle još kompetentnije da daju odgovore na neka danas postavljena pitanja nego što je to sam ministar bezbjednosti ovdje. I ja se djelimično slažem sa tim ali ne mislim da je bilo neophodno da dođe sada predstavnik OSA-e, ne znam, bezbjedonosnih agencija, mislim da je ključna stvar bila da su danas ovdje ... bili pozvani predstavnici Tužilaštva BiH. Zašto to kažem? Ova informacija ovakva kakva je napisana i svi ovi podaci ovdje koji su prezentovani, po meni je to vrlo korektno i potpuno u skladu sa onim kako je i trebalo da se uradi. Znači, ovdje je pobrojano ono šta su državne institucije uradile, kako su to tehnički izvele i kako se završilo. Ključna aktivnost i ključna stvar je bila: finalna aktivnost je bila u Tužilaštvu BiH. A mi imamo situaciju da je poslije onoga što su sve ove ljude, evo vidjeli smo u ovoj informaciji koliko je ljudi bilo angažovano, koliko je koštala ta akcija, i onda Tužilaštvo nakon izvjesnog vremena, što rekao Slavuj: danas ljudi kada obiju trafik u ostanu 30 dana u zatvoru dok se sve ne ispita i dok se ne izvedu svi dokazi i potrebni elementi da li će se podići optužnica protiv njih ili neće. Oni puste grupu koja je uhapšena u Gornjoj Maoči. Kada se desio slučaj u Bugojnu nakon 24 sata počinitelj ... gdje je pala mrtva glava, ubistvo se desilo, i žena koja je bila u vrlo teškoj situaciji,

taj čovjek se pusti u roku od 48 sati, čovjek završi u Saudijskoj Arabiji. O čemu mi pričamo sada? Kako da se bori država kada Tužilaštvo pusti te ljudi kojima je vjerovatno trebalo da se sudi zato, bar zato što je pala mrtva glava i što se desilo ubistvo. Te osobe nema. Ko ju je pustio? Pustili je predstavnici iz Tužilaštva.

I kada je SNSD principijelno i vrlo argumentovano sve ove četiri godine kako učestvujemo u radu ovog parlamenta u ovom sazivu, kada smo povodom izvještaja Tužilaštva BiH i Suda BiH govorili da tu ima problema, da tu stvari ne štimaju baš kako treba, to se sve nama prebacivalo na, eto, mi smo to zbog presuda koje se donose protiv Srba, zbog ovog, zbog onog. A evo sada, ako hoćete realno i objektivno da posmatrate u kontekstu ove informacije, jasno je da je problem u Tužilaštvu BiH, jer da nije ti postupci bi bili ili u fazi realizacije, ili bi bile podignute optužnice, ili bi se znalo. Ovako samo kaže *istraga je u toku* i nema, tačka, nema ništa dalje.

I kako onda mislimo da sada donesemo? Gospodin Bešlagić je danas rekao: 'Treba zakon kojim će se definisati da se zabranjuje terorizam.' Pa, mislim da je apsurdno da terorizam tako kako je okarakterisan u svijetu i u drugim zemljama, u našem okruženju, i kako se druge zemlje odnose prema tom terorizmu, da je potpuno naivno i banalno da mi sada kažemo: treba nam zakon kojim se borimo protiv. Pa to je logična stvar isto kao što je logična stvar da završite prvo osnovnu školu da biste išli dalje, na dalje školovanja. Ali, tu se stvar prebacuje na teren: treba donijeti zakon, treba ovo, treba ono, treba ovako, treba onako; ali tamo gdje je ključni problem tu ne želimo, nećemo da pričamo o tome i nećemo da kažemo da je problem u Tužilaštvu BiH i njihovom odnosu prema mnogim pojavama u ovoj zemlji, pa evo na kraju i u najtragičnijim pojavama kao što su teroristički napadi.

I na kraju bih htjela da demantujem dvije stvari, nisam se javila za repliku, ali evo mislim da ćete mi dozvoliti u okviru moje diskusije da kažem. Gospodin Sadik Bahtić je rekao ima terorizma svugdje, ima ga i u RS-u i, nabrojao sve gdje ga na drugim mjestima ima; pa da je sreće da je cijelo ukupno stanje u pogledu terorističkih pojava u cijeloj BiH kakvo je u RS-u, mi bi bili srećno društvo, ne bismo imali Bugojno, ne bismo imali Zenicu, ne bismo imali ubistva po tramvajima u Sarajevu i slične situacije. I ono što ste rekli vi iz SDP-a da ovdje vladajuće partije drže lekcije jedni drugima kao da su oni opozicija a ne vladajuće partije; pa moram Vam reći, gospodine Bećiroviću, da je SNSD nekada prije, Vi ste možda zaboravili na to, kada je bila situacija da treba smijeniti prethodnog ministra bezbjednosti Tarika Sadovića, mi smo i tada, prije nego što je došlo do njegove smjene, ukazivali šta taj čovjek, kako se taj čovjek ponaša i šta se događa sa njim i zašto je zaslužio da ga ovaj parlament smijeni, da smo htjeli da sagledamo ukupnu i realnu situaciju oko tog ministra. Ali nismo dok nije dogorilo samoj stranci SDA kada je morala sama da pokrene inicijativu da se čovjek smijeni i da se imenuje drugi ministar. Tako da ne možete to imputirati SNSD-u. Isti takav principijelan odnos je naš bio prema Tužilaštvu, iz razloga koje sam već prethodno pomenula, i prema nekim drugim institucijama u ovoj državi, koje se ponašaju kako se ponašaju. I ukoliko se bude nastavilo takvo ponašanje i ovakav trend da želimo da ili gurnemo glavu u pijesak ili da probleme guramo pod tepih, mi možemo očekivati samo neko novo Bugojno, novu Zenicu, nove pojave takve kakve su bile, a dokle će ova zemlja doći, to ćemo mi tek da vidimo, i vidjeli smo u prethodnom periodu.

Prije možda ne više od dva mjeseca gospodin Lagumdžija je ovdje ustao i rekao pred svima nama da traži da se iz Ministarstva bezbjednosti dostavi informacija ko je dostavio podatke, tako je on to rekao, da se na sajtu Savjeta bezbjednosti našla informacija i čitav spisak

pojedinaца iz državnih institucija BiH koje su u koleraciji sa nekim terorističkim organizacijama. I to je, on je tad to vrlo alarmantno saopštio i tražio ... da o tome budemo obaviješteni. Ja ne znam da smo nekada bili obaviješteni ili ja nisam bila prisutna kada je došla ta informacija ali smo vidjeli poslije toga da sve kada smo očekivali u aprilu i maju mjesecu da se dobije liberalizacija viznog režima i da se oslobode ovi građani, da se dođe do bezviznog režima u ovoj zemlji – stopirano je. Rečeno je 'ne, ne možete'. I ako smo baš naivni toliko, reći ćemo samo to su ona tri-četiri uslova koja mi nismo ispunili, navodno, u zakonskim obavezama, a nećemo priznati što je realno i objektivno da ima tu gro mnogo većih i težih problema. Jedan od tih su i ovi teroristički napadi zbog kojih zemlje i EU i okruženja imaju veliku rezervu prema tome da se BiH liberalizuje vizni režim i uopšte da se njoj dozvoli da dobije status kandidata. Nije slučajna izjava bila, prije 15-20 dana, gospođe Angele Merkel koja je rekla: 'Po prijemu Hrvatske u EU neka stane svaki mogući prijem i neka se zaustavi na tome.' Onaj ko treba, onaj ko hoće da razmišlja realno i objektivno treba da razmisli o svemu tome u kontekstu BiH.

Evo, toliko.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Replika, uvaženi zastupnik Denis Bećirović.

DENIS BEĆIROVIĆ:

Pa, nije Vam trebalo da spominjete SDP a ni mene lično, pogotovo ne ovako neargumentovano da diskutujete kao što ste sada uradili. Mi samo trebamo govoriti o činjenicama. Ovo što ja držim ovdje u ruci je Informacija Ministarstva sigurnosti iz marta ove godine. U toj informaciji stoji doslovce: 'Prema prikupljenim saznanjima pripadnici ove zajednice', misli se na članove vehabijske zajednice u Maoči, 'su u periodu od 2002.-2010. godine kao organizirana grupa provodili aktivnosti čiji je cilj bio da upotrebom ili prijetnjom sile promijene ustavni poredak zemlje.' Dakle, ugrožavaju ustavni poredak zemlje. I to je ocjena, odnosno informacija Ministarstva sigurnosti u Vijeću ministara BiH. E sada, to je dakle ocjena za ovu vehabijsku zajednicu.

Jedina politička stranka koja radi isto ovo (možda i gore što radi ova zajednica) je SNSD. To nije moja ocjena, naravno. Ovdje u ruci imam Rezuluciju Parlamentarne skupštine Vijeća Evrope iz januara 2010. godine. U Rezoluciji Parlamentarne skupštine Vijeća Evropa stoji, citiram: 'Posebno smo zabrinuti činjenicom da vlasti RS-a podrivaju ustavnopravno ustrojstvo BiH kao i Dejtonski mirovni sporazum.' Dakle, Vijeće Evrope govori da vi radite isto ovo što Ministarstvo sigurnosti tvrdi da radi ova vehabijska zajednica. Vi se pozabavite sa ovim ocjenama, ovo nije moja ocjena. Dakle, ako treba, sada ću vam iskopirati, ovo je Rezolucija Parlamentarne skupštine Vijeća Evrope. Umjesto da vidite šta ćete sa Parlamentarnom skupštinom Vijeća Evrope, vi se bavite SDP-om. Šta će vam to?

NIKO LOZANČIĆ:

Replika, uvažena zastupnica Milica Marković.

MILICA MARKOVIĆ:

Pa, ja znam da Vi znate da budete i da se spustite vrlo nisko, ali da znate da iznosite takve neistine, osoba Vaših godina i Vašeg akademskog obrazovanja!

DENIS BEĆIROVIĆ
/nije uključen mikrofon/

MILICA MARKOVIĆ:
Samo malo da ja kažem, pa ja Vas nisam...

DENIS BEĆIROVIĆ:
Piše.

MILICA MARKOVIĆ:

Piše, ali ne piše da je SNSD jednako vehabijski pokret. SNSD je vladajuća partija u RS-u i zato RS mnogo bolje stoji i ekonomski, i politički, i sigurnosno, i kako god hoćete, nego Federacija u kojoj imaju opštine gdje SDP vlada. To je jedna stvar.

Druga stvar, SNSD nikada neće niti ima tu namjeru da napravi bilo kakvu štetu ni RS-u, ni BiH, za razliku od vaše partije koja, evo kao što smo čuli, padaju krivične prijave, upušta se u reketaške i mafijaške aktivnosti, bavi se građevinskom mafijom, u korelaciji je sa tim organizacijama. E to je šteta za građane BiH i tu je udarac građanima BiH. I vi se zapitajte šta vi radite, a nemojte voditi brigu o SNSD-u. O SNSD-u će reći glasači, evo sada u oktobru kada bude, a hvala Bogu kažu da će opet SNSD bili pobjednička partija i da će sigurno bolje stajati nego SDP.

NIKO LOZANČIĆ:
Sljedeći je uvaženi prvi zamjenik predsjedatelja gosp. Beriz Belkić.

BERIZ BELKIĆ:

Ja ću otprilike potrošiti koliko se troši na repliku, diskusija je. Dakle, po mom mišljenju, možda će vas i začuditi izuzev nekih, da tako kažem, ekscenčnih situacija gdje su ljudi izlazili iz konteksta, iz možda i same mjere, rasprava ipak je pokazala da mi razumijemo da je ovo opšti problem i da je ovo problem s kojim se društvo sa svim svojim resursima treba suočiti. To je ohrabrujuće za mene. Naravno, možda svi nismo na ovakav način to doživjeli. Mislim da je vrlo važno imati mjeru u svemu, dakle i u životu, i mjeru u ocjeni nekih stvari, dakle i ovih pojava o kojima mi danas raspravljamo.

Vi ste, gospođo Marković, spominjali i EU itd., mislim da je i EU svojim odnosom prema BiH, da tako kažem, na neki način njezinom izolacijom doprinijela toj frustriranosti unutar zemlje. I bilo bi jako pogrešno, to što gospođa Doris Pak, odnosno Angela Merkel itd., neki šalju signale da treba zaustaviti itd., to bi proizvelo kontraefekte, barem po mom mišljenju. Ovdje je jako važno raditi na osnovnom postulatu 'neka svako radi svoj posao'. Onaj ko ne radi treba ga smjenjivati.

Šta mi kao Parlament moramo raditi? Dakle, naravno, naša je obaveza da donesemo taj regulatorni okvir. Vidjet ćemo šta mi možemo od toga svega uraditi. Taj regulatorni okvir sam po sebi sigurno neće riješiti problem, ali je sigurno jedan segment. Po meni je jako važno osloboditi ove strukture koje se bave ovim stvarima političkog pritiska, dakle izvršiti jednu zaista iskrenu depolitizaciju. Da vas podsjetim, kada smo god ovdje imenovali ljude na čela ovih agencija itd., prvo smo vodili rasprave kojem narodu to pripada, pa kada smo to utvrđivali onda smo išli da identificiramo koja je to politička partija koja će u ime naroda, govorili smo ovo je bošnjačko mjesto, ovo je srpsko mjesto itd., dakle u jednoj strukturi koja je tako osjetljiva i važna za društvo kao cjelinu mi smo ipak unosili ovaj politički aspekt, sve pod plaštom da narodi budu zastupljeni itd. Naravno, ja ne dovodim uopšte u pitanje zastupljenost naroda itd., ali kada je riječ o ovim specifičnim službama tu zaista mora se depolitizacija u potpunosti izvršiti i mora se insistirati na stručnosti i odlučnosti ljudi da rade svoj posao.

Slažem se sa onim ljudima da, u nekim situacijama zaista, oni koji su direktno odgovorni trebaju da podnose ostavke ili da ih neko smjenjuje, jer to su poruke bez kojih zaista ne možemo.

I na kraju, nije replika nego ispravka netačnog navoda, predsjednik Predsjedništva BiH je reagirao u oba slučaja, i to javno i vrlo oštro osudio sa lica mjesta ovaj teroristički čin, kada je riječ o Bugojnu, a naravno osudio je i pojavu u Maoči itd.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći je uvaženi drugi zamjenik predsjedatelja gosp. Milorad Živković.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

... pustimo da svi kažu šta imaju i onda može se na kraju nešto sublimirati. Naime, nema ovdje ni medija, ni bilo koga, razgovaramo kao kolege, razgovaramo o stvarima o kojima ne treba nikoga da ubjeđujem da to nije politikanstvo nego razgovaramo o onome što je problem BiH.

Kolegij je odlučio da idem u Brisel da razgovaram, između ostalog, i sa gospodom Doris Pak, i Kukan, i Fajon, i da pričamo o liberalizaciji viznog režima, ujedno se desilo i Bugojno. Nisam išao kao Milorad Živković, nego sam išao ispred Kolegija i ove Parlamentarne skupštine i vidjeli ste moje izjave koje čak nisu bile ni u saglasnosti sa onima što su govorili iz SR-a. Htio sam da odvojim nešto što se zove liberalizacija viznog režima i ono što svaki građanin BiH treba da dobije sa terorističkim aktivnostima koje se dešavaju svugdje u svijetu, pa i u Evropi.

Ali sad kad ovdje razgovaramo o toj tematici, dajte da razgovaramo otvoreno. Nisam rekao dramatičnim riječima da je ovdje pitanje života i suživota, a ne pitanje odgovornosti ministra, džaba. Kada sam to govorio, mislio sam da vehabijski pokret u BiH pravi probleme čitavoj BiH, da, htjeli mi to priznati ili ne, to je profesor Ajanović rekao u džamijama šta se dešava, da je to sada problem Islamske zajednice i Bošnjaka i da je borba unutar te zajednice. Mi dajemo pomoć da to riješite u tom segmentu, jer ako se ne riješi u tom segmentu, ako se ta borba izgubi na tom mjestu, onda će doći u pitanje suživot u BiH, doći će u pitanje da se svako počne braniti na način na koji može da se brani. O tome smo govorili u iskrenoj želji i volji.

Hoćete li da vam spomenem kada smo govorili o Krivičnom zakonu, evo SDP da spomenem, kada sam ovdje glasno i jasno rekao, evo, da zabranimo četnički pokret, da nisam pripadnik tog pokreta, jer znam da to se boje neki pripadnici ili pripadnici druga dva naroda u BiH, pozivao sam vas – dajte da zabranimo i vehabije i selefije. Nisam našao pozitivan odgovor. Dajte da pričamo zajedno o životu u BiH, bojim se doći ćemo u poziciju da pričamo i o suživotu.

I zato dajte danas ovdje jasno i glasno da kažemo da li ima ili nema terorizma u BiH? Ako ga ima, koji je to intenzitet i kakve su projekcije u budućnosti? Jer ovdje smo čuli da toga nema, da je to benigno, da je to sporadično. Dajte makar da kažemo ili ima ili nema, jel', političke volje koju sam ja rekao i čitav SNSD i RS će reći politička volja, daj da se borimo protiv toga. Imamo li ruke za to ili nemamo ruke za to. Nemojte da se lažemo. Možemo strancima pričati šta hoćemo i kada odemo tamo, a vjerujte da i oni to znaju, nemamo ih potrebe ni lagati.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Riječ ima uvaženi ministar, gospodin Sadik Ahmetović.

SADIK AHMETOVIĆ:

Evo, s obzirom da je predsjedavajući ove Komisije za nadzor nad radom OSA-e tražio da ponovo kažem, dakle ponavljam ono što sam rekao u Bugojnu ujutro kada sam bio: radi se o teškom terorističkom aktu koji je udario na državu BiH, odnosno na instituciju za provođenje zakona koja se zove policija. Dakle, to jasno govorim cijelo vrijeme i to je moj stav. Dakle, vjerovatno će to biti stav na kraju kada Tužiteljstvo završi svoj dio posla i pred njim je istraga. Ponavljam, imamo problem i problem trebamo svi zajedno rješavati. Po izvještaju Obavještajne agencije BiH ima isto tako prijedlog mjera koje zadiru u cjelokupan društveni sistem u BiH i Ministarstvu sigurnosti je na raspolaganju u domenu koji ima po zakonu da se uključi u taj proces. Ministarstvo sigurnosti je predložilo mjere, ja vas molim da idete jednu po jednu ili zajedno, kako hoćete, da pokušamo doći do bilo kojeg, do nekog rezultata.

Drugo, dakle što se tiče današnje diskusije, a bilo je i nekih prijedloga koji su i dobri, što se tiče ministra i Ministarstva sigurnosti, uzet ćemo stenogram i možemo sve ono što je iz naše nadležnosti ugraditi u mjere ukoliko po zakonu tamo pripadaju.

Zahvaljujem vam se ... na svim današnjim diskusijama. Nadam se da ćemo i iz ovog dakle izvući pouke, ali ako odemo dalje kada je u pitanju rasprava, ... a plašim se da bi sva naša priča doživjela kontraefekt. Stoga evo, dakle da li da u okviru Vijeća ministara možda donesemo neke konačne zaključke itd., možda bi to bilo rješenje, a imajući u vidu stenogram sa ove sjednice i sve ove prijedloge koje ste iznijeli.

Hvala vam lijepo.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom ministru sigurnosti gosp. Sadiku Ahmetoviću.

Zaključujem raspravu o tačkama 7. i 8.

Prelazimo na točku 9.

Ad. 9. Informacija o stanju javne zaduženosti Bosne i Hercegovine na dan 31.12.2009. godine

NIKO LOZANČIĆ:

Vijeće ministara BiH je 4. 6. 2010. godine dostavilo Informaciju. Povjerenstvo za financije i proračun je 9. 7. dostavilo Mišljenje o Informaciji i jednoglasno je prihvatilo. Povjerenstvo predlaže Domu da usvoji sljedeće zaključke:

'1. Zastupnički dom Parlamentarne skupštine BiH zahtijeva od Vijeća ministara BiH da u najkraćem roku zatraži od entitetskih vlada dostavljanje izvješća o realiziranju kredita i dinamike realiziranja onih projekata za koje se plaćaju troškovi za neangažirana sredstava.

2. Zastupnički dom Parlamentarne skupštine BiH zadužuje Centralnu banku BiH i Ministarstvo financija i trezora da u suradnji sa drugim nadležnim institucijama utvrde ukupan iznos vanjskog zaduženja privatnog sektora kako bi se imao pregled stanja ukupne zaduženosti na nivou BiH.'

Otvaram raspravu o Informaciji.

Uvažena zastupnica Azra Hadžiahmetović.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ:

Zahvaljujem, predsjedavajući.

Evo, ja sam s pažnjom pročitala ovu informaciju jer me itekako zanima. Da pozdravim na jedan način i uobičajenu praksu što je naravno proizašlo iz obaveze Vijeća ministara da jednom godišnje dostavlja informacije ove vrste Parlamentu. Međutim, ja hoću da skrenem pažnju da je ovaj parlament kada je u pitanju dug, pogotovo vanjski dug, odnosno samo vanjski dug, uključen u konačnoj instanci zaduženosti prilikom ratificiranja kreditnih zaduženja. Naše procedure vezano za zaduživanje kod međunarodnih finansijskih institucija na međunarodnim tržištima kapitala, po javnom osnovu ili privatnog kapitala, podrazumijevaju uključenost drugih institucija. I do sada kada su bile informacije ove vrste čini mi se da nije bilo toliko potrebe da skrenem pažnju na ovo, ali sadržina ove informacije, pogotovo ono što se nalazi u zaključku iako nije šire elaborirano, upućuje na potrebu da ovaj parlament na jedan način iskaže svoju zabrinutost i ozbiljno upozorenje svim institucijama unutar BiH zbog dosegnute granice zaduženosti, odnosno javnog duga u okvirima i omjerima prema ekonomskom rastu, odnosno udjelu u GDP-u, odnosno BDP-u BiH.

Ja ovo hoću da pomenem iz jednog razloga što mislim da se nije toliko vodilo računa dosad o mogućnostima BiH da servisira ukupan dug, i vanjski i unutrašnji dug. Mi dosad se nismo suočavali s tim problemom, ali se već počinjemo suočavati. Utoliko postoji potreba da ovaj parlament uputi Vijeću ministara, na neki način, poziv ili promijeni procedure vezane za zaključivanje ugovora, čime bi i Parlamentarna skuština bila uključena u neke ranije korake, ili da sa ozbiljnom pažnjom razmotri svaki dodatni dug BiH, jer postoji realna opasnost da narušimo makroekonomsku stabilnost. Ovdje je to i rečeno u zaključku. Ja mislim da i prijedlog

koji je ova komisija dala da se eventualno dodatno dostavi informacija o zaduženosti privatnog sektora, ona je dobrim dijelom već uključena u elaboracije koje daje Centralna banka. Kada je u pitanju unutrašnji dug, privatni sektor na međunarodnim tržištima kapitala se ponaša u skladu sa pravilima i zakonima, jel, jer znamo ko je garant vanjskog duga, ali da postoji potreba itekakvog opreza i reakcije ovog parlamenta, koji nema priliku da reaguje u prethodnim fazama, nego samo u ovoj konačnoj instanci zaista postoji.

Toliko, hvala vam.

BERIZ BELKIĆ:

Husein Nanić.

HUSEIN NANIĆ:

Zahvaljujem se, predsjedavajući.

Ja cijelim da ova informacija je dobra polazna osnova za raspravu i za uočavanje problema i pojava vezano za dug i zaduženost BiH. Ja ću u svom izlaganju probati se osvrnuti na dva aspekta iz ove informacije. Jedan od njih je da ovdje vidimo podatke da je ukupan javni dug BiH 8,23 milijarde i da je to 35% učešće javnog duga u bruto društvenom proizvodu BiH. Međutim, isto tako u ovoj informaciji možemo vidjeti da su projekti u proceduri odobravanja u 2009. godini u vrijednosti od 1,3 milijarde. Također, vidimo u tabelama da su projekti u pripremi u iznosu od 1,63 milijarde. To znači novih 2,93 milijarde javnog duga, gdje nema konstatacija da li će to biti u periodu od godinu, dvije ili tri iza 2009. godine. Dolazimo do cifre od 11,2 milijarde i dolazimo do 50%, odnosno više od 50% učešća javnog duga u BDP-u.

Pored toga u ovoj informaciji nisu obuhvaćeni podaci o dugu, ovo što je gospođa Hadžiahmetović govorila, kod komercijalnih banaka, općina, kantona, entiteta, javnih preduzeća, javnih ustanova itd., također, jer znam, pouzdano znam da općine zadužuju značajna sredstva, da su kantoni u značajnom zaduženju kod komercijalnih banaka koje nemaju ovu proceduru koja je ovdje uvedena. Također, nema podataka, s obzirom da smo mi donijeli Revidiranu strategiju povratka i određene cifre se tamo iznose koje je obavezna BiH da obezbijedi, nemamo podataka koliko je to. I ja mislim da u ovom momentu prema obavezama prema stvarnom dugu i prema projiciranim obavezama da BiH prelazi onu kritičnu točku 60% prema mastriškom kriteriju. To je pitanje za ovo ministarstvo. Pitanje za sve nas, pitanje dolaska do faze, odnosno, do nivoa koji BiH i bilo koja država smije da prelazi. Zašto je, između ostalog, ova stvar o kojoj govorim, a jeste i konstatacija u zaključku, odnosno zaključcima iz ove informacije da prema, znači, ovdje se navodi dostupnim podacima, postavlja se pitanje ima li nedostupnih podataka. Također, nemamo ovo što je i ovdje rečeno, i u zaključku ali prošireno, znači nemamo koliki je to dug privatnog sektora, odnosno privrede i građana.

Drugi segment koji sam ovdje htio vrlo kratko pomenuti jeste, a sadržano je i ... u zaključcima naše komisije: troškovi za neangažirana sredstva. I ona se kroz ovaj cijeli mandat ponavljaju, ta pitanja, i zahtjev za objašnjenje u iznosu od 24 miliona maraka i tri ključna: Koridor Vc, željeznice i rekonstrukcija puteva sa nekim značajnijim iznosom, znači iz sredstava koje plaća BiH zbog neiskorištenih sredstava. I ključna stvar kod tih neiskorištenih sredstava je nepripremljenost, u suštini projekata, institucija koje pripremaju te projekte, nepripremljenost i zbog toga se plaćaju ta sredstva. Jedna od njih, evo u Unsko-sanskom kantonu: Regionalna deponija ima 2 miliona dolara, pet godina rađeno, zaista, nedopustivo dugo a uopće se nije ni odredila lokacija, nisu bili riješeni imovinski odnosi a ušlo se u kreditni aranžman uzimanja

sredstva i zbog toga su plaćena, između ostalog, i ova sredstva. Ovdje se jasno zna, kod ovih sredstava, ko nije uradio svoj dio posla i mislim da je i u ovoj informaciji bilo dobro da su te stvari bile navedene, navedeni podaci.

Iz tog razloga ja bih predložio određeni broj zaključaka kojim bi Predstavnički dom vratio na doradu Informaciju o stanju javne zaduženosti na dan 31.12. da se zaduži Vijeće ministara da u doradenoj informaciji budu podaci traženi iz zaključaka naše komisije, iz dva zaključka, da informacija treba biti dopunjena sa podacima o zaduženosti svih nivoa vlasti u BiH kod komercijalnih banaka i zaduženosti građana i privrede i da informaciju treba dopuniti sa procjenom zaduženosti BiH na osnovu planiranih projekata i da tražimo rok za dostavu te informacije, 30 dana, od Vijeća ministara

Zahvaljujem.

BERIZ BELKIĆ:

Velimir Jukić.

VELIMIR JUKIĆ:

Gospodine predsjedatelju, dame i gospodo, kolege ..., cijenjeni gosti,

BERIZ BELKIĆ:

Velimire, oprost, da pokušamo samo biti ekspeditivniji da bismo večeras sjednicu završili ...

VELIMIR JUKIĆ:

Ja ću vrlo kratko. Samo ću dvije stvari malo prokomentirati i ujedno pozvati one kojih ovdje nema, dakle a to su ljudi iz izvršne vlasti, da učine sve što je moguće kako bi sredstva koja su osigurana za razne projekte u BiH u iznosu od milijardu i sedamsto i nešto milijuna maraka bila stavljena u onu namjenu za koju su i namijenjana i osigurala sve one direktne koristi direktne ... koje investicije donose u našoj zemlji, a naročito imajući na umu važnost ovih investicija u vrijeme recesije u kome živimo, kada imamo pad nekih najvažnijih pokazatelja ekonomskih kretanja u BiH. I nedopustivo je da zadnjih evo dvije godine troškovi za osigurana sredstva a nepovučena i to neiskorištena rastu i da iznose već značajnih dvadesetak milijuna maraka, što je svakako prevelik luksuz da bi to sebi dozvolila i mnogo jača privreda i ekonomija i većih razvijenih zemalja nego što je to BiH. I, stvarno, ono što ja mislim da se propustilo uraditi u zadnjih evo godinu-dvije dana jeste upravo staviti u funkciju ova sredstva i evo zato poruka svima u BiH da se stvarno sa ovim ozbiljno pozabave jer nema izgovora i opravdanja za ovako dugo kašnjenje. Naravno da neka sredstva koja smo mi tražili i bili smo učinkoviti kod traženja sredstava za neke projekte i bili smo brzi i ja bih rekao i efektivni, učinkoviti, međutim kada smo dobili ta sredstva onda nam već godinu-dvije dana stoje rezervirana i plaćamo te rezervacije. Dakle, što prije staviti u funkciju ova sredstva.

Još ću samo malo prokomentirati jednu isto tako vidljivu činjenicu iz ovih podataka, a to je dakle ukupan vanjski dug BiH, njegova struktura iz perspektive dakle stari i novi dug, gdje se vidi da stari dug stalno opada, što je i logično. Međutim, novi dug raste dosta solidnim tempom tako da je danas novi dug narastao na evo 3.160.000.000 maraka što je svakako značajno i BiH po ocjenama mastrihtnih kriterija nalazi se ili spada u kategoriju zemalja koje su srednje

zadužene. Dakle, gledano po tom kriteriju, stojimo dosta dobro. Međutim, isto tako unutarnji dug – ukoliko je stvarno ovoliki koliko je ovdje predstavljeno da jeste – nije velik. Ali ja ne znam da li je tu baš cijeli unutarnji dug, jesu li uzeta i neka druga dugovanja koja se najjavljaju kao moguća dugovanja po pitanju šteta itd., itd., tako da bi slika mogla biti s jednim drugim pristupom i puno drugačija i puno lošija za BiH. Međutim, to je opet pitanje naše da unutar dakle države se izvrše i ta poravnanja.

I ono isto tako što je vrlo bitno i važno jeste da Vijeće ministara treba učiniti dodatni napor i skupa sa entitetskim i kantonalnim vladama da utvrdi dugovanja i privrede, odnosno privatnih poduzeća, privatnog sektora u BiH, kako bismo dobili ukupnu sliku koja ima tri najvažnija svoja dijela. To je vanjski dug, ono što je država jamac, unutarnji dug, dakle naš unutar zemlje, i još treba utvrditi, to nije jednostavno ipak utvrditi, i dug javnog sektora, kako bi onda došli do ukupnog duga i kako bi mogli kvalitetno sagledati prilike i situaciju u BiH.

I na kraju, evo neću duljiti, ovo je hvale vrijedna informacija, međutim, isto tako ukoliko Vijeće ministara se dodatno angažira, mislim da može ovu informaciju dopuniti izvještaj sa još ovim podacima koji nedostaju da bi imali cjelovitu i pravu sliku.

I još jedanput na kraju, mislim da trebamo svi pozivati one najodgovornije, a i mi smo dijelom odgovorni da se rezervirana sredstva za važne projekte u BiH stave što je moguće prije u funkciju kako bi donijeli sve one koristi koje će inače i donijeti.

Zahvaljujem.

BERIZ BELKIĆ:

Nermina Zaimović-Uzunović.

NERMINA ZAIMOVIĆ-UZUNOVIĆ:

S obzirom da su moji prethodnici već rekli neke stvari koje ja ne bih željela da ponavljam, ja bih samo da zaključim iz njihovih analiza da se ovdje ne radi o stanju javne zaduženosti nego o procjeni s obzirom da nisu obuhvaćene sve ove nepozante zaduženosti, koje ste maloprije pominjali, a isto tako i one koje su se u međuvremenu desile, dakle od 31.12. prošle godine.

Iz medija znamo da je značajna bila zaduženost od Nove godine, od početka godine do danas, a ova informacija se može smatrati, hajde da kažemo, i nepotpunom, a također se može smatrati i netačnom u samom njenom izvoru. S druge strane, mi ovdje nemamo nikoga iz Ministarstva finansija da nam da odgovore na neka pitanja. Stoga, ja da ne bih dalje duljila, ja se pridružujem svemu ovome što ste rekli i predložiti ću zaključke: da se rasprava o ovom materijalu odgodi zbog odsutnosti nadležnih koji bi nam mogli dati dodatne odgovore i zbog nepotpunosti materijala i da se Parlamentu dostavi revidirana informacija, dopunjena informacija koja će obuhvatiti ovaj period u kome je također bilo zaduženja da li kao aneks ovoga ili kao nova informacija, jer upravo iz ovog razloga koji ste i vi pominjali, dakle zbog onih procjena koje su se realizirale ili koje su već zadužile BiH novim kreditnim aranžmanima.

BERIZ BELKIĆ:

Nema više prijavljenih.

Što se tiče vaše ideje odnosno inicijative vezane za odgađanje rasprave, mi smo praktično raspravu evo obavili na ovaj način. Mi možemo samo razgovarati o odgađanju izjašnjavanja, ali time ništa posebno ne postižemo. Ali evo, ja zaključujem raspravu o tački 9., dakle o Informaciji o stanju javne zaduženosti BiH na dan 31.12.2009.

Prelazimo na tačku 10.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Evo točka 10.

Ad. 10. Razmatranje Inicijative skupine građana o osnovanosti postupanja pravosudnih tijela Bosne i Hercegovine u pogledu procesuiranja zločina za vrijeme tragičnog ratnog sukoba na teritoriju Bosne i Hercegovine (usvojena Inicijativa zastupnika Mirka Okolića na 59. sjednici Doma, održanoj 2. 9. 2009. godine)

NIKO LOZANČIĆ:

Inicijativa je usvojena na 59. sjednici Doma. Kolegij je kao nadležano odredio Ustavnopravno povjerenstvo koje nam je 12. 7. 2010. dostavilo Mišljenje i nije podržalo navedenu inicijativu.

Otvaram raspravu o Inicijativi.

Nema niko prijavljen, zaključujem raspravu. Dajte, ipak, malo brže se prijavljujte ako već imate namjeru.

Uvaženi zastupnik Mirko Okolić.

MIRKO OKOLIĆ:

Prihvatam da sam kasno reagovao. Hvala, gospodine predsjedavajući.

Mi smo ovu inicijativu usvojili i procesuirali ovu tačku dnevnog reda o kojoj ćemo danas raspravljati i ja mislim da Ustavnopravna komisija nije baš postupila po članu 108. Poslovnika jer je bila u obavezi da mene kao predlagачa pozove na sjednicu ove komisije, a nekim članovima koji su sada izrazili svoj stav da nisu jednostavno baš bili upoznati dobro sa tim materijalom i po članu 108. Poslovnika trebali su me pozvati. Ali dobro.

I, s obzirom da ste vi dobili sve ove materijale koji su potrebni za ovu tačku, ja ću pokušati veoma kratko da dođem do zaključka koji ću predložiti, a da mnogo se ne oslanjam na ove materijale. Poznato vam je da se grupa građana koji su osuđeni ili im se sudi za ratne zločine u tragičnim ratnim dešavanjima u BiH obratila jednim saopštenjem za javnost, pa zatim zahtjevom itd. koje je kroz inicijativu pretočeno u tačku dnevnog reda a predmet svega ovoga je

bila nedosljedna primjena Krivičnog zakona kada je u pitanju procesuiranje ratnih zločina u odnosu na različite pripadnike naroda. Tako da imamo slučajeve ovde da su pripadnici srpskog i hrvatskog naroda tretirani drugačije nego pripadnici bošnjačkog naroda, što se vidi iz ove inicijative njihove i što se vidi iz priloženog tako da su za skoro ista, jer istih djela nema, skoro ista ili blaža djela osuđivani po mnogo više godina zatvora od pripadnika bošnjačkog naroda.

Ja mislim da smo mi usvajanjem ove inicijative da ide ovo na tačku dnevnog reda svjesni da je to prisutno, na osnovu svega ovoga što smo mi dobili u dopisima Ministarstva pravde koje je takođe dalo određene naznake da je toga prisutno, zatim Advokatske komore koja je takođe dala naznake da je to prisutno i dobro obrazložila i elaborirala i ombudsmena koji je takođe dao naznake da ima toga prisutnog ali da nisu mogli oni se izjasniti o tome, jer oni imaju drugu nadležnost.

Da to ne bi bilo tako i da mi steknemo povjerenje u pravosuđe BiH i međusobno da steknemo povjerenje i nakon svih ovih diskusija iz prethodnih tačaka bilo bi dobro podržati ovaj prijedlog zaključka, zato što on nikoga neće ovde oštetiti. Naprotiv, on će samo pomoći pomirenju svih, odnosno pomoći povjerenju između nas i jednostavno moći vjerovatno doprinijeti svemu tome.

I ja zbog toga predlažem zaključak koji kaže ovako ... (zaključak je zaista toliko napisan oprezno da nikoga ne iritira, a da ima poruku i da nešto ono što smo mi htjeli ipak damo do znanja i da se ubuduće eventualno tako postupa): 'Sugerise se Sudu BiH da prilikom procesuiranja zločina za vrijeme tragičnog ratnog sukoba u BiH primjenjuje blaži zakon, jel se tako zove po propisima, ne povoljniji nego blaži zakon, za počinioce krivičnih djela.'

Ovaj parlament znači sugerise, ... da ne ispadne da se mi miješamo itd., što potpuno pravo imamo jer sugerisati se može svakome, a ne može se zahtijevati ili nešto drugo u težem obliku. Ja mislim da bi bilo dobro da prihvatimo ovaj zaključak koji nije ništa drugo nego ono što je zakonom propisano i što bi trebalo da tako se radi i ova skupština se može oko toga još jedanput opredijeliti i tako poboljšati povjerenje između nas.

Hvala lijepo.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Nema više prijavljenih, zaključujem raspravu.

Prelazimo na 11. tačku dnevnog reda:

Ad. 11. Izjašnjenje o Inicijativi zastupnice Mirjane Malić za razmatranje na sjednici Doma tačke dnevnoga reda – Osiguravanje transparentnosti i zakonitosti tiskanja izbornih listića za predstojeće Opće izbore 2010. godine

NIKO LOZANČIĆ:

Zastupnica Mirjana Malić Inicijativu je uputila na 78. sjednici Doma. Kolegij je kao nadležno odredio Ustavnopravno povjerenstvo koje nam je 25. 6. dostavilo Mišljenje. Povjerenstvo je podržalo Inicijativu.

Otvaram raspravu o Inicijativi.
Uvažena zastupnica Mirjana Malić.

MIRJANA MALIĆ:

Poštovani predsjedavajući, kolegice, kolege, ja sam u dilemi da li da obrazlažem ili trošim već do sada jako puno potrošenog vremena. Ali, dozvolite mi, stvarno samo jedan minut. Ja bih zaista pozvala sve kolege iako ih ovdje nema, čak ni da ima kvoruma, da pokušamo da podržimo ovu inicijativu. Ja sam je podnijela 25. maja u sklopu sa postavljanjem pitanja Centralnoj izbornoj komisiji koja je vrlo revnosno i vrlo žurno i čini mi se čak i ishitreno odgovorila tvrdeći da nema bojazni zloupotrebe glasačkih listića, a vrijeme proteklo od odgovora do danas me je demantovalo informacijama koje smo svi dobili, to da je CIK angažovao i naše službe za provođenje zakona da se još više osigura.

Dakle, svakoj zemlji je potrebno da osigura demokratske, transparentne i poštene izbore. Svi smo mi ovdje zainteresirani, ja ne bih htjela stvarno da politiziram i zato vas pozivam da usvajajući ovu inicijativu na sljedećem našem zasjedanju na nekakav način i mi kao zakonodavni dio naše vlasti doprinesemo zaključcima i sugestijama da zaista osiguramo u oktobru fer i demokratske izbore.

Hvala lijepo.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.
Nema više prijavljenih, zaključujem raspravu.

Prelazimo na 12. tačku:

Ad. 12. Izjašnjenje o Inicijativi zastupnika Kluba Stranke za BiH za razmatranje na sjednici Doma točke dnevnoga reda – Informacija Pravobraniteljstva Bosne i Hercegovine o sprečavanju ove institucije da obavlja svoje funkcije u skladu sa zakonom

NIKO LOZANČIĆ:

Zastupnici Kluba Stranke za BiH Inicijativu su podnijeli 25.5.2010. godine. Kolegij je kao nadležno odredio Ustavnopravno povjerenstvo. Povjerenstvo je 25.6.2010. godine dostavilo Mišljenje te je podržalo navedenu inicijativu.

Otvaram raspravu o Inicijativi.
Uvažena zastupnica Azra Hadžiahmetović.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ:

Zahvaljujem, predsjedavajući.

Ovo je jedna od onih situacija u kojoj se čovjek kada obrazlaže jednu inicijativu ovakve vrste vrlo glupo osjeća. Da smo mi zemlja u kojoj funkcionišu institucije u kojoj se poštuju zakoni, mi ne bi imali potrebe da podnosimo inicijativu ovakve vrste. A evo zašto smo podnijeli Inicijativu.

Dakle, ova inicijativa je da se na jednoj od narednih sjednica uvrsti tačka dnevnog reda – Informacija Pravobranilaštva BiH o sprečavanju ove institucije da obavlja svoje funkcije u skladu sa zakonom. Dakle, zamislite, iniciramo tako tačku dnevnog reda da jedna državna institucija podnosi informaciju o obavljanju svoje funkcije u skladu sa zakonom koji je osnovan. Da je riječ o kojim odredbama, kojih zakona je riječ, imate i u prilogu ove inicijative, a ja ću vas samo podsjetiti da Pravobranilaštvo ima funkciju zakonskog zastupnika BiH, njenih institucija i organa pred sudovima i državnim organima i da je osnovna uloga Pravobranilaštva dakle u skladu sa zakonima koje je donijela ova Parlamentarna skupština – zaštita imovine i imovinskih interesa BiH.

I kao što znate, Pravobranilaštvo je započelo više postupaka uknjižbe imovine. Posebno ću apostrofirati imovinu oko koje uopšte nije bilo spora, dakle riječ je o uknjižbi a ne o raspolaganju, imovini po osnovu sukcesije, imovini vojnoj ili dijelu vojne imovine koja je predmetom našeg puta ka članstvu u NATO savez, nakon čega je uslijedilo usporavanje odnosno zaustavljanje od strane inicirano i pismom visokog predstavnika Pravobranilaštva i aktivnostima kojima se ne vrši nikakva praktično statusna promjena na imovini, nego su spriječene legalne aktivnosti Pravobranilaštva da obavlja svoj posao u skladu sa zakonima koje je ova skupština donijela. Dakle, Pravobranilaštvo, mi cijenimo, treba obavijestiti i to što je moguće hitnije ovu Parlamentarnu skupštinu o problemima u provođenju zakona koje je donijela ova Parlamentarna skupština i da ova Parlamentarna skupština otvori raspravu o provođenju zakona i vršenju funkcija jedne državne institucije koju je osnovala ova Parlamentarna skupština. Ja želim posebno apostrofirati važnost momenta. I, meni je žao da od momenta kada smo uputili ovu inicijativu u parlamentarnu proceduru do danas, kada se izjašnjavamo o ovoj inicijativi, da bi eventualno vodili raspravu na narednoj sjednici – desile su se ne samo protuzakonite stvari kada su u pitanju odredbe ovih zakona a na koje sam se maloprije pozvala, nego i zakona koje je proglasio sam visoki predstavnik.

Zahvaljujem.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Nema više prijavljenih, zaključujem raspravu.

Prelazimo na 13. točku: Davanje suglasnosti za ratificiranje. Ispričavam se još jedanput. 13. točka je:

Ad. 13. Inicijativa za usvajanje zaključka kojim se Vijeće ministara BiH zadužuje da sačini Izvješće o radu Vijeća ministara BiH za period od januara 2007. do juna 2010. godine

NIKO LOZANČIĆ:

Zastupnik Denis Bećirović je predložio da se ova točka uvrsti na dnevni red sjednice. Isti zastupnik je predložio i Zaključak, koji glasi: 'Zastupnički dom Parlamentarne skupštine zadužuje Vijeće ministara da najkasnije u roku od 10 dana dostavi Zastupničkom domu Parlamentarne skupštine Izvješće o radu Vijeća ministara za razdoblje od siječnja 2007. do lipnja 2010. godine.'

Otvaram raspravu.

Uvaženi zastupnik Denis Bećirović.

DENIS BEĆIROVIĆ:

Pa u nekoliko rečenica. Dakle, zaključak je ponuđen, izvještaj svake vlade u Evropi je demokratska tekovina svakog parlamenta. Onaj ko bira treba na kraju i da čuje šta je izabrao u određenom mandatu. Prema tome, ja mislim da ni mi nećemo pobjeći od te činjenice. Eto, zaključak je predložen pa ćemo se izjasniti.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći je uvaženi prvi zamjenik predsjedatelja gosp. Beriz Belkić.

BERIZ BELKIĆ:

Nije zaista replika, ali imali smo godišnje izvještaje Vijeća ministara i svake godine po zakonu Vijeće ministara je bilo dužno i mi smo dobijali te izvještaje. Ne znam šta je sad, ali evo.

NIKO LOZANČIĆ:

Replika, uvaženi zastupnik Denis Bećirović.

DENIS BEĆIROVIĆ:

Ma, neću to nazvati replikom, više je jedno pojašnjenje. Jedno je godišnji izvještaj, i nismo imali sve godišnje izvještaje već krenuli smo negdje od 2009. Dakle, za prve dvije godine nismo to imali, a drugo je da vidimo u cjelini taj izvještaj, dakle. Kada smo i govorili u okviru tih godišnjih izvještaja, često je bilo i od strane Vijeća ministara i samog predsjedavajućeg Špirića riječi u smislu: pa sačekajte dok završimo mandat, neke stvari ćemo završiti itd. Dakle, treba jednostavno napraviti jedan rezime. To je rečeno na početku mandata, to je ostvareno. Ja mislim da je to potrebno i radi ovog parlamenta, njegovog digniteta, ali i radi građana BiH. Mi u Parlamentu smo ipak predstavnici tih građana i ova izvršna vlast, konkretno, ovo Vijeće ministara nekome valjda treba da položi račun. To je u ovom slučaju ovom parlamentu. Mislim da takvu jednu praksu ako je i nije bilo, bilo bi dobro da je uvedemo i da svako buduće Vijeće ministara zna da će na početku predložiti neki prijedlog svojih mjera i zadataka i da će na kraju sumirati taj svoj rad i reći šta je uradilo, šta nije. Eto.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

E sad nemam više prijavljenih, zaključujem raspravu.

Prelazimo na 14. točku dnevnog reda:

Ad. 14. Davanje suglasnosti za ratificiranje:

- a) Sporazuma između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Vlade Republike Turske o suradnji u oblasti zdravstva,
- b) Ugovora između Bosne i Hercegovine i Kraljevine Španjolske o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja i sprečavanju fiskalne utaje u odnosu na poreze na dohodak i imovinu,
- c) Ugovora o jamstvu za Kreditnu liniju Agencije za osiguranje depozita Bosne i Hercegovine između Bosne i Hercegovine i Europske banke za obnovu i razvoj

NIKO LOZANČIĆ:

Mišljenje Povjerenstva za vanjske poslove ste dobili. Povjerenstvo je dalo pozitivno mišljenje i predlaže Domu da da suglasnost za ratificiranje ovih akata.

Otvaram raspravu.

Nema prijavljenih, zaključujem raspravu.

_____ (?)
/nije uključen mikrofon/

NIKO LOZANČIĆ:

Je li dovoljno 10 minuta?

/zajednička diskusija/

NIKO LOZANČIĆ:

Dobro, znači 15 minuta stanka za konsultacije klubova i nastavljamo u 19,35.

/PAUZA/

NIKO LOZANČIĆ:

Dobro, molim vas za malo pažnje, nastavljamo. Ja se ispričavam zbog ovog kašnjenja od 5 minuta jer ste me stvarno iznenadili što ste došli na vrijeme.

Pristupamo izjašnjavanju o točki **1. Usvajanje Zapisnika 80. sjednice Zastupničkog doma.**

Pripremite se za glasovanje.

Glasujte sada!

30 glasova „za“, jedan „protiv“, bez „suzdržanih“, dovoljna entitetska većina.

Konstatiram da je Zapisnik 80. sjednice usvojen.

Pristupamo izjašnjavaњу o točki **3. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti tajnih podataka, s Izvješćem Zajedničkog povjerenstva za nadzor nad radom Obavještajno-sigurnosne agencije (drugo čitanje)**. Glasujemo o usvajanju Izvješća Zajedničkog povjerenstva.

Molim vas da se pripremite.

Glasujte sada!

13 glasova „za“, 18 „protiv“, bez „suzdržanih“ glasova.

Konstatiram da Izvješće Zajedničkog povjerenstva nije prihvaćeno, što znači da se obustavlja zakonodavni postupak o Prijedlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti tajnih podataka.

Pristupamo izjašnjavaњу o točki **4. Prijedlog zakona o izmjenama Zakona o upravnim sporovima Bosne i Hercegovine (drugo čitanje)**. Glasujemo o Prijedlogu zakona.

Molim vas da se pripremite.

Glasujte sada!

30 glasova „za“, bez glasova „protiv“, jedan „suzdržan“, dovoljna entitetska većina.

Konstatiram da je Prijedlog zakona o izmjenama Zakona o upravnim sporovima BiH prihvaćen u drugom čitanju.

Točka **5. Prijedlog zakona o međunarodnom i međuentitetskom cestovnom prijevozu (prvo čitanje)**. Glasujemo o Prijedlogu zakona u prvom čitanju.

Pripremite se za glasovanje.

Glasujte sad!

30 glasova „za“, bez glasova „protiv“, jedan „suzdržan“.

Konstatiram da je Prijedlog zakona o međunarodnom i međuentitetskom cestovnom prijevozu u prvom čitanju prihvaćen.

Točka **6. Prijedlog zakona o izmjeni Okvirnog zakona o visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini (prvo čitanje)**. Glasujemo o Prijedlogu zakona u prvom čitanju.

Molim vas da se pripremite.

Glasujte sad!

20 glasova „za“, 11 „protiv“, bez „suzdržanih“ glasova. Nedovoljna entitetska većina.

Glasujemo u drugom krugu.

Glasujte sad!

20 glasova „za“, 11 „protiv“, bez „suzdržanih“ glasova. Dvije trećine glasova „protiv“ iz RS-a.

Konstatiram da Prijedlog zakona nije prihvaćen tako da se nećemo izjašnjavati o prijedlogu zaključka.

Pristupamo izjašnjavaњу o točki 7. **Informacija Ministarstva sigurnosti BiH o policijskim aspektima akcije 'Svjetlost' i mjerama koje su tim povodom poduzete i točki 8. Informacija Vijeća ministara BiH o terorističkom napadu na Policijsku upravu u Bugojnu**

DRAGO KALABIĆ
/mikrofon nije uključen/

NIKO LOZANČIĆ:

Uvaženi zastupnik Kalabić ima prijedlog sveobuhvatnog zaključka. Da čujemo.

DRAGO KALABIĆ:

Gospodine predsjedavajući, s obzirom da je velik broj zaključaka a jedan za nas prihvatljiv i kada bi predlagač prihvatio modifikaciju Prijedloga zaključka gospodina Novakovića gdje bi stajalo: Informacija zajedno sa zaključcima se vraća nadležnoj komisiji koja će pribaviti i ovu informaciju od Savjeta ministara koja danas nije došla i da eventualno na taj način pokušamo glasati o ovom zaključku da izađemo iz ovoga. Svi zaključci da idu ovoj komisiji zajedno sa informacijom od Vijeća ministara koja nije došla danas ali treba da dođe i ako predlagač prihvata ovu modifikaciju i da glasamo o njegovom zaključku.

NIKO LOZANČIĆ:

Znači ipak ćemo, ovdje imamo sad prijedlog modificiranog zaključka gospodina Novakovića, ali to ne znači jer imamo i ostale.

Idemo redosljedom glasovati o zaključcima. Zaključci Sadika Bahtića koji glase: 'Obvezuje se Vijeće ministara za nosioca definiranja strategije sigurnosti ...'

_____ (?)
Ne treba?

NIKO LOZANČIĆ:

Nema potrebe znači.

MILORAD ŽIVKOVIĆ
/nije uključen mikrofon/

NIKO LOZANČIĆ:

Evo da čujemo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Ja mislim da bi bilo uredu da se glasa o ovom modifikovanom zaključku. U tom slučaju ne bi imali potrebe se pojedinačno izjašnjavati o zaključcima. Svi zaključci bi išli ovoj komisiji zajedno sa izvještajem. Ako prihvatimo taj zaključak, nemamo potrebe glasati. Ako ne prihvatimo, onda ima smisla da o ostalim zaključcima pojedinačno glasamo.

NIKO LOZANČIĆ:

Mislim da nije, ... ne pokriva Prijedlog zaključaka gospodina Denisa Bećirovića. Ne pokriva, moram reći, mislim, radi korektnosti trebamo da znamo šta je.

BERIZ BELKIĆ:

Glasat ćemo pa ćemo na kraju ovo ...

MIRKO OKOLIĆ

/nije uključen mikrofoni/

NIKO LOZANČIĆ:

Izvoli.

MIRKO OKOLIĆ:

Evo da pokušam pomoći. Obzirom da sam ja predložio jedan zaključak koji je sličan ovom zaključku Denisa Bećirovića, a mogli bi sad to da dogovorimo, možda da se s ovim zaključkom dopuni ovaj zaključak a u cilju pripreme tematske sjednice koja bi se trebala održati tada i tada.

DRAGO KALABIĆ:

Pa neka ova komisija ...

MIRKO OKOLIĆ:

E pa onda, evo vidim da sada imate problem što čovjek hoće da se glasa o njegovom zaključku i eto tu sam htio pomoći.

NIKO LOZANČIĆ:

Znači ovako, da ne bismo licitirali zaključujem raspravu. Ispričavam se što sam je i otvorio, evo u dobroj namjeri mislio sam da ćemo doći do jednog zaključka, međutim očigledno nema jednog zaključka. Idemo redosljedom. Kad dođemo do ovog zaključka gospodina Momčila Novakovića, njega ćemo staviti na izjašnjavanje kao modificirani zaključak, jer se Momčilo usaglasio s tim, a svi ostali zaključci idu onako kako su predloženi, a vi se izvolite evo izjašnjavajte.

Prvo je Prijedlog **zaključka gospodina Sadika Bahtića**.

Pripremite se za glasovanje.

Glasujte sada!

13 glasova „za“, četiri „protiv“, 13 „suzdržanih“. Nedovoljna entitetska većina.

Naknadno ćemo se usuglašavati, bit ćete obaviješteni.

_____ (?)
/nije uključen mikrofoni/

NIKO LOZANČIĆ:

Molim? Ako ne možete pomoći nemojte ni odmagati. Znači, glasujemo o zaključcima zastupnika Denisa Bećirovića, u stvari, nećemo čitati, znači evo znate zaključke; može, ako vi insistirate ja mogu pročitati.

/zajednička diskusija/

NIKO LOZANČIĆ:

Znači glasujemo o **zaključcima zastupnika Denisa Bećirovića.**

Pripremite se.

Glasujte sada!

19 glasova „za“, četiri „protiv“, sedam „suzdržanih“.

Nedovoljna entitetska većina.

Naknadno ćemo se usuglašavati.

Glasujemo o **Zaključku zastupnika Mirka Okolića.**

Molim vas da se pripremite.

Glasujte sada!

/zajednička diskusija/

NIKO LOZANČIĆ:

Jel' neko traži ponavljanje?

/zajednička diskusija/

NIKO LOZANČIĆ:

Predlagatelj traži ponavljanje. Ponavljamo glasovanje o Prijedlogu zaključaka zastupnika Mirka Okolića.

Pripremite se za glasovanje.

Glasujte sada!

Osam glasova „za“, 13 „protiv“, devet „suzdržanih“.

Nema većinu, znači nije prihvaćen ovaj zaključak.

Glasujemo o **modificiranom zaključku uvaženog zastupnika Momčila Novakovića.**

Pripremite se za glasovanje.

Glasujte sada!

19 glasova „za“, šest „protiv“, tri „suzdržana“. Nedovoljna entitetska većina.

Naknadno ćemo se usuglašavati.

Sada pristupamo izjašnjavanju o primanju k znanju **Informacije Ministarstva sigurnosti BiH o policijskim aspektima akcije 'Svjetlost' i mjerama koje su tim povodom poduzete.**

/zajednička diskusija/

NIKO LOZANČIĆ:

Izjašnjavamo se, glasujemo o primanju k znanju Informacije Ministarstva sigurnosti BiH o policijskim aspektima akcije 'Svjetlost' i mjerama koje su tim povodom poduzete.

Pripremite se.

Glasujte sada!

18 glasova „za“, 11 „protiv“ i jedan „suzdržan“. Nedovoljna entitetska većina.

/usuglašavanje Kolegija/

NIKO LOZANČIĆ:

Kolegij se usuglasio, znači primili smo k znanju.

Pristupamo izjašnjavanju o točki **9. Informacija o stanju javne zaduženosti Bosne i Hercegovine na dan 31. 12. 2009. godine.**

Glasujemo o **zaključcima zastupnika Huseina Nanića.**

Pripremite se.

Glasujte sada!

16 glasova „za“, šest „protiv“, šest „suzdržanih“. Nedovoljna entitetska većina.

Naknadno ćemo se usuglašavati.

Sada pristupamo glasovanju o **zaključcima zastupnice Nermine Zaimović-Uzunović.**

Molim vas da se pripremite.

Glasujte sada!

12 glasova „za“, devet „protiv“, osam „suzdržanih“. Nedovoljna entitetska većina.

I o ovome ćemo se naknadno usuglašavati.

Pristupamo izjašnjavanju o točki **10. Razmatranje Inicijative skupine građana o osnovanosti postupanja pravosudnih tijela BiH u pogledu procesuiranja zločina za vrijeme tragičnog ratnog sukoba na teritoriji BiH.**

Glasujemo o **zaključku zastupnika Mirka Okolića.**

Molim da se pripremite.

Glasujte sada!

10 glasova „za“, 19 „protiv“, bez „suzdržanih“ glasova. Nema opće većine.

Konstatiram da zaključak nije prihvaćen.

Pristupamo izjašnjanju o točki **11. Izjašnjenje o Inicijativi zastupnice Mirjane Malić za razmatranje na sjednici Doma točke dnevnog reda koja glasi – Osiguravanje transparentnosti i zakonitosti tiskanja izbornih listića za predstojeće opće izbore 2010. godine.**

Glasujemo o usvajanju Inicijative.

Molim da se pripremite.

Glasujte sada!

24 glasa „za“, bez glasova „protiv“, pet „suzdržanih“. Dovoljna entitetska većina.

Konstatiram da je Inicijativa zastupnice Mirjane Malić prihvaćena.

Pristupamo izjašnjanju o točki **12. Izjašnjenje o Inicijativi zastupnika Kluba Stranke za BiH za razmatranje na sjednici Doma točke dnevnog reda koja glasi: 'Informacija Pravobraniteljstva Bosne i Hercegovine o sprečavanju ove institucije da obavlja svoje funkcije u skladu sa zakonom.'** Glasujemo o usvajanju Inicijative.

Molim da se pripremite.

Glasujte sada!

18 glasova „za“, dva „protiv“, osam „suzdržanih“. Nedovoljna entitetska većina.

Glasujemo u drugom krugu.

16 glasova „za“, dva „protiv“, osam „suzdržanih“. Nedovoljno glasova „protiv“.

Konstatiram da je Inicijativa prihvaćena.

Pristupamo izjašnjanju o točki **13. Inicijativa za usvajanje zaključka kojim se Vijeće ministara zadužuje da sačini Izvještaj o radu Vijeća ministara BiH za period od januara 2007. do juna 2010. godine.**

Glasujemo o **Zaključku zastupnika Denisa Bećirovića:** 'Zastupnički dom zadužuje Vijeće ministara da najkasnije u roku od 10 dana dostavi Zastupničkom domu Izvješće o radu Vijeća ministara za razdoblje od siječnja 2007. do lipnja 2010. godine.'

Pripremite se za glasovanje.

Glasujte sada!

13 glasova „za“, 11 „protiv“, dva „suzdržana“. Nedovoljna entitetska većina.

Glasujemo u drugom krugu.

Glasujte sada!

13 glasova „za“, 13 „protiv“, jedan „suzdržan“. Nema opće većine.

Konstatiram da Inicijativa nije prihvaćena.

Pristupamo izjašnjanju o točki **14. a) Davanje suglasnosti za ratificiranje Sporazuma između Vijeća ministara BiH i Vlade Republike Turske o suradnji u oblasti zdravstva.**

Pristupamo izjašnjanju.

Glasujte sada!

28 glasova „za“, bez glasova „protiv“, jedan „suzdržan“. Dovoljna entitetska većina.
Konstatiram da je Zastupnički dom dao suglasnost.

Pristupamo izjašnjavaњу o podtočki **b) Davanje suglasnosti za ratificiranje Ugovora između BiH i Kraljevine Španjolske o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja i sprečavanju fiskalne utaje u odnosu na poreze na dohodak i imovinu.**

Pripremite za glasovanje.

Glasujte sada!

26 glasova „za“, bez glasova „protiv“, dva „suzdržana“.

Konstatiram da je Zastupnički dom dao suglasnost za ratifikaciju ovog ugovora.

I izjašnjavaње još o podtočki **c) Davanju suglasnosti za ratifikaciju Ugovora o jamstvu za Kreditnu liniju Agencije za osiguranje depozita BiH između BiH i Evropske banke za obnovu i razvoj.**

Molim vas da se pripremite.

Glasujte sada!

27 glasova „za“, bez glasova „protiv“, dva „suzdržana“. Dovoljna entitetska većina.

Konstatiram da smo dali suglasnost za ratifikaciju ovog ugovora.

I ovim smo iscrpili današnji dnevni red.

Poštovane kolegice i kolege, zatvaram 81. sjednicu Zastupničkog doma. Hvala vam na strpljenju i suradnji. Napominjem da je 82. sjednica planirana za 28. 7. 2010. godine.

Sjednica je završena u 20,05 časova.